

Бюлетинът е изготвен по последни данни публикувани към Ноември 2017 г.

Цитираните данни в бюлетина са последните данни, публикувани в официалните източници: Министерство на финансите, Българска народна банка, Национален статистически институт, Национална агенция по заетостта.

Електронната система, използвана за теглене на данни от официалните източници е CEIC Data Manager.

Обединена българска банка
Структура
Главен икономист

За контакти:

Петя Цекова
Главен икономист
e-mail:
sekova_p@ubb.bg
тел.:+359 2 811 2980

Зафира Боюклиева
Главен анализатор
e-mail:
boyuklieva_z@ubb.bg
тел.:+359 2 811 2981

Източник: https://en.wikipedia.org/wiki/World_map

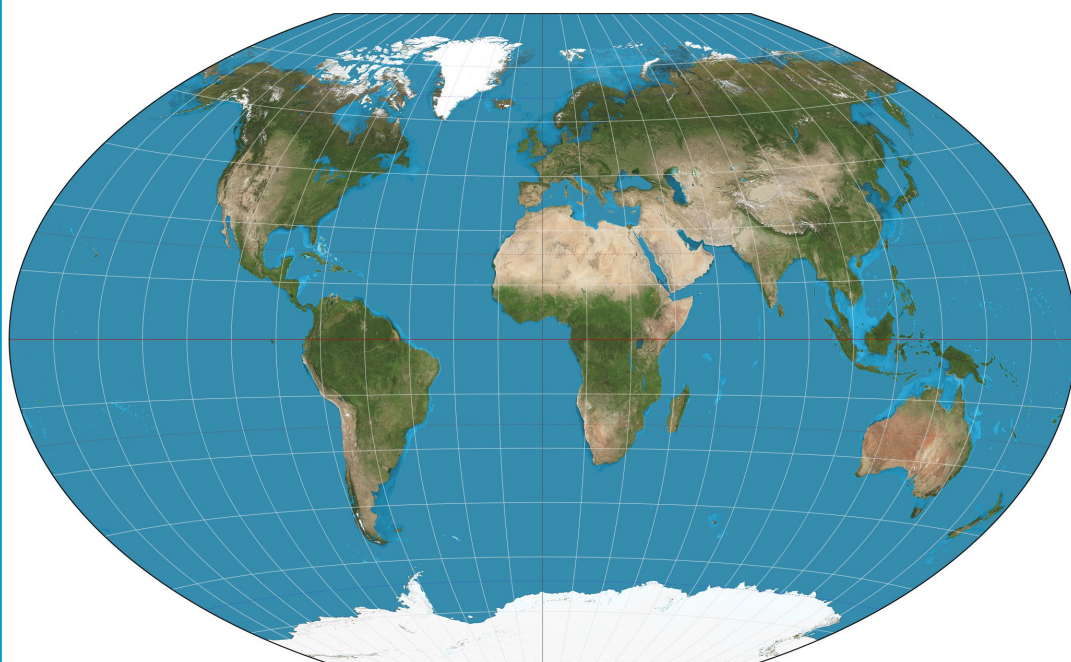
ОБЕДИНЕНИ
ЗА ТЕБ



ОББ
Част от КВС Груп

АКЦЕНТИ И ПРОГНОЗИ

МЕСЕЧЕН ИКОНОМИЧЕСКИ БЮЛЕТИН



Ноември 2017 г.

гр. София

- През трето тримесечие 2017 г. икономиката БВП на еврозоната нараства с 0,6 % на тримесечна база и с 2,5 % на годишна база. През октомври 2017 г. инфлацията в еврозоната нараства с 0,1 % на месена база и 1,4 % на годишна база. Прогнозата за 2017 г. е инфлацията да достигне около 2 %. През септември 2017 г. безработицата в еврозоната намалява до 8,9 %. Прогнозата за 2017 г. е безработицата в еврозоната намалее до 8,8 %
- През октомври 2017 г. инфлацията в Обединеното кралство нараства с 0,1 % на месечна база и с 3 % на годишна база. Прогнозата за инфлацията за 2017 г. е от 2 %. През трето тримесечие 2017 г. безработицата в Обединеното кралство достига 4,3 %. Прогнозата за 2017 г. е нивото ѝ да намалее до 4 %.
- През трето тримесечие 2017г. БВП на САЩ нараства с 3,0 %. Прогнозата за растежа на американската икономика за 2017г. е 2,5 %. През октомври 2017 г. инфлацията в САЩ нараства с 2 % на годишна база. Прогнозата за ръста на цените за 2017 г. е да поддържат ниво от 2 %
- През трето тримесечие 2017 г. японската икономика нараства с 0,3 % на тримесечна база спрямо 0,6 % и с 2,4 % на годишна база. Прогнозата за ръста на БВП за 2017 г. е 1,4 %. Потребителските цени в Япония нарастват с 0,7 % на годишна база през септември 2017 г. Прогнозата за ръста на инфлацията за 2017 г. е 0,8 %. През трето тримесечие 2017 г. безработицата в Япония намалява до 2,8 % спрямо 3 % за трето тримесечие 2016 г.
- През трето тримесечие 2017 г. китайската икономика отбеляза ръст от 1,7 % на тримесечна база и с 6,8 % на годишна база. Правителствената прогноза за растежа на БВП за 2017 г. е 6,5 процента. През октомври 2017 г. потребителските цени на Китай нарастват с 1,9 % на годишна база спрямо отчетения ръст от 1,6 % на годишна база за септември 2017 г.
- На 26 октомври ЕЦБ потвърди референтния си процент на рефинансиране на 0 %, както се очакваше и взе решение да намали количествената си програма за облекчаване на лихвения процент до 30 млрд. евро от 1 януари 2018 г. с възможност за нейното разширяване до 2018 година
- На 2 ноември 2017 г. Централната банка на Англия повиши основния лихвен процент с 25 базисни пункта до 0,5% в съответствие с пазарните очаквания, което бележи началото на постепенен процес на затягане на политиката
- Предвид реализираните и очакваните условия на пазара на труда и инфлацията, Комитетът реши да запази целевия диапазон на коефициента на федералните средства на 1 до 1-1,25 %.
- През октомври 2017 г. Японската централна банка запази основния си краткосрочен лихвен процент на - 0,1 %
- Либерализирането на лихвените проценти и реформата на валутния обменен курс на RMB ще се засили, за да се поддържа обменният курс на RMB на адаптивно и равновесно ниво
- Петролът е под натиск заради нарастващите доставки в САЩ и съмненията около руската подкрепа за продължаване на квотната сделка на ОПЕК и други производители. Към 20 ноември 2017 г. американският лек суров петрол WTI поевтинява о 56,52 долара за барел, а европейският бенчмарк Брент намалява цената си 62,40 долара за барел.
- Металургичната индустрия има проблем със свръхпроизводството на стомана и експерти призовават световната продукция да се намали
- Предвижданията за изкупните цени от място за настоящата 2017/18 г. в България са за пшеница - 280 лв./тон, при ечемика - 255 лв./т., около 630 лв./тон за слънчогледа и 670 лв./тон за рапицата, а цените на царевичата се предвижда да са около 280 лв./тон. Тези цени са по-високи от предходната година, като единствено при слънчогледа може да се очаква спад

- За периода януари-септември 2017 г. текущата и капиталова сметка е положителна, в размер на 2915.4 млн. евро и заема 5,8 % от БВП. За периода януари септември 2017 г. преките чуждестранни инвестиции в България са в размер на 744.2 млн. евро и заемат 1,5 % от БВП
- През трето тримесечие 2017 БВП на България нараства с 0,9 % на тримесечна база и с 3,9 % на годишна база. Европейската комисия (ЕК) повиши очакванията си за растежа на българската икономика до 3,9 % през 2017 г. и 3,8 % през 2018 г.
- През октомври 2017 г. стопанската конюнктура в България се оценява като неблагоприятна. Общият показател на бизнес климата намалява с 1.8 процентни пункта спрямо нивото си от септември до 25,8 % в резултат на понижените очаквания на стопанските ръководители от всички наблюдавани сектори - промишленост, строителство, търговия на дребно и услуги
- През септември 2017 г. индексът на промишленото производство нараства с 0,3 % на месечна база и с 3,2 % на годишна база.
- През септември 2017 г. продажбите на дребно в България нарастват с 0,1 % на месечна база и 2,3 % на годишна база
- През септември 2017 г. Индексът на строителната продукция в България намалява с 1 % на месечна база, но нараства с 6 % на годишна база
- През октомври 2017 г. ИПЦ в България нараства с 0,6 % на тримесечна база и с 2,5 % на годишна база. Средногодишната инфлация за периода е 1,5 %
- През септември 2017 г. общият индекс на цените на производител нараства с 0,5 % месечна база и с 5,7 % на годишна база
- През септември 2017 г. индексът на производител на вътрешния пазар нараства с 0,3 % на месечна база и с 6 % на годишна база
- През септември 2017 г. индексът на цените на международния пазар нараства с 0,8 % на месечна база и с 5,3 % на годишна база
- През трето тримесечие 2017 коефициентът на заетост на населението на възраст между 15 - 64 години е 68,5 % или нараства с 4,3 процентни пункта спрямо същия период на 2016 г. През трето тримесечие 2017 г. процентът на безработица в България намалява с 1,2 процентни пункта на годишна база до 5,8 %. През октомври 2017 г. безработицата в България нараства до 6,7 %.
- През трето тримесечие 2017 г. средната месечна работна заплата в общественения сектор нараства със 7,9 %, а в частния - с 11,0 % спрямо трето тримесечие 2016 г.
- През трето тримесечие 2017 г. броят на разрешителните за строеж на жилищни сгради намалява със 7,3 % на тримесечна база. При издадените разрешителни за строеж на административни и други сгради се наблюдава спад съответно с 30,0 и 38,0 %
- През трето тримесечие 2017 г. броят на въведените в експлоатация жилищни сгради нараства с 6,3 % на годишна база
- През септември 2017 г. броят на пренощуващите лица в местата за настаняване се увеличава с 1,8 % на годишна база, като е регистрирано увеличение с 4,9 % при чужденците и намаление с 1,8 % при българите
- През септември 2017 г. салдото по консолидираната фискална програма на касова основа е положително в размер на 2420,9 млн. лева и заема 2,4 % от БВП
- През септември 2017 г. дългът на подсектор „Централно управление“ е в размер на 12 637,9 млн. евро и заема 24,8 % от БВП
- През септември 2017 г. широките пари се увеличават с 8,2 % на годишна база до 83,9 млрд. лева. Вътрешният кредит е в размер на 52,4 млрд. лева и нараства с 7,4 % на годишна база

- През октомври 2017 г. SOFIX отчита месечен ръст от 3.3 пункта до 671.4, но все още не може да възстанови нивото си от края на юли 2017
- През септември 2017 г. банковата система в България отчита ръст от 1,9 % на годишна база в кредитирането на намаляване на относителния дял на неработещите кредити до 9,9 %

Съдържание

I. ГЛОБАЛНИ ТЕНДЕНЦИИ

Икономики на развитите страни	6
Евро зона	6
Обединено кралство Великобритания	7
САЩ	7
Япония	8
Китай	9
Политика на Централните банки	10
ЕЦБ	10
Централна банка на Англия	10
Федерален резерв на САЩ	11
Централна банка на Япония	12
Народна банка на Китай	12
Международни цени на борсови стоки	13
Петрол	13
Метали	13
Селскостопански продукти	13

II. БЪЛГАРИЯ

Външен сектор	15
Платежен баланс	15
Преки чуждестранни инвестиции	16
Реален сектор	17
Брутен вътрешен продукт	17
Бизнес климат	18
Индекс на промишленото производство	19
Търговия на дребно	20
Строителство	20
Жилищен сектор	21
Туризм	22
Безработица	22
Наети лица	24
Инфлация	24
Общ индекс на цените на производител в промишлеността	25
Фискален сектор	26
Бюджетно салдо	26
Държавен дълг	27
Паричен сектор	28
Капиталов пазар	29
Банков сектор	29
Приложение	32
Дефиниции и методологически бележки	51

ГЛОБАЛНИ ТЕНДЕНЦИИ

Икономики на развитите страни

Евро зона

През трето тримесечие 2017 г. икономиката БВП на еврозоната нараства с 0,6 % на тримесечна база и с 2,5 % на годишна база.

През третото тримесечие на 2017 г. икономиката в еврозоната се повиши с 0,6 % на тримесечна база спрямо отчетения ръст от 0,7 % за второ тримесечие. Сред страните, за които вече са налични данни, БВП се разрасна с по-мек темп във Франция (0,5 % от 0,6 % през второто тримесечие); Испания (0,8 % от 0,9 %); Холандия (0,4 % от 1,5 %); Белгия (0,3 % от 0,5 %); Литва (0,1 % от 0,6 %); Кипър (0,9 % от 1 %) и Словакия (0,8 % от 0,9 %). Междувременно растежът на БВП остава непроменен в Австрия (0,8 %). От друга страна, в Германия се наблюдава по-бързо нарастване на БВП (от 0,8 % спрямо 0,6 % за второ тримесечие), Италия (0,5 % от 0,3 % за второ тримесечие), Латвия (1,5 % от 1,4 % за второ тримесечие), Португалия (0,5 % от 0,5 % за второ тримесечие). На годишна база икономиката на еврозоната се увеличи с 2,5 %, следвайки 2,3 % ръст през предходния период. Това е най-силният темп на растеж от първото тримесечие на 2011 г.

През октомври 2017 г. инфлацията в еврозоната нараства с 0,1 % на месена база и 1,4 % на годишна база. Прогнозата за 2017 г. е инфлацията да достигне около 2 %

През октомври 2017 г. потребителските цени в еврозоната се увеличават с 1,4 % на годишна база спрямо под 1,5 % на годишна база през септември 2017 г. Наблюдава се забавяне на енергията (3 % в сравнение с 3,9 % през септември); неенергийни промишлени стоки (0,4 % в сравнение с 0,5 %) и услуги (1,2 % в сравнение с 1,5 %). От друга страна, цените са се увеличили повече за храни, алкохол и тютюн (2,3 % в сравнение с 1,9 %). Годишната базисна инфлация, която изключва разходите за енергия, храна, алкохол и тютюн, е 0,9 %, което е спад от 1,1 % през септември 2017 г. Изключвайки само енергията, инфлацията се понижи до 1,2 % от 1,3 %. На месечна база потребителските цени са се увеличили с 0,1 %.

През септември 2017 г. безработицата в еврозоната намалява до 8,9 %. Прогнозата за 2017 г. е безработицата в еврозоната намалее до 8,8 %

През септември 2017 г. безработицата в еврозоната се понижи до 8,9 % спрямо ревизирания отчет за август 2017 г. от 9,0 %. Това е най-ниският процент, регистриран в еврозоната от януари 2009 г. Година по-рано безработицата е била по-висока с 9,9 %. През септември 2017 г. процентът на безработица в ЕС-28 е 7,5 % и запазва нивото си от месец август. За същия период на предходната година е отчетен ръст на безработица от 8,4 %. Така, през септември 2017 г. в ЕС28 е отчетена най-ниска безработица за периода от ноември 2008 г. В сравнение с август 2017 г. броят на безработните лица е намалял с 116 000 в ЕС-28 и с 96 000 в еврозоната. Смята се, че 18,446 милиона мъже и жени в ЕС28, от които 14,513 милиона в Еврозоната, са били безработни през септември 2017 г. Сред държавите-членки най-ниските нива на безработица през септември 2017 г. са регистрирани в Чешката република (2,7 %), Германия (3,6 %) и Малта (4,1 %). Най-високите нива на безработица са наблюдавани в Гърция (21,0 % през юли 2017 г.) и Испания (16,7 %). В сравнение с предходната година, безработицата спадна във всички държави-членки, за които данните са сравними във времето, с изключение на Финландия, където тя остана стабилна, а Литва, където тя се е увеличила (от 7,6 % на 7,7 %). Най-големите намаления са регистрирани в Кипър (от 13,0 % до 10,3 %), Испания (от 19,1 % до 16,7 %) и Гърция (от 23,4 % до 21,0 % между юли 2016 и юли 2017 г.). През септември 2017 г. в ЕС-28 са били безработни 3.735 милиона младежи (под 25 години), от които 2,656 милиона са в еврозоната. В сравнение с септември 2016 г. безработицата сред младежите намаля с 396 000 в ЕС-28 и с 229 000 в еврозоната. През септември 2017 г. равнището на младежка безработица е 16,6 % в ЕС-28 и 18,7 % в еврозоната, в сравнение с 18,3 % и 20,4 % съответно през септември 2016 г. През септември 2017 г. най-нисък процент е наблюдаван в Германия (6,4 %), докато най-високи бяха регистрирани в Гърция (42,8 % през юли 2017 г.), Испания (37,2 %) и Италия (35,7 %).

Обединено Кралство Великобритания

През октомври 2017 г. инфлацията в Обединеното кралство нараства с 0,1 % на месечна база и с 3 % на годишна база. Прогнозата за инфлацията за 2017 г. е от 2 %

През октомври 2017 г. потребителските цени в Обединеното кралство нарастват 3 % на годишна база. Това е най-високата инфлация от март 2012 г., като цените на храните, жилища, комунални услуги и стоки за отдых оказват най-голям принос. На годишна база цените на жилищата и комуналните услуги нарастват по-бързо (2,3 % спрямо 2,1 % през септември), отдых и култура (2,8 % в сравнение с 2,5 % през септември) и здравеопазването (3,4 % в сравнение с 2,4 % през септември). От друга страна, цените се задържат стабилни за: ресторанти и хотели (3,1 %), алкохолни напитки и тютюневи изделия (4,3 %). Намаление на цените се наблюдава при: транспорта с 4 % в сравнение с 4,2 % през септември), различни стоки и услуги (0,9 % в сравнение с 1,4 % през септември), облекло и обувки (3,2 % в сравнение с 3,3 % за септември); обзавеждане, домакински уреди и поддръжка (3,1 % в сравнение с 4 % за септември) и образование (2,8 % в сравнение с 2,9 % през септември). На месечна база потребителските цени нарастват с 0,1 %, спрямо отчетения ръст от 0,3 % за септември. За период от един месец се увеличават цените на храните и в по-малка степен на стоките за отдых, които бяха компенсирани от падащите цени на при моторните горива и мебелите, както и от разходите за наеми, които се запазват непроменени. Годишният темп на базисната инфлация, която изключва цените на енергията, храната, алкохола и тютюна, е 2,7 % през октомври 2017 г., непроменена спрямо предходния период.

През трето тримесечие 2017 г. безработицата в Обединеното кралство достига 4,3 %. Прогнозата за 2017 г. е нивото ѝ да намалее до 4 %

През трето тримесечие 2017 г. безработицата в Обединеното кралство достигна 4,3 %. Броят на безработните е намалял с 59 000 на 1,42 млн. през трето тримесечие 2017 г. в сравнение с второ тримесечие 2017 г. Според възрастта, безработицата намалява във всички възрастови групи, с изключение на тези на възраст 65 и повече години. Броят на работещите намалява за пръв път от август до октомври 2016 г. Общото равнище на заетост спада с 14 000 през предходното тримесечие до 32,06 млн. души. За мъжете заетостта е намаляла с 37 000, докато за жените тя се е увеличила с 23 000 души. Броят на служителите е намалял с 10 000 спрямо второ тримесечие, докато броят на самостоятелно заетите лица се е увеличил с 4 000. По възраст, заетостта се увеличава за три възрастови групи: от 25 до 34 години, от 50 до 64 години и от 65 и повече години, докато заетостта намалява за три възрастови групи: 16-17 години, 18-24 години и 35-49 години. През трето тримесечие 2017 г. лекото понижаване на заетостта бе придружено от увеличение на нивото на бездействие от 117 000 души. Процентът на не активност се е увеличил с 0,3 процентни пункта до 21,6 %. Общите брой на седмичните работни часове намалява с 5,3 милиона до 1,03 милиарда. Средните действителни седмични часове за всички работници са намалели с 0,2 % до 32,1 часа. Средните часове на работниците на непълно работно време остават на ниво от 16,3 часа. Номиналните доходи през трето тримесечие 2017 г. се увеличават с 2,2 % (без бонусите) в сравнение с предходната година, но се понижават с 0,5 % (без бонуси) и с 0,4 % (включително бонусите) в реално изражение. Това се дължи на факта, че неговият темп на прираст е по-малък от този на по-високата базисна инфлация.

САЩ

През трето тримесечие 2017г. БВП на САЩ нараства с 3,0 %. Прогнозата за растежа на американската икономика за 2017г. е 2,3 %

Американската икономика нарасна с 3 % през третото тримесечие на 2017 г., което е малко по-ниско от отчетения ръст от 3,1 % за второ тримесечие 2017 г. Растежът надмина очакванията за темп от 2,5 % въпреки разрушенията, причинени от урагани Харви и Ирма. Материалните запаси нараснаха рязко и търговията направи най-голям принос за растежа за близо четири години при спад на вноса. Това помогна да се компенсира забавянето на потребителските разходи, дълготрайните инвестиции и спадът в строителството. Разходите за частно потребление (PCE) допринасят с 1,62 процентни пункта за растежа (спрямо 2,24 % през второто тримесечие) и нарастват с 2,4 % (3,3 % през второто тримесечие). Разходите за услугите намаляват с 2,1 % в сравнение с 4,2 % през второто тримесечие, но се повишава потреблението на дълготрайните стоки (8,3 % спрямо 7,6 % през второто тримесечие). Инвестициите в ДМА добавиха 0,25 процентни пункта към растежа (0,53 процентни пункта през второто тримесечие) и се увеличиха с 1,5 % в сравнение с 3,2 % през второто

Ноември 2017 г.

тримесечие. Инвестициите нарастват в по-малка степен за оборудване (8,6 % спрямо 8,8 % през второто тримесечие) и се свиват при жилищата (-6 % в сравнение с -7,3 % през второто тримесечие). Частните запаси добавят 0,73 процентни пункта към растежа, в сравнение с 0,12 % през второто тримесечие. Същевременно износът се забави с 2,3 % (3,5 % през второто тримесечие), а вносът се сви с 0,8 %, което е най-резкия отчетен спад от три години. В резултат от това влиянието на търговията е 0,41 %, което е много по-високо от 0,21 % за второто тримесечие. Държавните разходи и инвестиции са намалели с 0,02 процентни пункта от ръста, в сравнение с дефицита от 0,03 процентни пункта през предходното тримесечие. Той спадна с 0,1 % в сравнение с 0,2 % спад през второто тримесечие.

През октомври 2017 г. инфлацията в САЩ нараства с 2 % на годишна база. Прогнозата за ръста на цените за 2017 г. е да поддържат ниво от 2 %

През октомври 2017 г. потребителските цени в САЩ нарастват с 2 % на годишна база спрямо отчетения ръст от 2,2 % през септември 2017. Разходите за облекчения за бензин и мазут след свързаните с ураган производствени смущения в петролните рафинерии в района на Персийския залив, дадоха тласък на цените на енергията през септември и август. Въпреки това базисната инфлация се повиши до 1,8 %, най-високата за шест месеца на фона на покачващите се цени за храна, транспортни услуги и медицински грижи. На годишна база през октомври 2017 г. цените на енергията нараснаха с 6,4 % като се спрямо отчетения ръст от 10,1 % през септември. Цената на бензина нараства с 10,8 % от 19,3 % през септември, на мазута (с 11,7 % спрямо 15,6 % през септември) и газоснабдяването с 3,2 %. Междувременно инфлацията се забави за продуктите за медицинска помощ (0,9 % спрямо 1 % през септември) и се запазва на същото ниво от 3,2 % при разходите за настаняване. Допълнително, цените намаляват при облеклото (-0,6 % от -0,2 % през септември) и новите автомобили (-1,4 % от -1 % през септември). От друга страна, по-значително увеличения на цените се отчита при храните (1,3 % от 1,2 % през септември), транспортните услуги (4,2 % от 3,9 % през септември) и медицинските услуги (1,9 % от 1,7 % през септември). По-мекко свиване на цените има за употребяваните леки автомобили и камиони (-2,9 % от -3,7 % през септември). С изключение на храните и енергията потребителските цени нараснаха с 0,2 % през месеца, над 0,1 % през септември 2017 г. На годишна база основните потребителски цени са се увеличили с 1,8 % спрямо отчетения ръст от 1,7 % през предходните пет месеца.

Япония

През трето тримесечие 2017 г. японската икономика нараства с 0,3 % на тримесечна база спрямо 0,6 % и с 2,4 % на годишна база. Прогнозата за ръста на БВП за 2017 г. е 1,4 %

Положителният принос към БВП до голяма степен е в резултат на нетния износ (0,5 процентни пункта). От друга страна, потреблението на домакинствата се понижава с 0,3 процентни пункта, докато капиталовите разходи и държавните разходи не допринасят за растежа. В същото време промените в частните запаси добавят 0,2 процентни пункта към тримесечния ръст. Частното потребление се понижава с 0,5 %, след като отчете лек ръст от 0,7 % през второ тримесечие 2017 г. Държавните разходи са се свили с 0,1 %, след отчетения ръст от 0,6 % за предходните три месеца. В същото време темпът на нарастване на публичните инвестиции се понижава с 2,5 %, след като през второто тримесечие отчетоха ръст от 5,8 %. Разходите на бизнеса нарастват с 0,2 %, много по-бавно спрямо отчетения ръст от 0,5 % през второ тримесечие 2017 г. Междувременно частните жилищни инвестиции се свиват с 0,9 %, като се отклониха от постигнатия ръст от 1,1 % за второ тримесечие. Износът на стоки и услуги нарасна с 1,5 % спрямо отчетения ръст от 0,2 % през второто тримесечие, докато вносът се понижи с 1,6 % след като през предходния тримесечен период отчете ръст от 1,4 %. На годишна база БВП се увеличава с 1,4 % до 2,6 %. Японската икономика се разширява в седем поредни тримесечия - най-дългият период на непрекъснат растеж за повече от десетилетие.

Потребителските цени в Япония нарастват с 0,7 % на годишна база през септември 2017 г. Прогнозата за ръста на инфлацията за 2017 г. е 0,8 %

През септември 2017 г. цените на хранителните продукти се увеличиха с 1 % на годишна база спрямо 0,9 % на годишна база през август 2017 г. По-конкретно увеличение се отчита при прясната храна (с 1,2 % от спрямо 0,8 %), риба и морски дарове (5,6 % спрямо 3,6 %). Освен това, цените за млечни продукти и яйца намаляват с по-бавни темпове (-0,4 % спрямо -0,6 %). Междувременно цените се повишават спрямо предходния месец при: такси за гориво, осветление и вода (6

Ноември 2017 г.

% от 5,2 % през август), главно поради по-високите разходи за електроенергия (7,9 % от 7,0 % през август). От друга страна, цените се свиват при разходите за култура и отдих (0,2 % спрямо 0,4 % през август). Инфлацията е стабилна при образованието (0,4 %), медицинската помощ (1,8 %) и цените на транспорта и съобщенията (от -0,4 %). Също така има спад при цените за: жилища (-0,2 % от -0,2 % за август), мебелите и битовите уреди (-0,2 % спрямо -0,2 % за август), облекло и обувки (-0,3 % спрямо 0,6 % за август). Базисната инфлация, която изключва цените на прясната храна, нараства с 0,7 %, като задържа темпа от август 2017 г. Това е най-високото ниво от март 2015 г. насам. На месечна база потребителските цени задържат нивото си спрямо отчетеното увеличение от 0,2 % през август 2017 г. В Токио потребителските цени намаляват с 0,2 % на годишна база, а пазарите бяха с 0,1 %. Основните потребителски цени, които изключват прясната храна, се повишиха с 0,6 % и над пазарния консенсус с 0,5 %.

През трето тримесечие 2017 г. безработицата в Япония намалява до 2,8 % спрямо 3 % за трето тримесечие 2016 г.

Към края на септември процентът на безработицата в Япония достигна 2,8 % и задържа нивото си спрямо второ тримесечие 2017 г. Съотношението "работни места към кандидати" бе 1,52 и не се променя спрямо предходния период. В сравнение с предходния месец има 1.88 милиона безработни лица или с 2 хил. повече спрямо август 2017 г. Заетостта е намаляла с 15 хил. до 65.50 милиона, след като през месеца отчита нарастване с 20 хил. Работната сила спада с 13 хиляди на 67,38 милиона, докато тези, които са останали без работа са се увеличили с 14 хил. до 43,65 милиона. Сред хората на възраст между 15 и 24 години, безработицата се повиши до 5,1 % от 4,8 % през август. Година по-рано безработицата е била 3,0 %.

Китай

През трето тримесечие 2017 г. китайската икономика отбеляза ръст от 1,7 % на тримесечна база и с 6,8 % на годишна база. Правителствената прогноза за растежа на БВП за 2017 г. е 6,5 процента

През трето тримесечие 2017 г. БВП на Китай нараства с 1,7 % на тримесечна база. На годишна база китайската икономика се е увеличила годишно с 6,8 %, следвайки ръст от 6,9 % през предходните два периода. Това е най-слабият темп на растеж след четвъртото тримесечие на 2016 г. За 2017 г. китайското правителство очаква икономиката да нарасне с около 6,5 % в сравнение с отчетения ръст от 6,7 % за 2016 г., което е най-бавният растеж за 26 години.

През октомври 2017 г. потребителските цени на Китай нарастват с 1,9 % на годишна спрямо отчетения ръст от 1,6 % на годишна база за септември 2017 г.

През октомври 2017 г. потребителските цени на Китай нарастват с 1,9 % на годишна спрямо отчетения ръст от 1,6 % на годишна база за септември 2017 г. Това е най-високата инфлация от януари, тъй като разходите за нехранителни стоки се увеличават допълнително, а разходите за храна намаляват много по-малко в сравнение с предходния месец. През октомври 2017 г. чувствителните към паричната политика цени на хранителните продукти се понижават с 0,4 % (от -1,4 % през предходния месец), докато разходите за нехранителни стоки нарастват с 2,4 % (спрямо ниво от 2,4 % за септември). Разходите за потребителски стоки са нараснали с 1,1 % (от 0,7 % за септември), а на услугите - с 3,2 % (от 3,3 % за септември). Сред хранителните продукти намаляват цените на свинско месо (-10.1 % от -12.4 % за септември), тютюн (-0.1 % от -0.1 % за септември) и пресни плодове (-0.7 % от -3.0 % за септември). Обратно, цените, които отчитат нарастване са за: пресни зеленчуци (0.3 % от -1.0 % за септември), яйца (3,1 % от 3,7 % за септември) и мляко (0,3 % от 0,4 % за септември). За категориите на нехранителните стоки, цените се повишават с по-бързи темпове при: транспорт и комуникации (0,8 % от 0,5 % за септември), стоки и услуги за домакинството (1,5 % от 1,4 % за септември) и други стоки и услуги (1,8 % от 1,4 % за септември). Междувременно цените при здравеопазване се повишават с по-меки темпове (7,2 % от 7,6 % за септември). Нивото цените се запазва при разходите за: наем, гориво и комунални услуги (2,8 %) и образование, култура и отдих (2,3 %). На месечна база потребителските цени се повишиха с 0,1 %, след отчетеното поскъпване от 0,5 % за предходния месец. Това е най-ниската месечна цифра от юли.

Политика на Централните банки

ЕЦБ

На 26 октомври ЕЦБ потвърди референтния си процент на рефинансиране на 0 %, както се очакваше и взе решение да намали количествената си програма за облекчаване на лихвения процент до 30 млрд. евро от 1 януари 2018 г. с възможност за нейното разширяване до 2018 година

На своето заседание на 26 октомври 2017 г. Паричният комитет на ЕЦБ реши първо, основните лихвени проценти на ЕЦБ да останат непроменени и ЕЦБ продължава да смята, че те ще останат на сегашните си нива за продължителен период от време и доста по-далеч във времето от хоризонта на покупките на нетни активи. На второ място, по отношение на нестандартните мерки на паричната политика, ЕЦБ ще продължи да извършва покупки по програмата за закупуване на активи (APP) с текущия месечен темп от 60 млрд. евро до края на декември 2017 г. Считано от 1 януари 2018 г. се предвижда покупките на нетните активи да продължат с месечен темп от 30 милиарда евро до края на септември 2018 г. или по-нататък, ако е необходимо, и във всички случаи, докато Управителният съвет види трайна корекция в развитието на инфлацията. Ако перспективите станат по-неблагоприятни или ако финансовите условия станат несъвместими с по-нататъшния напредък към трайно приспособяване по пътя на инфлацията, ЕЦБ ще е готова да увеличи APP по отношение на размера и / или продължителността. Трето, Евросистемата ще реинвестира главницата от падежиращите ценни книжа, закупени по APP, за удължен период от време след края на покупките на нетни активи и във всички случаи за толкова дълго, колкото е необходимо. Това ще допринесе както за по-благоприятни ликвидни условия, така и за подходяща позиция на паричната политика. Четвърто, ЕЦБ също така реши да продължи да извършва основните операции по рефинансиране и тримесечните операции по дългосрочно рефинансиране като тръжни процедури с фиксиран лихвен процент с пълно разпределение за толкова дълго време, колкото е необходимо, и поне до края на последния период за поддържане на резерви от 2019. Решенията на УС на ЕЦБ запазват благоприятните условия за финансиране, които все още са необходими за постигане на устойчива възвръщаемост на инфлацията до нива, които са под, но близо до 2 %. Калибрирането на покупките на активи отразява нарастващото доверие в постепенното сближаване на темпа на инфлация спрямо инфлационната цел поради все по-стабилната и широко обхватна икономическа експанзия, повишаване на мерките за базисната инфлация и продължаващото ефективно преминаване на политическите мерки на ЕЦБ към условията за финансиране на реалната икономика. В същото време вътрешният ценови натиск все още е заглушен като цяло и икономическите перспективи и пътят на инфлацията остават зависими от продължаващата подкрепа от паричната политика. Поради това в голяма степен остава необходимостта от паричен стимул за базисната инфлация, за да продължи да се изгражда и подкрепя цялостното развитие на инфлацията в средносрочен план. Тази продължителна парична подкрепа се осигурява от допълнителните покупки на нетни активи, от значителния склад на придобитите активи и предстоящите реинвестиции и от насоките на ЕЦБ за лихвените проценти.

Централна банка на Англия

На 2 ноември 2017 г. Централната банка на Англия повиши основния лихвен процент с 25 базисни пункта до 0,5 % в съответствие с пазарните очаквания, което бележи началото на постепенен процес на затягане на политиката

Това е първото увеличение на лихвите за десетилетие, след като инфлацията остана много над целта от 2 % за осми пореден месец през септември при условията на по-слаби лихвени проценти и по-високи цени на енергията. Политиците заявиха, че инфлацията се очаква да падне през 2018 г., като се обосновават с леко нарастващия банков процент. Комитетът по паричната политика (КПП) гласува, че ще запази запасите от покупки на корпоративни облигации с нетърговска инвестиция, финансирани от емитирането на резерви на централната банка, на 10 млрд. паунда, а експозицията от покупки на държавни облигации от Обединеното кралство, финансирани чрез емитиране на резерви на централната банка на стойност 435 млрд. паунда. Прогнозите на КПП за инфлацията и дейността в Доклада за инфлацията през ноември са в общи линии подобни на прогнозите от август. В централната прогноза на КПП, обусловена от леко увеличаващия се курс на банковата ставка, налаган от настоящите пазарни доходи, БВП расте скромно през следващите няколко години с темп, който е малко над намалената му потенциална стойност. Ръстът на потреблението остава бавен в близко бъдеще, преди да се повиши, в съответствие с доходите на домакинствата. Нетната търговия е подкрепена от силната глобална

експанзия и от обезценяването на стерлинга в миналото. Бизнес инвестициите са засегнати от несигурността около Brexit, но тя продължава да расте със умерен темп, подкрепена от силното глобално търсене, високите нива на рентабилност, ниската цена на капитала и ограничения свободен капацитет. Решението за напускане на Европейския съюз ще има осезаемо въздействие върху икономическите перспективи. Превишаването на инфлацията в цялата прогноза до голяма степен отразява ефекта върху цените на вноса на намаляването на британската лира, свързано с референдума. Несигурността, свързана с "Брексит", се отнася до вътрешната активност, която се забавя, макар че глобалният растеж се е увеличил значително. И свързаните с Brexit ограничения върху инвестициите и предлагането на работна сила изглежда засилват осезаемото забавяне, което през последните години става все по-очевидно в темповете, с които икономиката може да расте, без да създава инфлационен натиск. Паричната политика не може да предотврати нито необходимата реална корекция, тъй като Обединеното кралство се придвижва към новите си международни търговски споразумения, нито по-слабият растеж на реалните доходи, който вероятно ще придружи тази корекция през следващите няколко години. Тя обаче може да подпомогне икономиката по време на процеса на приспособяване. В мандата на КПП се посочва, че при такива изключителни обстоятелства Комитетът трябва да балансира всякакви компромиси между скоростта, с която възнамерява да възстанови устойчиво инфлацията, и целта, която преследва паричната политика за работните места и активността. Постоянната ерозия на отпускните средства намалява степента, до която е целесъобразно КПП да приеме удължен период на инфлация над целта. Безработицата е спаднала до 42-годишно дъно, а КПП смята, че нивото на оставащите отпуски е ограничено. Глобалната икономика се разраства силно, вътрешните финансови условия са много акумулиращи и доверието на потребителите остава устойчиво. В съответствие с рамката, изложена по време на референдума, КПП смята, че е уместно да се затегне скромно позицията на паричната политика, за да се върне устойчиво инфлацията към целта. Съответно, Комитетът гласува да увеличи лихвата по банков път с 0,25 процентни пункта до 0,5 %. Паричната политика продължава да осигурява значителна подкрепа за работните места и дейностите при настоящите извънредни обстоятелства. Налице е консенсус, че всяко бъдещо увеличение на банковия процент се очаква да бъде постепенно и в ограничена степен. Съществуват значителни рискове за перспективите, които включват реакцията на домакинствата, предприятията и финансовите пазари на развитията, свързани с процеса на изтегляне от ЕС. КПП ще отговори на промените, доколкото те се случват, доколкото засягат поведението на домакинствата и бизнеса, както и перспективите за инфлацията. Комитетът ще следи отблизо входящите доказателства за тези и други събития, включително въздействието на обявеното увеличение на банковия процент, и е готов да отговори на промените в икономическите перспективи, тъй като те се развиват, за да се осигури устойчива възвръщаемост на инфлацията до целта от 2 %.

Федерален резерв на САЩ

Предвид реализираните и очакваните условия на пазара на труда и инфлацията, Комитетът реши да запази целевия диапазон на коефициента на федералните средства на 1 до 1-1,25 %.

Информацията, получена след заседанието на Федералния комитет за открит пазар показва, че пазарът на труда продължава да се укрепва и че икономическата активност се увеличава със стабилен темп. Въпреки, че ураганите в САЩ предизвикаха спад в заплащането на работна заплата през септември, безработицата намалва допълнително. Комитетът се стреми да насърчава максимална заетост и ценова стабилност. Разрушенията и възстановяването, свързани с урагана, ще продължат да оказват влияние върху икономическата активност, заетостта и инфлацията в близко бъдеще, но опитът от миналото показва, че бурите няма да променят съществено хода на националната икономика в средносрочен план. Предвид реализираните и очакваните условия на пазара на труда и инфлацията, Комитетът реши да запази целевия диапазон на коефициента на федералните средства на 1 до 1-1,25 %. Позицията на паричната политика остава всеобхватна, като по този начин се подкрепя допълнително засилване на условията на пазара на труда и устойчива възвръщаемост до 2 % инфлация. При определянето на сроковете и размера на бъдещите корекции на целевия диапазон за коефициента на федералните средства Комитетът ще направи оценка на реализираните и очакваните икономически условия в сравнение с целите си за максимална заетост и 2 % инфлация. Тази оценка ще отразява широк спектър от информация, включително мерки за условията на пазара на труда, индикатори за инфлационния натиск и инфлационните очаквания и показанията за финансовото и международното развитие. Комитетът ще наблюдава внимателно действителното и очакваното развитие на инфлацията в сравнение със симетричната инфлационна цел. Комитетът очаква, че

икономическите условия ще се развият по начин, който ще гарантира постепенно увеличаване на ставката на федералните фондове. Очаква се процентът на федералните фондове да остане за известно време под равнищата, които се очаква да преобладават в дългосрочен план. Развитието на лихвения процент на федералните средства обаче ще зависи от икономическите перспективи. Започва програмата за нормализиране на балансите, инициирана през октомври 2017 г.

Централна банка на Япония

През октомври 2017 г. Японската централна банка запази основния си краткосрочен лихвен процент на - 0,1 %

През октомври 2017 г. политиките от Централната банка на Япония запазиха целевата доходност за 10-годишните държавни облигации около нула процента, но прогнозираха инфлационната прогноза до 0,8 % за фискалната 2017 г. от 1,1 %, тъй като позицията на фирмите за определяне на заплатите и цените остана предпазлива. Що се отнася до размера на JGB, които ще бъдат закупени, Банката ще извършва покупки при годишен темп на нарастване от около 80 трилиона йени. Централната банка на Япония също така реши закупи фондове, търгувани на борсата (ETFs) и инвестиционни тръстове за инвестиции в недвижими имоти в Япония (J-REITs), така че сумите им да се увеличат с годишни темпове съответно от около JPY 6,0 трлн. и около JPY 90 милиарда. Що се отнася до CP и корпоративните облигации, Банката ще запази неизплатените си суми съответно на JPY 2,2 трлн. и съответно JPY 3,2 трлн.

Народна Банка на Китай

Либерализирането на лихвените проценти и реформата на валутния обменен курс на RMB ще се засили, за да се поддържа обменният курс на RMB на адаптивно и равновесно ниво

Комитетът по парична политика на Китайската народна банка (PBC) проведе неотдавна третото си тримесечно заседание през 2017 г. Комитетът анализира текущото икономическо и финансово състояние както в страната, така и в чужбина. Участниците бяха на мнение, че това представяне на китайската реалната икономика и финансовия сектор е стабилно с добра инерция за растеж, но е изправена пред сложна ситуация. Световната икономика продължава да се подлага на дълбока корекция вследствие на световната финансова криза. Глобалната икономика се възстановява постепенно и продължава възстановяването на големите развити страни. Въпреки това, някои нововъзникващи пазарни икономики все още са изправени пред предизвикателства, а международният финансов пазар има потенциални рискове. Комитетът подчерта необходимостта от добросъвестно изпълнение на решенията на 18-ия Национален конгрес на КЗК и на третата, четвъртата, петата и шестата пленарна сесия на Осемнадесетия Централен Комитет, Централната конференция за икономическа работа, Националната конференция за финансова работа и работният доклад на правителството. Комитетът ще следи отблизо последните развития в международната и вътрешната икономика и финансовите пазари и промените в международните капиталови потоци, ще се придържа към общия принцип на търсене на напредък, като същевременно поддържа стабилността, ще се адаптира към новата норма на икономическо развитие, ще прилага разумната и неутрална паричната политика и използването на разнообразни инструменти на паричната политика, за да се поддържа общата стабилност на обема на ликвидността и да се ориентира разумното нарастване на паричния кредитен и социалния финансов мащаб. Ще се продължат усилията за оптимизиране на структурата на финансиране и структурата на кредитирането, както и за увеличаване на дела на прякото финансиране в съответствие с изискванията за задълбочаване на структурната реформа от страна на предлагането. Реформата на финансовата система ще бъде допълнително задълбочена, за да се подобри ефикасността на финансовия сектор и възможностите за обслужване на реалната икономика и да се подобри управлението на риска. Либерализирането на лихвените проценти и реформата на валутния обменен курс на RMB ще се засили, за да се поддържа обменният курс на RMB на адаптивно и равновесно ниво.

Международни цени на борсови стоки

Петрол

Петролът е под натиск заради нарастващите доставки в САЩ и съмненията около руската подкрепа за продължаване на квотната сделка на ОПЕК и други производители. Към 20 ноември 2017 г. американският лек суров петрол WTI поевтинява о 56,52 долара за барел, а европейският бенчмарк Brent намалява цената си 62,40 долара за барел.

Петролът се търгува смесено след последните спадове на цените, които са на път да отбележат първото си седмично понижение от шест седмици насам. Суровината е под натиск заради нарастващите доставки в САЩ и съмненията около руската подкрепа за продължаване на квотната сделка на ОПЕК и други производители. Към 20 ноември 2017 г. американският лек суров петрол WTI поевтинява с 0,34 % до 56,52 долара за барел, а европейският бенчмарк Brent изтрива 0,5 % от цената си до 62,40 долара за барел. Продукцията в САЩ е нараснала с близо 15 % от последното дъно през лятото на 2016 г. и това хвърля сянка на съмнение над реториката през последните няколко месеца за затягащи се условия на енергийния пазар. Пазарите на суров петрол получават огромна подкрепа през последните месеци от Организацията на страните износителки на петрол (ОПЕК) и някои страни извън картела, включително Русия, които намалиха добива си от януари насам, за да затегнат пазара и да повишат цените. Това доведе до почти 40-процентов ръст на Brenta от юни 2017 г. насам. Споразумението ще изтече в края на март 2018 г., но ОПЕК ще се срещне на 30 ноември, за да обсъди политиката си.

Метали

Металургичната индустрия има проблем със свръхпроизводството на стомана и експерти призовават световната продукция да се намали

Прекаленото производство на стомана в световен мащаб е сериозен проблем. Това води до голям износ, който в повечето случаи е нелегално субсидиран и се създава дъмпинг на пазара в засегнатите държави. Освен това големите предприятия представляват заплаха за околната среда и качеството на въздуха. През последните години производството на стомана нараства с бързи темпове в Китай, а анализатори смятат, че вече е достигнало своя пик. Представители на големите металургични компании в Китай се оплакват, че са принудени да намаляват цената на продуктите си, за да могат да реализират цялото си производство. През 2015 г. Китай започна да изнася голяма част от продукцията си, което доведе до сериозни промени в цените в други страни. Най-сериозни щети от стратегията на китайските металургични компании претърпяха най-големият производител на стомана в света Arcelor Mittal, южнокорейската Posco и няколко американски металургични групи. Впоследствие бяха съкратени хиляди служители от сектора. Поради тези причини САЩ и Европейският съюз наложиха наказателни мита при вноса на продукти от Китай заради получаването на субсидии при производството ѝ. В САЩ вероятно ще предприемат дори по-сериозни мерки срещу евтиния внос. Администрацията на Белия дом започна разследване на вносните металургични продукти заради съмнения за нарушаване на националната сигурност. През 2016 г. в света производството на стомана е било 1.67 млрд. тона, като инсталираните мощности са могли да поемат още 737 млн. тона, сочат данни на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР). На приключилия XIX конгрес на Комунистическата партия на Китай партийни секретари от ключови индустриални градове в страната обещаха да намалят производството на стомана в предприятията. По този начин те трябва да изпълнят стратегията на Министерството на околната среда за справяне с проблема с мръсния въздух в страната.

Селскостопански продукти

Предвижданията за изкупните цени от място за настоящата 2017/18 г. в България са за пшеница - 280 лв./тон, при ечемика - 255 лв./т., около 630 лв./тон за слънчогледа и 670 лв./тон за рапицата, а цените на царевицата се предвижда да са около 280 лв./тон. Тези цени са по-високи от предходната година, като единствено при слънчогледа може да се очаква спад.

Настоящата 2017 г. е пример за това как благоприятни климатични условия – закъснелите валежи, допринасят за рекордно високи добиви на пшеница от единица площ в определени райони. През 2018 г. е възможно по-слабо производство

в сравнение с настоящата година. Прогнозите са през 2017 г. средните добиви на пшеницата да са подобни на тези през 2016 г. или около 4,7 тона/ха. При слънчогледа добивите до 2022 г. се предвижда да са средно 2,35 тона/ха, като през 2022 г. – 2,46 тона/ха. При негативен сценарий с по-рязко засушаване може да се стигне и до още по-голямо намаление на производството допълнително с около 15-20 %. Вероятността това да се случи се оценява като повишена и причина за подобно допускане е повторемостта на засушаванията, редуващи се на периоди между 4-5 години. Най-голям ръст в производството към 2022 г. се очаква при царевицата и слънчогледа, а най-слаб при ечемика. Ечемикът се очаква да загуби в следващите години най-голяма част от площите си, а оттам и от производството си. Предвижданията за изкупните цени от място за настоящата 2017/18 г. в България са за пшеница - 280 лв./тон, при ечемика - 255 лв./т., около 630 лв./тон за слънчогледа и 670 лв./тон за рапицата, а цените на царевицата се предвижда да са около 280 лв./тон. Тези цени са по-високи от предходната година, като единствено при слънчогледа може да се очаква спад. Трудна година се очертава за цената на слънчогледа, което се дължи на силната конкуренция на европейския пазар от страна на украинския слънчоглед и олио. Отпадането на митата за украинско олио в ЕС потиска цените и това се отразява на вътрешния пазар у нас, като през септември 2017 г. в началото на жътвата цените паднаха под 550 лв./т. По отношение на средносрочните предвиждания за зърнени и маслодайни култури очакванията са цените за периода 2017-2022 г., в сравнение с тези за периода 2012-2016 г., да бъдат по-ниски при всичките 5 разглеждани култури. Това се дължи на необичайния ръст, който постигнаха цените в периода на големия бум между 2011-2014 г., дължащ се на засушаванията и като цяло на по-ниските производствени нива в света. Цените, които се очаква да бъдат наблюдавани в следващите 5 г., ще бъдат на нива, близки до тези през периода 2007-2011 г., което се отнася до пшеница, ечемик и царевица. Малко по-високи са очакванията за цените в следващите години (в сравнение с 2007-2011 г.) при маслодайните, но специално при слънчогледа може да има известно надценяване. Разбира се, в случай на неочаквани климатични условия, които могат доведат до рязко намаление на реколтата, може да има шокове и изменения. Все пак дори и с намаление, цените на маслодайните ще са на нива, по-високи от средните за периода 2007-2011 г. Цените на всички култури обаче ще са на нива, по-ниски от средните за периода 2012-2016, както през 2022, така и през петгодишния период. При пшеницата в периода до 2022 година те биха били между 210-340 лв./т., ечемика – 185-340 лв./т и царевицата – 205-310 лв./т (94 % вероятност). При маслодайните семена долните и горни прагове, в които биха се заключвали средните годишни цени, са: слънчоглед – 400-800 лв./т (94 % вероятност) и рапица – 340-780 лв./т (93 % вероятност). На световните пазари зърнените и маслодайни култури ще продължат да бъдат сред основните търгувани суровини. През последните 5 г. (2012-2016) страната ни България устойчиво по средно около 3,5 млн. т пшеница. Износът на царевица също е в големи размери, следвайки производството. През последните пет години най-много царевица е изнесена през 2014 г. – 2,06 млн. т, а най-малко през 2012 – 1,07 млн. т. Износът пред 2016 г. е в размер на 1,09 млн. т. Предвижданията за периода 2017-2022 година са за износ от 1,3 млн. т царевица годишно. Намаляването на производството на ечемик в страната няма да се отрази в рязко намаляване на износа, като той ще е около 420 хил. т годишно. През 2012 г. България е на първо място по износ на слънчоглед в света, като в абсолютна стойност количествата се повишават и през 2013 и 2014 г. Предвижданията за износ на слънчоглед до 2022 г. са за количества, по-ниски от 2012 година. Това, от една страна, е свързано с размера на производството в страната, а, от друга, с развиване на преработвателните мощности у нас и производството на слънчогледово масло. Това е добре за развитието на сектора, тъй като ще допринесе за повишаване на добавената стойност от земеделското производство. Основните предизвикателства в краткосрочен и средносрочен хоризонт за българските зърнопроизводители са контролиране на разходите и увеличение на добивите, което е стратегия срещу спада и колебанията на цените. Директните плащания в българското земеделие са важен буфер за посрещане на спад в приходите или ръст в разходите в зърнопроизводството. Освен тях другите инструменти за управление на риска (производствени, технологични и застрахователни) не са достатъчно разпространени. Това застрашава производителите както при неблагоприятни природни условия (повишена вероятност за такива има в следващите 1-2 години на база повторемостта на такива периоди), така и при ценови катаклизми.

БЪЛГАРИЯ

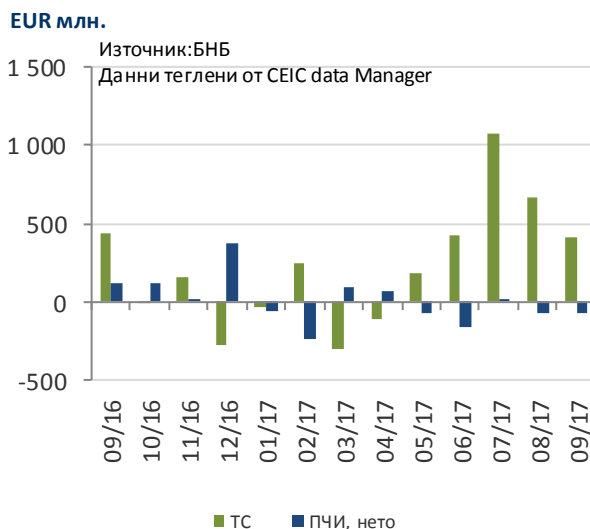
ВЪНШЕН СЕКТОР

Платежен баланс

За периода януари-септември 2017 г. текущата и капиталова сметка е положителна, в размер на 2915.4 млн. евро и заема 5,8 % от БВП

По данни на БНБ през септември 2017 г. текущата и капиталова сметка е положителна и възлиза на 432.6 млн. евро при излишък от 490.9 млн. евро за септември 2016 г. За януари – септември 2017 г. текущата и капиталовата сметка е положителна и възлиза на 2915.4 млн. евро (5.8 % от БВП) при излишък от 3669 млн. евро (7,6 % от БВП) за януари – септември 2016 г. За септември 2017 г. салдото по текущата сметка е положително и възлиза на 415.2 млн. евро, при излишък от 436.2 млн. евро за септември 2016 г. За януари – септември 2017 г. текущата сметка е положителна и възлиза на 2589.5 млн. евро (5,2 % от БВП) при излишък от 2673.9 млн. евро (5,6 % от БВП) за януари – септември 2016 г. Търговското салдо за септември 2017 г. е отрицателно в размер на 2.9 млн. евро при излишък от 81 млн. евро за септември 2016 г. За януари – септември 2017 г. търговското салдо е отрицателно в размер на 1469.6 млн. евро (2,9 % от БВП) при дефицит от 608.3 млн. евро (1,3 % от БВП) за същия период на 2016 г. Износът на стоки е 2311.4 млн. евро за септември 2017 г., като се повишава с 260.3 млн. евро (12,7 %) в сравнение с този за септември 2016 г. (2051.1 млн. евро). За януари – септември 2017 г. износът е 19 093.4 млн. евро (38,1 % от БВП), като нараства с 2283.6 млн. евро (13,6 %) в сравнение с този за същия период на 2016 г. (16 809.8 млн. евро, 34,9 % от БВП). Износът за януари – септември 2016 г. нараства на годишна база с 1,6 %. Вносът на стоки за септември 2017 г. е 2314.3 млн. евро, като нараства с 344.2 млн. евро (17,5 %) спрямо септември 2016 г. (1970.1 млн. евро). За януари – септември 2017 г. вносът е 20 563 млн. евро (41 % от БВП), като се увеличава с 3144.9 млн. евро (18,1 %) спрямо същия период на 2016 г. (17 418.1 млн. евро, 36,2 % от БВП). Вносът за януари – септември 2016 г. намалява на годишна база с 4 %. Салдото по услугите е положително в размер на 380.1 млн. евро при положително салдо от 387.9 млн. евро за септември 2016 г. За януари – септември 2017 г. салдото е положително в размер на 3073.3 млн. евро (6,1 % от БВП) при положително салдо от 2760.8 млн. евро (5,7 % от БВП) за януари – септември 2016 г. Салдото по статия Първичен доход (която включва доход, свързан с факторите на производството (работна сила, капитал или земя), данъци върху производството и вноса и субсидии) за септември 2017 г. е отрицателно в размер на 27.6 млн. евро при отрицателно салдо от 88.8 млн. евро за септември 2016 г. За януари – септември 2017 г. салдото е отрицателно в размер на 380.3 млн. евро (0,8 % от БВП) при отрицателно салдо от 819.4 млн. евро (1,7 % от БВП) за същия период на 2016 г. Салдото по статия Вторичен доход (която отразява преразпределението на доход) е положително в размер на 65.6 млн. евро при положително салдо от 56.1 млн. евро за септември 2016 г. За януари – септември 2017 г. салдото е положително в размер на 1366.1 млн. евро (2,7 % от БВП) при положително салдо от 1340.8 млн. евро (2,8 % от БВП) за същия период на 2016 г. Капиталовата сметка е положителна в размер на 17.4 млн. евро при положителна стойност от 54.6 млн. евро за септември 2016 г. За януари – септември 2017 г. капиталовата сметка е положителна – 325.8 млн. евро (0,6 % от БВП), при положителна стойност от 995.1 млн. евро (2,1 % от БВП) за януари – септември 2016 г. Финансовата сметка за септември 2017 г. е положителна в размер на 368 млн. евро при положителна стойност от 371.3 млн. евро за септември 2016 г. За януари – септември 2017 г. финансовата сметка е положителна – 1459.1 млн. евро (2,9 % от БВП), при положителна стойност от 3308.6 млн. евро (6,9 % от БВП) за същия период на 2016 г. Салдото по статия Преки инвестиции, представена съгласно изискванията на шестото издание на Ръководство по платежен баланс и международна инвестиционна позиция, е положително в размер на 22.8 млн. евро при положително салдо от 120.7 млн. евро за септември 2016 г. За януари – септември

Платежен баланс



2017 г. салдото е отрицателно в размер на 569.2 млн. евро (1,1 % от БВП) при отрицателно салдо от 841.4 млн. евро (1,7 % от БВП) за същия период на 2016 г. Преките инвестиции – активи се повишават със 71.4 млн. евро при увеличение със 147.5 млн. евро за септември 2016 г. За януари – септември 2017 г. те се увеличават с 263.7 млн. евро (0,5 % от БВП) при ръст от 436.5 млн. евро (0,9 % от БВП) за същия период на 2016 г. Преките инвестиции – пасиви нарастват с 48.5 млн. евро при увеличение с 26.8 млн. евро за септември 2016 г. За януари – септември 2017 г. те нарастват с 833 млн. евро (1,7 % от БВП) при увеличение с 1277.8 млн. евро (2,7 % от БВП) за януари – септември 2017. Салдото по статия Портфейлни инвестиции е положително в размер на 232.7 млн. евро при положителна стойност от 144.1 млн. евро за септември 2016 г. За януари – септември 2017 г. салдото е положително в размер на 1316.1 млн. евро (2,6 % от БВП) при отрицателно салдо от 1270.2 млн. евро (2,6 % от БВП) за същия период на 2016 г. Портфейлните инвестиции – активи за септември 2017 г. се повишават със 199.5 млн. евро при увеличение със 110.2 млн. евро за септември 2016 г. За януари – септември 2017 г. те се повишават със 723.9 млн. евро (1,4 % от БВП) при увеличение със 147.7 млн. евро (0,3 % от БВП) за същия период на 2016 г. Портфейлните инвестиции – пасиви за септември 2017 г. намаляват с 33.3 млн. евро при понижение с 33.9 млн. евро за септември 2016 г. За януари – септември 2017 г. портфейлните инвестиции – пасиви се понижават с 592.3 млн. евро (1,2 % от БВП) при увеличение с 1417.9 млн. евро (2,9 % от БВП) за същия период на 2016 г. Салдото по статия Други инвестиции е отрицателно в размер на 59.9 млн. евро при отрицателно салдо от 71.1 млн. евро за септември 2016 г. За януари – септември 2017 г. салдото е отрицателно в размер на 35.9 млн. евро (0,1 % от БВП) при положително салдо от 2587.9 млн. евро (5,4 % от БВП) за януари – септември 2016 г. Други инвестиции – активи се понижават с 2.1 млн. евро при намаление с 222.1 млн. евро за септември 2016 г. За януари – септември 2017 г. те се повишават със 119.1 млн. евро (0,2 % от БВП) при увеличение с 1685.7 млн. евро (3,5 % от БВП) за същия период на 2016 г. Други инвестиции – пасиви за септември 2017 г. се повишават с 57.8 млн. евро при намаление със 151 млн. евро за септември 2016 г. За януари – септември 2017 г. те нарастват със 155 млн. евро (0,3 % от БВП) при понижение с 902.2 млн. евро (1,9 % от БВП) за същия период на 2016 г. Резервните активи на БНБ се повишават със 125.7 млн. евро през отчетния месец при увеличение със 164.6 млн. евро за септември 2016 г. За януари – септември 2017 г. те нарастват със 770.3 млн. евро (1,5 % от БВП) при повишение с 2891.4 млн. евро (6 % от БВП) за същия период на 2016 г. Статия Грешки и пропуски, нето е отрицателна в размер на 64.6 млн. евро при отрицателна стойност от 119.6 млн. евро за септември 2016 г. По предварителни данни за януари – септември 2017 г. статията е отрицателна в размер на 1456.3 млн. евро (2,9 % от БВП) при отрицателна стойност от 360.3 млн. евро (0,7 % от БВП) за същия период на 2016 г.

Преки чуждестранни инвестиции

За периода януари – септември 2017 г. преките чуждестранни инвестиции в България са в размер на 744.2 млн. евро и заемат 1,5 % от БВП

По предварителни данни на БНБ преките инвестиции в страната за януари – септември 2017 г., отчетени съгласно принципа на първоначалната посока на инвестицията, възлизат на 744.2 млн. евро (1,5 % от БВП), като са по-ниски с 281.3 млн. евро (27,4 %) спрямо януари – септември 2016 г. (1025.5 млн. евро, 2,1 % от БВП). През септември 2017 г. те нарастват с 10.4 млн. евро, при намаление от 99.2 млн. евро за септември 2016 г. Дяловият капитал (преведени/изтеглени парични и апортни вноски на нерезиденти в/от капитала и резервите на български дружества, както и постъпления/плащания по сделки с недвижими имоти в страната) възлиза на 56.1 млн. евро за януари – септември 2017 г. Той е по-нисък с 570.2 млн. евро от дяловия капитал за януари – септември 2016 г., който е в размер на 626.3 млн. евро. Нетните постъпления от инвестиции на чуждестранни лица в недвижими имоти са 8.5 млн. евро, при 60 млн. евро за януари – септември 2016 г. По страни, най-голям дял в инвестициите в недвижими имоти имат Русия (4.1 млн. евро, 48,2 % от общия размер за януари – септември 2017 г.), Германия (1 млн. евро, 11,7 %) и Украйна (0.9 млн. евро, 11 % от общия размер

Преки инвестиции:
EUR млн. Януари - Септември 2016/2017



за периода). По предварителни данни, статия Реинвестиране на печалба (показваща дела на чуждестранните инвеститори в текущата печалба или загуба на дружеството на база на счетоводни данни за финансовия резултат) възлиза на 28 млн. евро за януари – септември 2017 г., при 314.3 млн. евро за януари – септември 2016 г. За януари – септември 2017 г. подстатия Дългови инструменти (промяната в нетните задължения между дружествата с чуждестранно участие и преките чуждестранни инвеститори по финансови, облигационни и търговски кредити) е в размер на 660.2 млн. евро, при 85 млн. евро за януари – септември 2016 г. Най-големите нетни преки инвестиции в страната за януари – септември 2017 г. са от Холандия (749.3 млн. евро), Швейцария (100.4 млн. евро) и Турция (74.4 млн. евро). По предварителни данни преките инвестиции в чужбина за януари – септември 2017 г. нарастват със 175 млн. евро, при увеличение със 184.2 млн. евро за януари – септември 2016 г. През септември 2017 г. те се повишават с 33.3 млн. евро, при нарастване с 21.5 млн. евро за септември 2016 г.

РЕАЛЕН СЕКТОР

Брутен вътрешен продукт

През трето тримесечие 2017 БВП на България нараства с 0,9 % на тримесечна база и с 3,9 % на годишна база

Според експресните оценки на НСИ за третото тримесечие на 2017 г. БВП в номинално изражение достига 27 336 млн. лева. Реализираната добавена стойност през третото тримесечие на 2017 г. е 23 408 млн. лева. По елементи на крайното използване най-голям дял в БВП заема крайното потребление (68,9 %), което в стойностно изражение възлиза на 18 839 млн. лева. През третото тримесечие на 2017 г. бруто капиталобразуването е 4 990 млн. лв. и заема 18,3 % относителен дял в БВП. Външнотърговското салдо е положително. През третото тримесечие на 2017 г. спрямо второто тримесечие на 2017 г. БВП нараства с 0,9 % на база на сезонно изгладени данни. За същия период брутната добавена стойност нараства с 0,5 %. Според експресните оценки на БВП по елементи на крайното използване през третото тримесечие на 2017 г. принос за регистрирания икономически растеж спрямо второто тримесечие на 2017 г. има крайното потребление - с 1,1 %, и износьт на стоки и услуги - с 3,2 %. През третото тримесечие на 2017 г. БВП по сезонно изгладени данни нараства с 3,9 % спрямо същото тримесечие на предходната година. Брутната добавена стойност също се увеличава с 3,9 %. Крайното потребление регистрира положителен икономически растеж от 4,6 %. Бруто образуването на основен капитал отчита ръст с 4,2 % през третото тримесечие на 2017 г. спрямо съответното тримесечие на предходната година. Износът и вносът на стоки и услуги се увеличават съответно с 4,4 % и 6,2 %.

Ръст на БВП по тримесечия на годишна база, сезонно изгладени данни



Брутният вътрешен продукт (БВП) през третото тримесечие на 2017 г. се увеличава с 0.6 % в ЕС-28 спрямо предходното тримесечие по сезонно изгладени данни. За същия период БВП в България нараства с 0.9 %, както посочихме по-горе. През третото тримесечие на 2017 г. спрямо предходното тримесечие най-висок икономически растеж отчитат Румъния – 2,6 %, Латвия – 1,5 %, Полша и Финландия - по 1,1 %, България и Кипър - по 0,9 %, докато Дания регистрира спад с 0,3 %. В сравнение със същото тримесечие на предходната година сезонно изгладените данни показват нарастване на равнището на БВП в ЕС-28 с 2,5 %, а в България - с 3,9 %. През третото тримесечие на 2017 г. в сравнение със същото тримесечие на предходната година най-висок икономически растеж се наблюдава в Румъния – 8,6 %, Латвия – 6,2 %, Полша и Чешката република - по 5,0 %, България и Кипър - по 3,9 %, докато най-нисък икономически растеж се наблюдава в Дания – 1,1 %.

Европейската комисия (ЕК) повиши очакванията си за растежа на българската икономика до 3,9 % през 2017 г. и 3,8 % през 2018 г.

Европейската комисия (ЕК) повиши очакванията си за растежа на българската икономика до 3,9 % през 2017 г. и 3,8 % през 2018 г., в сравнение с очакван ръст съответно от 2,9 % и 2,8 % според пролетната прогноза. Ревизията се дължи както на доброто представяне на икономиката през първата половина на годината, така и на ревизията на данните за БВП за 2016 г. Вътрешното търсене ще има основен принос за растежа на БВП през 2017 г., подкрепено от силното представяне на частното и публичното потребление и възстановяването на растежа на инвестициите. Вътрешното търсене ще остане водещо за ръста на БВП през целия прогнозен период, като се очаква забавяне на растежа на частното потребление през 2018 г. и 2019 г. По-високият внос, движен от силното вътрешно търсене, ще доведе до намаление на излишъка по текущата сметка през 2017 г. до 3 % от БВП. Тази динамика на вноса се очаква да продължи през 2018 г. и да се пречупи през 2019 г. В резултат се очаква свиване на положителното салдо по текущата сметка до 2,4 % от БВП през 2018 г. и 2,3 % през 2019 г. През 2017 г. ЕК очаква средногодишната инфлация в България да достигне 1,0 %, като сред основните фактори за това са посочени силното вътрешно търсене, поскъпването на комуналните услуги и възстановяването при цените на енергийните стоки и основните суровини. Прогнозата е средногодишната инфлация да се ускори до 1,5 % през 2018 г. и 1,6 % през 2019 г. Очакванията на ЕК са положителните развития на пазара на труда да се запазят в средносрочен хоризонт. Растежът на заетостта през 2017 г. се прогнозира да бъде 0,7 %, подкрепен от вътрешното търсене и най-вече инвестициите. За следващите две години ЕК очаква темпът на нарастване на заетите да се забави до 0,4 % и 0,3 %, поради ограниченото предлагане на труд. Нивото на безработица се очаква да се понижи до 6,4 % през 2017 г. и постепенно да достигне 5,7 % през 2019 г. В условията на намаление на безработицата, растежът на доходите от труд ще остане висок, като повишението на заплатите в публичния сектор няма да окаже риск за бюджетната позиция на икономиката. Оценката на Комисията за бюджетното салдо на сектор „държавно управление“ съвпада с целите на фискалната политика, заложи в тригодишната бюджетна прогноза 2018 - 2020 г., а именно: балансиран бюджет през 2017 и 2018 г. и излишък през 2019 г. Предвижда се доброто приходно изпълнение да компенсира повишеното ниво на разходите за персонал и инвестиции. През настоящата година Комисията очаква дългът на сектор „държавно управление“ да се понижи съществено (от 29 % от БВП през 2016 г. до 25,7 % от БВП), в резултат от реализираните първични бюджетни излишъци и изплащането на дълг в размер на 2 пр.п. от БВП. Като се има предвид превишението на приходите над разходите в първичния баланс, както и ниската цена на дълга, прогнозата е индикаторът да продължи да се свива до 24,3 % и 22,8 % от БВП, съответно през 2018 и 2019 г.

България: Прогнозни ключови показатели	2016	2017	2018	2019
Растеж на БВП (% ,изменеение на годишна база)	3,9	3,9	3,8	3,6
Инфлация (% , изменение на годишна база)	-1,3	1,0	1,5	1,6
Безработица (%)	7,6	6,4	6,0	5,7
Бюджетно салдо (% от БВП)	0,0	0,0	0,0	0,2
Брутен държавен дълг (% от БВП)	29,0	25,7	24,3	22,8
Салдо по текуща сметка (% от БВП)	5,3	3,0	2,4	2,3

Източник: ЕК

Бизнес климат

През октомври 2017 г. стопанската конюнктура в България се оценява като неблагоприятна. Общият показател на бизнес климата намалява с 1.8 процентни пункта спрямо нивото си от септември до 25,8 % в резултат на понижените очаквания на стопанските ръководители от всички наблюдавани сектори - промишленост, строителство, търговия на дребно и услуги

Промишленост. Съставният показател „бизнес климат в промишлеността“ спада с 2.8 процентни пункта в сравнение с предходния месец до 25,5 %, което се дължи главно на резервираните очаквания на промишлените предприемачи за бизнес състоянието на предприятията през следващите шест месеца. Отчетено е подобрене в мненията им относно притока на нови поръчки през последните три месеца, но това не е

Общ показател на бизнес климата



Ноември 2017 г.

съпроводено с повишени очаквания за производствената активност през следващите три месеца. Средното натоварване на мощностите от юли до октомври нараства с 0,8 процентни пункта и достига 75,5 %, като с оглед на очакваното търсене през следващите месеци се предвижда излишък от мощности. Несигурната икономическа среда и недостигът на работна сила остават основните пречки за развитието на бизнеса, посочени съответно от 47,2 и 29,8 % от предприятията. По отношение на продажните цени в промишлеността преобладаващите очаквания на мениджърите са те да останат без промяна през следващите три месеца.

Строителство. През октомври съставният показател „бизнес климат в строителството“ намалява с 1.6 процентни пункта до 25,2 % в резултат на по-неблагоприятните очаквания на строителните предприемачи за бизнес състоянието на предприятията през следващите шест месеца. Производственият график е осигурен с договори за 6.9 месеца, като е регистрирано понижение от 0.5 месеца спрямо оценката през юли. Същевременно и очакванията за нови поръчки през следващите шест месеца са по-резервирани. Основните фактори, ограничаващи дейността в сектора, продължават да бъдат свързани с несигурната икономическа среда, конкуренцията в отрасъла и недостига на работна сила. Относно продажните цени в строителството мениджърите не предвиждат промяна през следващите три месеца.

Търговия на дребно. Съставният показател „бизнес климат в търговията на дребно“ се понижава с 1.1 процентни пункта спрямо септември до 38,1 % от приложението), което се дължи на влошените очаквания на търговците на дребно за бизнес състоянието на предприятията през следващите шест месеца. Мненията им относно обема на продажбите през последните три месеца, както и очакванията им за следващите три месеца обаче са по-благоприятни. Най-сериозните затруднения за развитието на бизнеса остават конкуренцията в бранша, несигурната икономическа среда и недостатъчното търсене, като през последния месец се наблюдава засилване на негативното въздействие на първите два фактора. По отношение на продажните цени анкетата регистрира известни очаквания за увеличение, макар по-голяма част от търговците да предвиждат запазване на тяхното равнище през следващите три месеца.

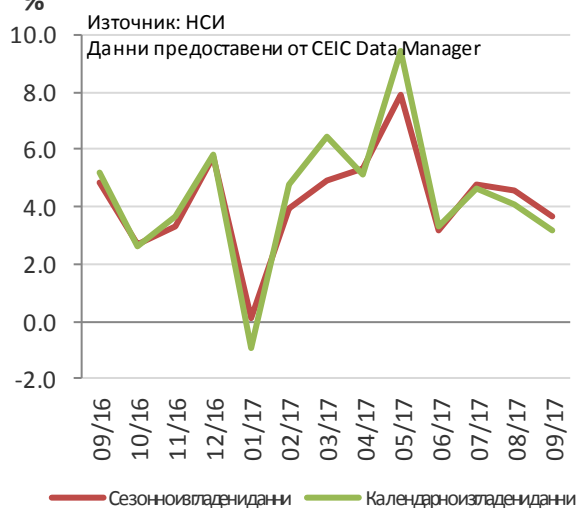
Услуги. През октомври 2017 г. в резултат на по-неблагоприятните очаквания на мениджърите за бизнес състоянието на предприятията през следващите шест месеца съставният показател „бизнес климат в сектора на услугите“ намалява с 0.6 процентни пункта до 12,6 %. Същевременно мненията им относно търсенето на услуги през следващите три месеца бележат леко подобрение, което обаче ги въздържа от прогнози за допълнително наемане на персонал. Конкуренцията в бранша и несигурната икономическа среда продължават да бъдат основните пречки за дейността в сектора, въпреки че анкетата отчита намаление на негативното влияние на втория фактор. Относно продажните цени очакванията на мениджърите са те да останат без промяна през следващите три месеца.

Индекс на промишлено производство

През септември 2017 г. индексът на промишленото производство нараства с 0,3 % на месечна база и с 3,2 % на годишна база

По предварителни данни на НСИ през септември 2017 г. индексът на промишленото производство в България, изчислен от сезонно изгладените данни³, се увеличава с 0,3 % в сравнение с август 2017 година. През септември 2017 г. при календарно изгладения индекс⁴ на промишленото производство е регистриран ръст от 3,2 % спрямо съответния месец на 2016 година. През септември 2017 г. увеличение спрямо предходния месец е регистрирано в преработващата промишленост - с 0,6 %, а намаление е отчетено в добивната промишленост - с 0,8 %, и в производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ - с 0,5 %. По-значителен ръст в преработващата промишленост се наблюдава при: производството на превозни средства, без автомобили - с 11,0 %, ремонта и инсталирането на машини и оборудване - с 10,3 %, производството на напитки - с 6,3 %, производството на автомобили, ремаркета и полуремаркета - с 5,8 %. Спад е регистриран при: производството на компютърна и комуникационна техника, електрон-

Индекс на промишленото производство, % изменение на годишна база



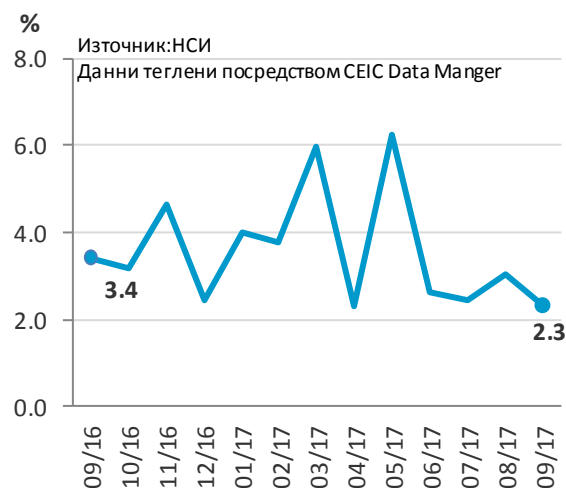
ни и оптични продукти - с 12,9 %, производството на химични продукти - с 9,3 %, производството на метални изделия, без машини и оборудване - с 5,7 %, производството на тютюневи изделия - с 4,1 %. На годишна база ръст на промишленото производство, изчислен от календарно изгладените данни, е отчетен в добивната промишленост - със 7,7 %, и в преработващата промишленост - с 4,3 %, а спад е регистриран в производството и разпределението на електрическа и топлинна енергия и газ - с 3,5 %. По-значително увеличение в преработващата промишленост спрямо предходната година се наблюдава при: производството на основни метали - с 28,1 %, производството на машини и оборудване с общо и специално предназначение - със 17,9 %, производството на автомобили, ремаркета и полуремаркета - с 14,2 %, производството на изделия от каучук и пластмаси - с 13,9 %. Намаление е отчетено при: обработката на кожи; производството на обувки и други изделия от обработени кожи без косъм - с 12,5 %, производството на метални изделия, без машини и оборудване - със 7,9 %, производството на облекло - с 6,6 %, производството на мебели - с 5,7 %.

Търговия на дребно

През септември 2017 г. продажбите на дребно в България нарастват с 0,1 % на месечна база и 2,3 % на годишна база

По предварителни сезонно изгладени данни на НСИ през септември 2017 г. оборотът в раздел „Търговия на дребно, без търговията с автомобили и мотоциклети“ по съпоставими цени нараства с 0,1 % спрямо предходния месец. През септември 2017 г. оборотът в търговията на дребно, изчислен въз основа на календарно изгладени данни, бележи ръст от 2,3 % в сравнение със същия месец на предходната година. През септември 2017 г. се наблюдава увеличение на оборота спрямо предходния месец при: търговията на дребно чрез поръчки по пощата, телефона или интернет - с 3,0 %, търговията на дребно с разнообразни стоки, търговията на дребно с битова техника, мебели и други стоки за бита и търговията на дребно с фармацевтични и медицински стоки - по 0,9 %, търговията на дребно с текстил, облекло, обувки и кожени изделия - с 0,6 %, и търговията на дребно с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия - с 0,2 %. Намаление е регистрирано при търговията на дребно с компютърна и комуникационна техника - с 2,1 %, и търговията на дребно с автомобилни горива и смазочни материали - с 1,9 %. През септември 2017 г. в сравнение със същия месец на 2016 г. оборотът нараства по-значително при: търговията на дребно с разнообразни стоки - с 13,1 %, търговията на дребно с битова техника, мебели и други стоки за бита - с 9,9 %, и търговията на дребно с компютърна и комуникационна техника - с 8,2 %. Спад е регистриран при търговията на дребно с автомобилни горива и смазочни материали - с 12,4 %.

Индекс на оборота "Търговия на дребно", % изменение на годишна база

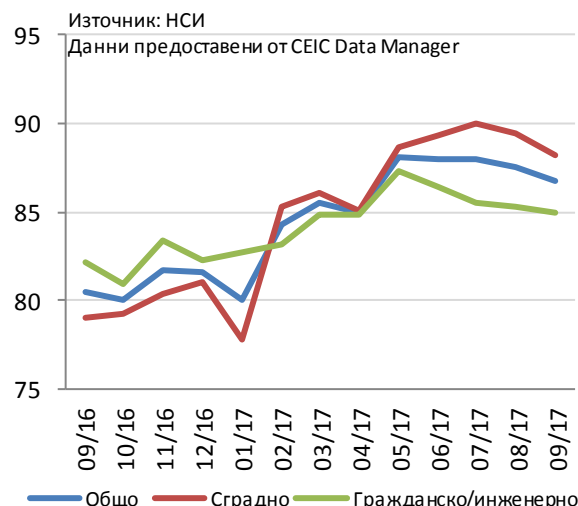


Строителство

През септември 2017 г. Индексът на строителната продукция в България намалява с 1 % на месечна база, но нараства с 6 % на годишна база

По предварителни данни на НСИ през септември 2017 г. индексът на продукцията в сектор „Строителство“, изчислен въз основа на сезонно изгладени данни³, е с 1,0 % под равнището от предходния месец. Календарно изгладените данни⁴ показват увеличение от 6,0 % на строителната продукция през септември 2017 г. в сравнение със същия месец на 2016 година. През септември 2017 г. индексът на произведената строителна продукция, изчислен от сезонно изгладени данни, е под

Индекс на строителната продукция, сезонно изгладени данни



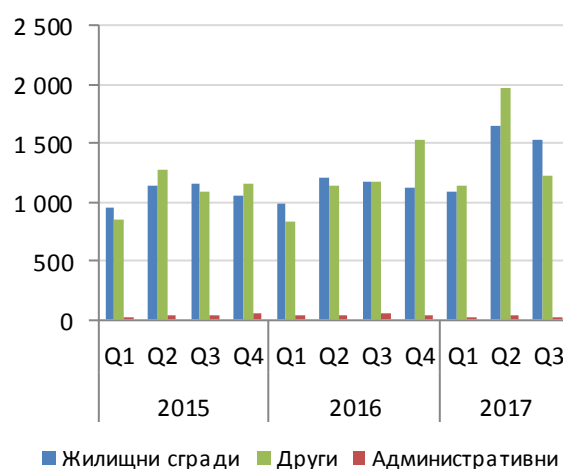
равнището от предходния месец, като продукцията от сградното строителство намалява с 1,4 %, а от гражданското/инженерното строителство - с 0,4 %. На годишна база ръстът на строителната продукция през септември 2017 г., изчислен от календарно изгладени данни, се определя от положителния темп при сградното строителство, където увеличението е с 12,3 %, докато при гражданското/инженерното строителство е регистрирано намаление от 1,1 %.

Жилищен сектор

През трето тримесечие 2017 г. броят на разрешителните за строеж на жилищни сгради намалява със 7,3 % на тримесечна база. При издадените разрешителни за строеж на административни и други сгради се наблюдава спад съответно с 30,0 и 38,0 %

По данни на НСИ през третото тримесечие на 2017 г. местните администрации са издали разрешителни за строеж на 1 526 жилищни сгради със 7 135 жилища в тях и 934 851 кв. м разгъната застроена площ (РЗП), на 28 административни сгради/офиси с 39 133 кв. м РЗП и на 1 221 други сгради със 713 207 кв. м РЗП. Спрямо предходното тримесечие издадените разрешителни за строеж на жилищни сгради намаляват със 7,3 %, докато броят на жилищата в тях се увеличава с 22,7 %, а общата им застроена площ - с 19,6 %. При издадените разрешителни за строеж на административни и други сгради се наблюдава спад съответно с 30,0 и 38,0 %, а при тяхната РЗП намалението е респективно с 47,1 и 24,8 %. В сравнение с третото тримесечие на 2016 г. издадените разрешителни за строеж на нови жилищни сгради се увеличават с 29,0 %, жилищата в тях - с 44,5 %, а разгънатата им застроена площ е повече с 47,2 %. Броят на издадените разрешителни за строеж на административни сгради намалява с 45,1 %, а тяхната РЗП - с 58,7 %. При другите видове сгради броят на издадените разрешителни за строеж нараства с 4,4 %, а тяхната РЗП - с 0,4 %. Най-голям брой разрешителни за строеж на нови жилищни сгради са издадени в областите София (столица) - 262, Пловдив - 239, Варна - 154, и София - 111. Най-много жилища предстои да бъдат започнати в областите София (столица) - 2 432, Пловдив - 1 371, Варна - 751, и Бургас - 636. През третото тримесечие на 2017 г. е започнал строежът на 982 жилищни сгради с 3 409 жилища в тях и с 451 460 кв. м обща застроена площ, на 27 административни сгради/офиси с 30 658 кв. м РЗП и на 692 други сгради с 384 617 кв. м РЗП. Спрямо предходното тримесечие започнатите жилищни сгради са по-малко с 23,3 %, жилищата в тях - с 11,3 %, а общата им застроена площ - с 14,2 %. Броят на започнатите административни сгради се увеличава с 8,0 %, а тяхната обща застроена площ - с 293,2 %. При броя на започнатите други видове сгради е регистриран спад с 45,8 %, а при тяхната РЗП - с 51,8 %. В сравнение с третото тримесечие на 2016 г. започнатите нови жилищни сгради се увеличават с 18,3 %, жилищата в тях - с 8,4 %, а разгънатата им застроена площ - с 14,1 %. Броят на започнатите административни сгради намалява с 15,6 %, докато тяхната РЗП нараства с 46,3 %. Започнатите други видове сгради бележат ръст от 18,3 %, а разгънатата им обща застроена площ е повече с 6,7 %. Строителство на най-голям брой нови сгради е започнало в областите: Пловдив - 165 жилищни и 80 други сгради; София (столица) - 135 жилищни, 4 административни и 27 други сгради; Варна - 85 жилищни и 38 други сгради; Стара Загора - 73 жилищни и 47 други сгради.

Издадени разрешителни за строеж на нови сгради



През трето тримесечие 2017 г. броят на въведените в експлоатация жилищни сгради нараства с 6,3 % на годишна база

По предварителни данни на НСИ броят на въведените в експлоатация жилищни сгради през третото тримесечие на 2017 г. е 506, а новопостроените жилища в тях са 2 018. Спрямо третото тримесечие на 2016 г. сградите са с 30 повече, или с 6,3 %, докато жилищата в тях намаляват с 361 или с 15,2 %. От въведените в експлоатация новопостроени жилищни сгради през третото тримесечие на 2017 г. със стоманобетонна конструкция са 75,5 %, с тухлена - 20, 7 %, с друга - 2,6 %, и с панелна - 1,2 %. Най-голям е относителният дял на новопостроените къщи (72,5 %), следвани от жилищните кооперации (15,4 %). В сравнение с третото тримесечие на 2016 г. броят на новопостроените къщи, сгради от смесен тип и вили се увеличава, докато броят на новопостроените жилищни кооперации намалява. Най-много жилищни сгради са

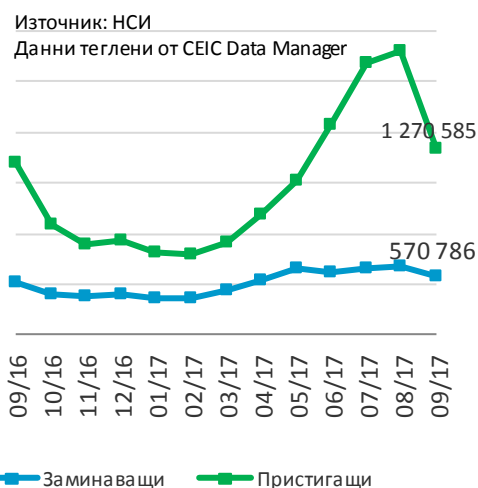
въведени в експлоатация в областите Варна - 82 сгради с 606 жилища в тях, Пловдив - 74 сгради с 214 жилища, и Бургас - 68 сгради с 559 жилища. Най-висок е делът на новопостроените жилища с две стаи (44,7 %), следват тези с три стаи (29,6 %), а най-нисък е делът на жилищата с шест и повече стаи – 2,8 %. Общата полезна площ на всички новопостроени жилища през третото тримесечие на 2017 г. е 170.3 хил. кв. м, или с 11,8 % по-малко в сравнение със същото тримесечие на 2016 г., а жилищната площ намалява с 14,2 % до 104.1 хил. кв. метра. Същевременно средната полезна площ на едно новопостроено жилище се увеличава от 81.2 кв. м през третото тримесечие на 2016 г. на 84.4 кв. м през същото тримесечие на 2017 година. Най-голяма средна полезна площ на едно новопостроено жилище е регистрирана в областите Сливен - 152.4 кв. м, и Силистра - 124.7 кв. м, а най-малка - в областите Разград - 50.0 кв. м, и Шумен - 55.2 кв. метра.

Туризм

През септември 2017 г. броят на пренощуващите лица в местата за настаняване се увеличава с 1,8 % на годишна база, като е регистрирано увеличение с 4,9 % при чужденците и намаление с 1,8 % при българите

По данни на НСИ през септември 2017 г. в страната са функционирали 2 729 места за настаняване с над 10 легла - хотели, мотели, къмпинги, хижи и други места за краткосрочно настаняване. Броят на стаите в тях е 128.0 хил., а на леглата - 285.5 хиляди. В сравнение със септември 2016 г. общият брой на местата за настаняване, функционирали през периода, се увеличава с 0,1 %, а на леглата в тях - с 2,6 %. Общият брой на нощувките във всички места за настаняване, регистрирани през септември 2017 г., е 3 089.3 хил., или с 0,5 % повече в сравнение със същия месец на предходната година, като най-голямо увеличение на нощувките (с 3,9 %) се наблюдава в местата за настаняване с 4 и 5 звезди. През септември 2017 г. в хотелите с 4 и 5 звезди са реализирани 72,7 % от общия брой нощувки на чужди граждани и 33,1 % - на българи. В местата за настаняване с 3 звезди са осъществени 21,8 % от нощувките на чужди граждани и 28,9 % - на българи, докато в останалите места за настаняване (с 1 и 2 звезди) те са съответно 5,5 % и 38,0 %. Броят на пренощуващите лица в местата за настаняване през септември 2017 г. се увеличава с 1,8 % в сравнение със същия месец на 2016 г. и достига 797.6 хил., като е регистрирано увеличение с 4,9 % при чужденците и намаление с 1,8 % при българите. Българските граждани, нощували в местата за настаняване през септември 2017 г., са 361.4 хил. и са реализирали средно по 2.5 нощувки. Чуждите граждани са 436.2 хил., като 70,2 % са нощували в хотели с 4 и 5 звезди и са реализирали средно 5,2 нощувки. Общата заетост на леглата в местата за настаняване през септември 2017 г. е 37,3 %, като намалява с 1,9 процентни пункта в сравнение със септември 2016 година. Най-висока е заетостта на леглата в хотелите с 4 и 5 звезди – 50,8 %, следват местата за настаняване с 3 звезди – 32,4 %, и с 1 и 2 звезди – 20,3 %. Приходите от нощувки през септември 2017 г. достигат 152.6 млн. лв., или с 4,5 % повече в сравнение със септември 2016 година. Регистрирано е увеличение на приходите както от чужди граждани - с 5,6 %, така и от български граждани - с 1,0 %.

Общо пристигащи/заминаващи



Безработица

През трето тримесечие 2017 г. процентът на безработица в България намалява с 1,2 процентни пункта на годишна база до 5,8 %

По данни на НСИ през третото тримесечие на 2017 г. броят на безработните лица е 200.2 хил., а коефициентът на безработица – 5,8 %, като в сравнение с третото тримесечие на 2016 г. броят на безработните лица намалява с 12,6 %, а коефициентът на безработица - с 1,2 процентни пункта. През същия период коефициентът на безработица намалява с 1,3

процентни пункта при мъжете и с 1,0 процентни пункта при жените, като достига съответно 6,1 % за мъжете и 5,5 % за жените. От общия брой на безработните лица през третото тримесечие на 2017 г. 112.4 хил. (56,2 %) са мъже и 87.8 хил. (43,8 %) - жени. От всички безработни лица 17,6 % са с висше образование, 49,8 % - със средно, и 32,6 % - с основно и по-ниско образование. Коефициентите на безработица по степени на образование са съответно 3,4 % за висше образование, 5,1 % за средно образование и 15,0 % за основно и по-ниско образование. През третото тримесечие на 2017 г. продължително безработни (от една или повече години) са 109.6 хил., или 54,7 % от всички безработни лица. Коефициентът на продължителна безработица е 3,2 %, като в сравнение с третото тримесечие на 2016 г. намалява с 1.1 процентни пункта. Коефициентът на продължителна безработица е съответно 3,3 % за мъжете и 3,1 % за жените. От общия брой на безработните лица 37.4 хил., или 18,7 %, търсят първа работа. През третото тримесечие на 2017 г. коефициентът на безработица за възрастовата група 15 - 29 навършени години е 9,9 % - с 1,9 процентни пункта по-малко на годишна база. При мъжете коефициентът на безработица (15 - 29 навършени години) намалява с 2,3 процентни пункта, а при жените - с 1,3 процентни пункта, като достига съответно 10,3 % за мъжете и 9,4 % за жените.

През октомври 2017 г. безработицата в България нараства до 6,7 %

По данни на агенцията по заетостта през октомври 2017 г. безработицата в България се повиши до 6,7 %. Спрямо септември 2017 г. показателят нараства с 0,2 процентни пункта, а в сравнение със същия месец на миналата година безработицата е намаляла с 1,2 процентни пункта. Общо 220 172 са били регистрираните безработни в бюрата по труда през октомври, като техният брой се увеличава с 3,2 % на месечна база, а в сравнение с 2016 г. намаляват с 14,7 %. През октомври 2017 г. работа са започнали 20 456 души, като общият им брой за десетте месеца на 2017 г. достига 208 260. Значителен е дялът на започналите работа в реалната икономика - 81,8 % от общо постъпилите. За периода януари - октомври 26 782 безработни лица са устроени на работни места, субсидирани от държавния бюджет и Европейския социален фонд. Работодателите са заявили 14 168 свободни работни места на първичния пазар, като над половината от тях са от частния сектор - 75,3 %. Бизнесът търси най-много кадри в добивната и преработваща промишленост, бармани, сервитьори, продавачи, както и квалифицирани работници в производството на храни и облекло. При мъжете коефициентът на безработица (15 - 29 навършени години) намалява с 2.3 процентни пункта, а при жените - с 1.3 процентни пункта, като достига съответно 10.3 % за мъжете и 9.4 % за жените.

Равнище на безработица



През трето тримесечие 2017 коефициентът на заетост на населението на възраст между 15 - 64 години е 68,5 % или нараства с 4,3 процентни пункта спрямо същия период на 2016 г.

По данни на НСИ през третото тримесечие на 2017 г. общият брой на заетите лица на възраст 15 и повече навършени години е 3 225.0 хил., от които 1 719.9 хил. са мъже и 1 505.1 хил. - жени. Относителният дял на заетите лица от населението на възраст 15 и повече навършени години е 53,2 %, като в сравнение със същото тримесечие на 2016 г. се увеличава с 3,3 процентни пункта. При мъжете този дял е 59,1 %, а при жените - 47,8 %. През третото тримесечие на 2017 г. в сектора на услугите работят 2 019.9 хил., или 62,6 % от всички заети лица. В индустрията са заети 962.9 хил. души (29,9 %), а в селското, горското и рибното стопанство - 242.3 хиляди (7,5 %). От всички заети 3,7 % (118.5 хил.) са работодатели, 7,5 % (240.6 хил.) - самостоятелно заети лица (без наети), 88,0 % (2 839.6 хил.) - наети лица, и 0,8 % (26.4 хил.) - неплатени семейни работници. От общия брой на наетите лица 2 154.1 хил. (75,9 %) работят в частния сектор, а 685.5 хил. (24,1 %) - в обществените. С временна работа са 153.6 хил., или 5,4 % от наетите лица. През третото тримесечие на 2017 г. заетостта в отделните възрастови групи е следната: Заетите лица на възраст 15 - 64 навършени години са 3 142.0 хиляди. Коефициентът на заетост за населението в същата възрастова група е 68,5 % (72,2 % за мъжете и 64,7 % за жените). Коефициентът на заетост за населението на възраст 15 - 29 навършени години е 44,0 % (49,6 % за мъжете и 38,1 % за жените). Коефициентът на заетост за населението на възраст 20 - 64 навършени години е 73,0 %, съответно 76,9 % за мъжете и 69,0 % за жените. Спрямо третото тримесечие на 2016 г. този коефициент е по-висок с 4,5 процентни пункта,

като увеличението при мъжете е с 4,9 процентни пункта, а при жените - с 4,0 процентни пункта. Заетите лица на възраст 55 - 64 навършени години са 590.7 хил., или 60,4 % от населението в същата възрастова група (64,5 % от мъжете и 56,7 % от жените). В сравнение с третото тримесечие на 2016 г. коефициентът на заетост за населението на възраст 55 - 64 години се увеличава с 4,8 процентни пункта, като увеличението при мъжете и жените е съответно с 5,1 и 4,6 процентни пункта.

Наети лица

През трето тримесечие 2017 г. средната месечна работна заплата в общественния сектор нараства със 7,9 %, а в частния - с 11,0 % спрямо трето тримесечие 2016 г.

По предварителни данни на НСИ наетите лица по трудово и служебно правоотношение към края на септември 2017 г. намаляват с 30.1 хил., или с 1,3 %, спрямо края на юни 2017 г., като достигат 2.31 милиона. Спрямо края на второто тримесечие на 2017 г. най-голямо намаление на наетите лица се наблюдава в икономическите дейности „Хотелиерство и ресторантьорство” - със 17,7 %, „Култура, спорт и развлечения” - с 8,1 %, и „Операции с недвижими имоти” - с 3,5 %. Най-голямо увеличение на наетите лица по трудово и служебно правоотношение е регистрирано в дейност „Селско, горско и рибно стопанство” - с 4,0 %. В структурата на наетите лица по икономически дейности най-голям е относителният дял на наетите по трудово и служебно правоотношение в дейностите „Преработваща промишленост” и „Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети” - съответно 22,1 % и 17,0 %. В края на септември 2017 г. в сравнение с края на септември 2016 г. наетите лица по трудово и служебно правоотношение остават на същото ниво. Най-голямо намаление на наетите се наблюдава в икономическите дейности „Селско, горско и рибно стопанство” - с 4.0 хил., а най-голямо увеличение в „Административни и спомагателни дейности” - с 5.6 хиляди. И в процентно изражение намалението е най-значително в икономическа дейност „Селско, горско и рибно стопанство” - с 5,0 %, а увеличението - в „Административни и спомагателни дейности” - с 4,9 %.

През третото тримесечие на 2017 г. средната месечна работна заплата е 1 037 лв. и намалява спрямо второто тримесечие на 2017 г. с 0,3 %. Икономическите дейности, в които е регистрирано най-голямо намаление, са „Финансови и застрахователни дейности” - с 5,3 %, и „Операции с недвижими имоти” - с 4,9 %, а най-голямо увеличение е отчетено в дейност „Селско, горско и рибно стопанство” - със 7,5 %. През третото тримесечие на 2017 г. средната месечна работна заплата нараства с 10,2 % спрямо третото тримесечие на 2016 г., като най-голямо е увеличението в икономическите дейности „Операции с недвижими имоти” - с 13,5 %, „Административни и спомагателни дейности” - с 12,9 %, и „Други дейности” - с 12,6 %. Икономическите дейности с най-високо средномесечно трудово възнаграждение на наетите лица по трудово и служебно правоотношение през третото тримесечие на 2017 г. са: „Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далеко-съобщения” - 2 346 лева; „Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива” - 1 728 лева; „Финансови и застрахователни дейности” - 1 718 лева. Най-нископлатени са били наетите лица в икономическите дейности: „Хотелиерство и ресторантьорство” - 631 лева; „Други дейности” - 743 лева; „Строителство” - 814 лева. Спрямо същия период на предходната година средната месечна работна заплата през третото тримесечие на 2017 г. в общественния сектор нараства със 7,9 %, а в частния - с 11,0 %.

През третото тримесечие на 2017 г. средната месечна работна заплата е 1 037 лв. и намалява спрямо второто тримесечие на 2017 г. с 0,3 %. Икономическите дейности, в които е регистрирано най-голямо намаление, са „Финансови и застрахователни дейности” - с 5,3 %, и „Операции с недвижими имоти” - с 4,9 %, а най-голямо увеличение е отчетено в дейност „Селско, горско и рибно стопанство” - със 7,5 %. През третото тримесечие на 2017 г. средната месечна работна заплата нараства с 10,2 % спрямо третото тримесечие на 2016 г., като най-голямо е увеличението в икономическите дейности „Операции с недвижими имоти” - с 13,5 %, „Административни и спомагателни дейности” - с 12,9 %, и „Други дейности” - с 12,6 %. Икономическите дейности с най-високо средномесечно трудово възнаграждение на наетите лица по трудово и служебно правоотношение през третото тримесечие на 2017 г. са: „Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далеко-съобщения” - 2 346 лева; „Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива” - 1 728 лева; „Финансови и застрахователни дейности” - 1 718 лева. Най-нископлатени са били наетите лица в икономическите дейности: „Хотелиерство и ресторантьорство” - 631 лева; „Други дейности” - 743 лева; „Строителство” - 814 лева. Спрямо същия период на предходната година средната месечна работна заплата през третото тримесечие на 2017 г. в общественния сектор нараства със 7,9 %, а в частния - с 11,0 %.

Инфлация

През октомври 2017 г. ИПЦ в България нараства с 0,6 % на тримесечна база и с 2,5 % на годишна база. Средногодишната инфлация за периода е 1,5 %

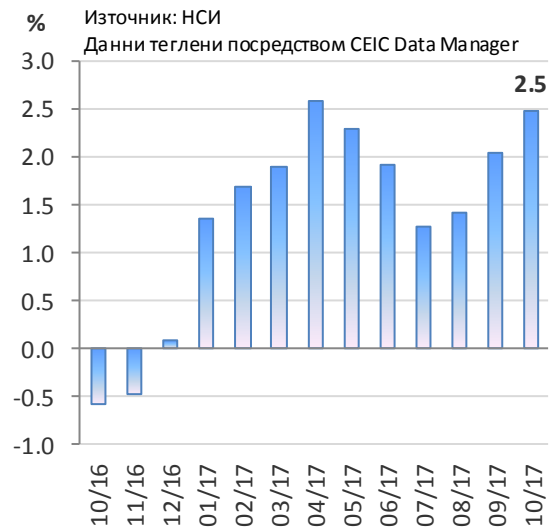
По данни на НСИ през октомври 2017 г. Индексът на потребителските цени (ИПЦ) за спрямо септември 2017 г. е 100.6 %,

България: Наети лица



т.е. месечната инфлация е 0,6 %. Инфлацията от началото на годината (октомври 2017 г. спрямо декември 2016 г.) е 1,9 %, а годишната инфлация за октомври 2017 г. спрямо октомври 2016 г. е 2,5 %. Средногодишната инфлация за периода ноември 2016 - октомври 2017 г. спрямо периода ноември 2015 - октомври 2016 г. е 1,5 %. На месечна база поскъпването се дължи основно на групата на нехранителните стоки - развлечения, облекла и обувки, цени на газ, ток, парно. Увеличението на годишна база идва от по-високите цени на храните, горивата и отново на ютилити услугите. Хармонизираният индекс на потребителските цени за октомври 2017 г. спрямо септември 2017 г. е 100,1 %, т.е. месечната инфлация е 0,1 %. Инфлацията от началото на годината (октомври 2017 г. спрямо декември 2016 г.) е 0,8 %, а годишната инфлация за октомври 2017 г. спрямо октомври 2016 г. е 1,5 %. В своята последна прогноза за България ЕК очаква през следващата година този показател да се задържи на подобни нива. Причината - силното вътрешно търсене, по-високите административни цени за комуналните услуги и възстановяването на цените на борсово търгуваните стоки и горивата.

Инфлация на годишна база

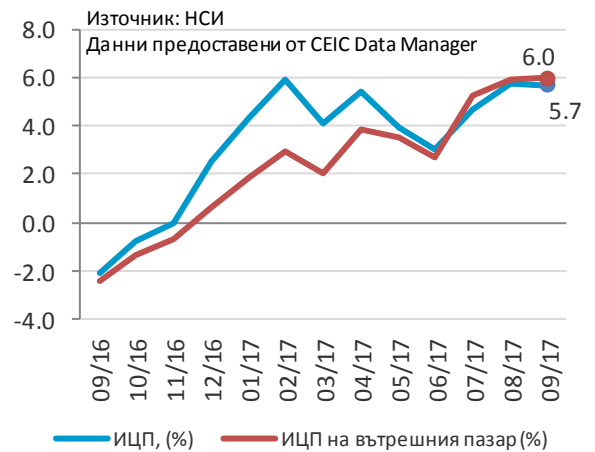


Общ индекс на цените на производител в промишлеността

През септември 2017 г. общият индекс на цените на производител нараства с 0,5 % месечна база и с 5,7 % на годишна база

По данни на НСИ през септември 2017 г. общият индекс на цените на производител нараства с 0,5 % спрямо предходния месец. По-високи цени са регистрирани в преработващата промишленост - с 0,7 %, и в добивната промишленост - с 0,5 %, докато при производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ е отчетено намаление с 0,3 %. По-съществено увеличение на цените в преработващата промишленост се наблюдава при производството на основни метали - с 1,7 %, и при производството на дървен материал и изделия от него, без мебели - с 1,1 %, а намаление е регистрирано при производството, некласифицирано другаде - с 1,0 %, при производството на лекарствени вещества и продукти и при производството на превозни средства, без автомобили - по 0,2 %. Общият индекс на цените на производител през септември 2017 г. нараства с 5,7 % в сравнение със същия месец на 2016 г. Увеличение на цените е отчетено при производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ - с 10,3 %, в добивната промишленост - с 9,9 %, и в преработващата промишленост - с 4,0 %. В преработващата промишленост по-съществено увеличение на цените се наблюдава при производството на основни метали - с 13,6 %, при производството на дървен материал и изделия от него, без мебели - с 6,7 %, и при производството на автомобили, ремаркета и полуремаркета - с 4,5 %, а намаление е регистрирано при производството на компютърна техника, електронни и оптични продукти и при производството на превозни средства, без автомобили - по 1,8 %.

Индекс на цените на производител в промишлеността, % изменение на годишна база



През септември 2017 г. индексът на производител на вътрешния пазар нараства с 0,3 % на месечна база и с 6 % на годишна база

По данни на НСИ през септември 2017 г. индексът на цените на производител на вътрешния пазар е с 0,3 % над равнището от предходния месец. Увеличение на цените е отчетено в добивната промишленост - с 1,8 %, и в преработващата промишленост - с 0,4 %, докато при производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ няма из-

менение. В преработващата промишленост² увеличение на цените спрямо предходния месец се наблюдава при производството на дървен материал и изделия от него, без мебели - с 1,6 %, и при производството на основни метали - с 0,8 %, а намаление е отчетено при производството на лекарствени вещества и продукти - с 0,4 %, и при производството на изделия от каучук и пластмаси - с 0,2 %. Индексът на цените на производител на вътрешния пазар през септември 2017 г. нараства с 6,0 % в сравнение със същия месец на 2016 г. Увеличение на цените е регистрирано в добивната промишленост - с 10,9 %, при производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ - с 10,6 %, и в преработващата промишленост - с 2,9 %. По-високи цени в преработващата промишленост спрямо септември 2016 г. са отчетени при: производството на основни метали - с 14,5 %, производството на дървен материал и изделия от него, без мебели - с 6,4 %, и производството на електрически съоръжения - с 5,7 %. Намаление на цените се наблюдава при производството на компютърна техника, електронни и оптични продукти - с 0,5 %, и при обработката на кожи; производството на изделия от обработени кожи без косъм - с 0,4 %.

През септември 2017 г. индексът на цените на международния пазар нараства с 0,8 % на месечна база и с 5,3 % на годишна база

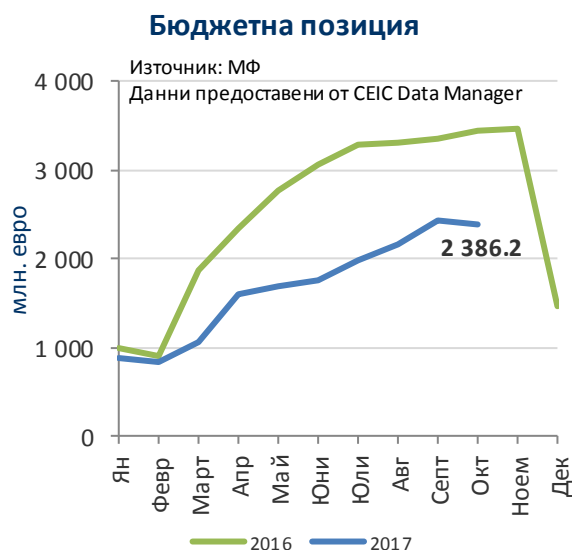
По данни на НСИ през септември 2017 г. индексът на цените на производител на международния пазар се увеличава с 0,8 % в сравнение с предходния месец. В преработващата промишленост² е отчетено нарастване на цените с 1,2 %. Посъществено увеличение се наблюдава при производството на изделия от каучук и пластмаси и при производството на основни метали - по 2,0 %, а намаление е отчетено при производството, некласифицирано другаде - с 1,5 %, при производството на метални изделия, без машини и оборудване - с 0,4 %, и при производството на превозни средства, без автомобили - с 0,3 %. Индексът на цените на производител на международния пазар през септември 2017 г. нараства с 5,3 % в сравнение със същия месец на 2016 г. В преработващата промишленост увеличението на цените е с 5,3 %. По-високи цени са отчетени при производството на основни метали - с 13,4 %, и при производството на хартия, картон и изделия от хартия и картон - с 11,2 %. Намаление на цените се наблюдава при производството на химични продукти - с 2,9 %, при производството на компютърна техника, електронни и оптични продукти, и при производство на превозни средства, без автомобили - по 2,5 %.

ФИСКАЛЕН СЕКТОР

Бюджетно салдо

През септември 2017 г. салдото по консолидираната фискална програма на касова основа е положително в размер на 2420,9 млн. лева и заема 2,4 % от БВП

По данни МФ салдото по КФП на касова основа към месец септември 2017 г. е положително в размер на 2 420,9 млн. лв. (2,4 % от прогнозния БВП) и се формира от излишък по националния бюджет в размер на 2 482,1 млн. лв. и дефицит по европейските средства в размер на 61,2 млн. лева. В структурно отношение салдото по националния бюджет отчита подобрене спрямо отчетеното за същия период на 2016 г., основно поради ръста на данъчните, вкл. осигурителните приходи, докато салдото по сметките за средства от ЕС през настоящата година се влошава поради базов ефект в 2016 г., свързан с възстановени към България грантове от ЕС в началото на 2016 г. за извършени разходи в края на 2015 г., когато бе пикът на плащанията по проектите за предходния програмен период 2007–2013 година. Постъпилите приходи и помощи по КФП към септември 2017 г. са в размер на 26 151,5 млн. лв. или 73,8 % от годишните разчети. Съпоставени със същия период на предходната година, данъчните и неданъчните приходи нарастват с 1 774,9 млн. лв. (7,6 %), докато постъпленията от помощи са по-ниски. Общата сума на данъчните постъпления, вкл. приходите от осигу-



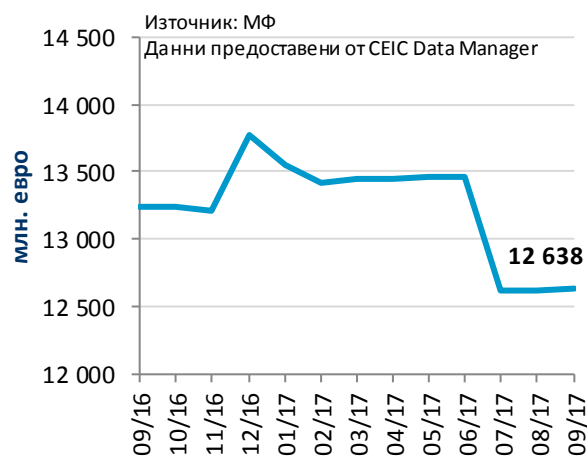
рителни вноски, възлиза на 21 856,5 млн. лв., което представлява 78,0 % от планираните за годината приходи. Съпоставено с данните към септември 2016 г. данъчните постъпления нарастват номинално с 8,7 % (1 750,1 млн. лв.). Приходите от преки данъци са в размер на 3 885,0 млн. лв. или 76,3 % от предвидените в разчетите за годината, като спрямо същия период на предходната година нарастват с 310,4 млн. лева. (8,7 %). Приходите от косвени данъци са в размер на 11 028,2 млн. лв., което е 78,7 % от разчетите за годината. Съпоставено с данните към септември 2016 г., постъпленията в групата нарастват с 643,4 млн. лв. (6,2 %). Постъпленията от ДДС са в размер на 7 137,5 млн. лв. или 81,3 % от планираните. Съпоставени с предходната година, приходите от ДДС нарастват с 523,2 млн. лв. (7,9 %). Размерът на невъзстановения ДДС към 30.09.2017 г. е 60,1 млн. лева. Приходите от акцизи възлизат на 3 724,9 млн. лв. (73,9 % от разчетените за годината). Постъпленията от мита са 141,0 млн. лв. или 84,9 % от разчета за годината. Постъпленията от други данъци (вкл. имуществени данъци и др. данъци по ЗКПО) са в размер на 815,6 млн. лв. или 82,3 % изпълнение на годишните разчети. Приходите от социално и здравноосигурителни вноски са 6 127,6 млн. лв., което представлява 77,2 % от разчетените за годината. Съпоставено със същия период на предходната година, приходите от осигурителни вноски нарастват номинално с 14,2 % (760,9 млн. лева). Неданъчните приходи са в размер на 3 245,2 млн. лв., което представлява 68,2 % изпълнение на годишните разчети. Приходите от помощи са в размер на 1 049,8 млн. лв. или 39,7 % от планираните за годината. Разходите по КФП (вкл. вноската на Република България в бюджета на ЕС) към септември 2017 г. възлизат на 23 730,5 млн. лв., което е 64,5 % от годишните разчети. За сравнение, разходите по КФП за същия период на 2016 г. бяха в размер на 22 289,6 млн. лева. Нарастването на разходите спрямо края на месец септември 2016 г. е основно поради по-високия размер на социалните и здравноосигурителните плащания, базов ефект при разходите за пенсии от увеличението им от юли 2016 г., новото им увеличение от юли 2017 г., както и по-високите разходи за субсидии и за персонал, включително и поради ръста на разходите за осигурителните вноски, свързан с увеличаване на осигурителната вноска за фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“ с 20 пр. п. спрямо 2016 година. Нелихвените разходи са в размер на 22 327,3 млн. лв., което представлява 64,6 % от годишните разчети. Текущите нелихвени разходи към септември 2017 г. са в размер на 20 951,7 млн. лв. (73,9 % от разчета за годината), капиталовите разходи (вкл. нетния прираст на държавния резерв) възлизат на 1 375,6 млн. лв. (22,2 % от разчетите към ЗДБРБ за 2017 г.). Лихвените плащания са в размер на 726,6 млн. лв. или 87,9 % от планираните за 2017 година. Частта от вноската на Република България в бюджета на ЕС, изплатена към 30.09.2017 г. от централния бюджет възлиза на 676,6 млн. лв., което е в изпълнение на действащото към момента законодателство в областта на собствените ресурси на ЕС - Решение на Съвета 2014/335/ЕС, Евратом относно системата на собствените ресурси на Европейския съюз, Регламент (ЕС, Евратом) № 608/2014 на Съвета от 26 май 2014 г. за определяне на мерки за прилагане на системата на собствените ресурси на ЕС и Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 на Съвета от 26 май 2014 г. относно методите и процедурата за предоставяне на традиционните собствени ресурси, собствените ресурси на база ДДС и на база БНД и относно мерките за удовлетворяване на потребностите от парични средства, изменен с Регламент (ЕС, Евратом) 2016/804 на Съвета от 17 май 2016 година. Размерът на фискалния резерв към 30.09.2017 г. е 11,9 млрд. лв., в т.ч. 11,4 млрд. лв. депозити на фискалния резерв в БНБ и банки и 0,5 млрд. лв. вземания от фондовете на Европейския съюз за сертифицирани разходи, аванси и други.

Държавен дълг

През септември 2017 г. дългът на подсектор „Централно управление“ е в размер на 12 637,9 млн. евро и заема 24,8 % от БВП

По данни на МФ през септември 2017 г. дългът на подсектор „Централно управление“ възлиза на 12 637,9 млн. евро. Дългът се увеличава приблизително с 23 млн. евро в сравнение с края на предходния месец, което се дължи на емитираните през месеца дългосрочни облигации на вътрешния пазар с матуритет 7 години и 6 месеца. Вътрешните задължения са 3 372,6 млн. евро, а външните 9 265,3 млн. евро. В края на отчетния период съотношението на дълга на подсектор „Централно управление“ към прогнозния БВП възлиза на 24,8 %, като делът на вътрешния дълг е 6,6 %, а на външния дълг – 18,2 %. В структурата на дълга на подсектор „Централно управление“ в края на периода вътрешните

Дълг подсектор "Централно управление"

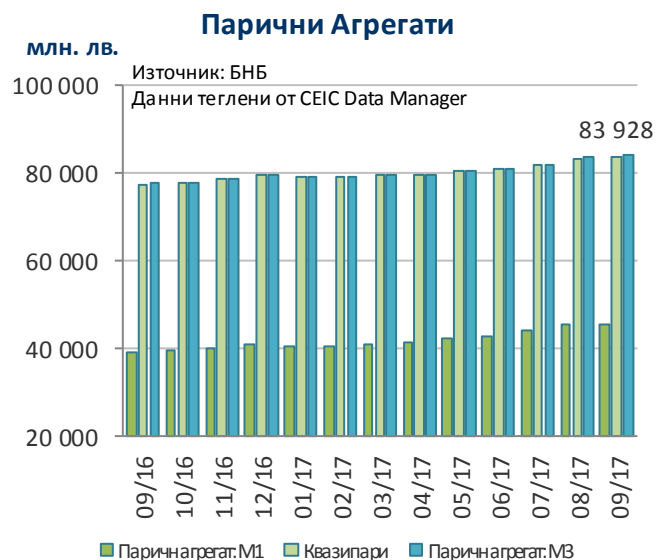


задължения заемат дял от 26,7 %, а външните – от 73,3 %. През септември 2017 г. гарантираният дълг на подсектор „Централно управление“ е в размер на 379,5 млн. евро. Вътрешните гаранции са 35,2 млн. евро, а съотношението гарантиран дълг на подсектор „Централно управление“/БВП е в размер на 0,7 %. Съгласно водения от МФ, на основание на чл. 38, ал. 1 от Закона за държавния дълг (ЗДД), официален регистър на държавния и държавногарантирания дълг, държавният дълг към края на септември 2017 г. достига до 11 999,4 млн. евро или 23,6 % от брутния вътрешен продукт (БВП). Вътрешните задължения са в размер на 3 332,4 млн. евро, а външните – в размер на 8 667,0 млн. евро. Държавногарантираният дълг през септември 2017 г. възлиза на 1 027,9 млн. евро. Вътрешните гаранции са 35,2 млн. евро, а съотношението държавногарантиран дълг/БВП - 2,0 %.

ПАРИЧЕН СЕКТОР

През септември 2017 г. широките пари се увеличават с 8,2 % на годишна база до 83,9 млрд. лева. Вътрешният кредит е в размер на 52,4 млрд. лева и нараства с 7,4 % на годишна база

През септември 2017 г. широките пари (паричния агрегат М3) се увеличават на годишна база с 8.2% при годишно нарастване от 7.7% през август 2017 година. В края на септември 2017 г. широките пари са 83.928 млрд. лв. (85.5% от БВП) при 83.471 млрд. лв. към август 2017 г. (85.1% от БВП). Най-бързоликвидният им компонент – паричният агрегат М1, се увеличава през септември 2017 г. с 16.3% на годишна база (16.2% годишен ръст през август 2017 година). В края на септември 2017 г. депозитите на неправителствения сектор са 70.900 млрд. лв. (72.3% от БВП), като годишното им увеличение е 6.8% (6% годишно повишение през август 2017 година). Депозитите на Нефинансови предприятия са 21.102 млрд. лв. (21.5% от БВП) в края на септември 2017 година. В сравнение със същия месец на 2016 г. те се увеличават с 13.5% (11.1% годишно повишение през август 2017 година). Депозитите на финансовите предприятия намаляват с 14.4% на годишна база през септември 2017 година (13.2% годишно понижение през август 2017 г.) и в края на месеца достигат 3.391 млрд. лв. (3.5% от БВП). Депозитите на Домакинства и НТООД са 46.407 млрд. лв. (47.3% от БВП) в края на септември 2017 година. Те се увеличават с 5.9% спрямо същия месец на 2016 г. (5.4% годишно нарастване през август 2017 година). Нетните вътрешни активи са 51.187 млрд. лв. в края на септември 2017 година. Те се увеличават с 8.9% спрямо същия месец на 2016 г. (9% годишно повишение през август 2017 година). В края на месеца основният им компонент – вътрешният кредит, възлиза на 52.375 млрд. лв. и нараства спрямо септември 2016 г. със 7.4% (7.2% годишно увеличение през август 2017 година). През септември 2017 г. вземанията от неправителствения сектор се увеличават с 5%, достигайки 53.995 млрд. лв. (4.7% годишно увеличение през август 2017 година). В края на септември 2017 г. кредитите за неправителствения сектор са 52.814 млрд. лв. (53.8% от БВП) при 52.522 млрд. лв. към август 2017 г. (53.5% от БВП). През септември 2017 г. те се увеличават на годишна база с 4.9% (4.6% годишно повишение през август 2017 година). Изменението в размера на кредитите за неправителствения сектор е повлияно от нетните продажби на кредити от Други парично-финансови институции (Други ПФИ), чиито обем за последните дванадесет месеца е 134.7 млн. лева. На годишна база продадените кредити от Други ПФИ са 189.9 млн. лв. (в т. ч. 27.1 млн. лв. през септември 2017 година), а обратно изкупените кредити – 55.2 млн. лв. (в т. ч. 4.5 млн. лв. през септември 2017 година). Кредитите за Нефинансови предприятия нарастват с 3.1% на годишна база през септември 2017 г. (2.8% годишно повишение през август 2017 г.) и в края на месеца достигат 31.374 млрд. лв. (32% от БВП). Кредитите за Домакинства и НТООД са 19.509 млрд. лв. (19.9% от БВП) в края на септември 2017 година. Спрямо същия месец на 2016 г. те се увеличават с 5.9% (5.7% годишно повишение през август 2017 година). В края на септември 2017 г. жилищните кредити са 9.269 млрд. лв. и нарастват на годишна база с 5.8% (5.4% годишно увеличение през август 2017 година). Потребителските кредити възлизат на 7.737 млрд. лв. и се увеличават с 5.7% спрямо септември 2016 г. (5.4% годишно повишение през август 2017 година). На годишна база



другите кредити се увеличават с 35.7% (39.8% годишно повишение през август 2017 г.), като достигат 1.193 млрд. лева. Кредитите, предоставени на финансови предприятия, са 1.931 млрд. лв. (2% от БВП) в края на септември 2017 година. В сравнение със септември 2016 г. те се увеличават с 29.2% (27.6% годишно повишение през август 2017 година). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ БНБ събира информация за всички балансови показатели на ПФИ, включително информация за кредитите, които са реструктурирани или са необслужвани с просрочие над 90 дни. Предоставяната от банките информация за тези кредити е агрегирана поради това, че за целите на паричната и на лихвената статистика не се събират детайлни данни за кредитите по срокове на просрочие. В съответствие с международната практика отчитането за паричната статистика се различава от това за надзорни цели, включително при отчитането на кредитите, които са реструктурирани или са необслужвани. Нетните чуждестранни активи са 52.195 млрд. лв. в края на отчетния месец при 51.852 млрд. лв. в края на август 2017 година, като нарастват с 3% в сравнение със септември 2016 г. (2.4% годишно повишение през август 2017 година). През септември 2017 г. чуждестранните активи се увеличават с 3.6% (2.9% годишен ръст през август 2017 г.), като достигат 61.358 млрд. лева. Чуждестранните пасиви са 9.164 млрд. лв. и на годишна база се увеличават със 7.3% (5.3% годишно повишение през август 2017 година).

КАПИТАЛОВ ПАЗАР

През октомври 2017 г. SOFIX отчита месечен ръст от 3.3 пункта до 671.4, но все още не може да възстанови нивото си от края на юли 2017

По данни на БФБ София км 31.10.2017 г. основният индекс SOFIX отчита спад за трети пореден месец през октомври 2017 година, а от включените в него 15 най-ликвидни компании, емисиите само на 4 от тях завършват десетия месец на годината на печалба. Индексът на най-ликвидните компании BGBX 40 се понижи с 2.34 % до 131.19 пункта през октомври. На годишна база той отчита ръст от 30.33 пункта. Средно претегленият BG TR30 се понижи 2.18 % до 547.08 пункта през октомври. На годишна база нарастването му е с 111.29 пункта. Измерителят на имотните компании BGREIT регистрира ръст от 0.87 % до 115.88 пункта през октомври. За период от една година ръстът му е 127 пункта. За четвърти пореден месец губещите компании, които са включените в SOFIX, са повече от печелившите, като съотношението през октомври е 11 към 4. Това е най-голямото негативно съотношение за 15-те емисии в индекса на „сините чипове“ от началото на 2017 година. Компанията с най-голям оборот за месец октомври 2017 г. е Велграф Асет Мениджмънт АД-София, с реализиран обем от 4 136 375 лева. На второ място се нарежда Албена АД с реализиран обем от 4 014 781 лева. В класацията има три дружества със специална инвестиционна цел, които са Кепитъл Мениджмънт АДСИЦ, Болкан енд Сий Пропъртис АДСИЦ и Фонд за недвижими имоти България АДСИЦ и заемат съответно 7-ма, 8-ма и 9-та позиция. С най-малък брой сключени сделки в класацията са Регала Инвест АД, Инвестиционна Компания Галата АД и Кепитъл Мениджмънт АДСИЦ, а с най-голям Софарма АД. Топ 5 на губещите компании през месец октомври 2017г. се оглавява от Опортюнители България Инвестмънт АД със спад от 94.00 %. На второ място е Доверие Обединен Холдинг АД със спад от 11.63 %. Трета позиция заема Еврохолд България АД. На последна позиция в класацията е Индустириален Холдинг България АД, което отбелязва спад от 8.83 %.

Индексите на БФБ на месечна база				
Дата	Sofix	BGBX40	BGREIT	BGTR30
10.2016	531.8	100.9	104.6	420.1
11.2016	562.8	106.4	103.5	439.1
12.2016	586.4	111.3	108.1	459.2
01.2017	602.3	117.0	107.3	470.4
02.2017	611.1	120.6	107.8	486.1
03.2017	634.0	124.9	108.6	503.8
04.2017	657.3	130.3	108.4	519.9
05.2017	661.2	130.6	111.1	516.7
06.2017	703.5	134.2	113.8	535.5
07.2017	715.2	135.5	115.0	548.7
08.2017	705.4	134.9	115.3	556.1
09.2017	688.1	134.3	114.9	559.3
10.2017	671.4	131.2	115.9	547.1

Източник: Българска фондова борса-София

БАНКОВ СЕКТОР

През септември 2017 г. банковата система в България отчита ръст от 1,9 % на годишна база в кредитирането на намаляване на относителния дял на неработещите кредити до 9,9 %

По данни на БНБ към края на септември 2017 г. агрегираната нетна печалба на банковата система е 872 млн. лв. (при 1073 млн. лв. за същия период на 2016 г.) и намалява с 18,8 % на годишна база. Основна причина е продължаващият негативен тренд на нетния лихвен доход (4,7 % спад), частично компенсиран от възходящата тенденция при нетния доход от такси и комисиони (ръст 8.7 %). Върху нетният резултат на банковата система оказва влияние и еднократният ефект от приходите от продажба на акции на търговските банки в международния картков оператор VISA Europe през 2016 г. Разходите за обезценка за деветте месеца на 2017 г. достигат 549 млн. лв. (при съответно 569 млн. лв. към септември 2016 г.).

Показател (BGN'000)	30.09.2016	30.09.2017	Годишно изменение (%)
Приход от лихви	2 490 267	2 295 982	-7.8
Разход от лихви	379 451	284 767	-25.0
Нетен лихвен доход	2 110 816	2 011 215	-4.7
Обезценки	568 503	548 986	-3.4
Приходи от такси и комисиони	785 343	851 082	8.4
Разходи за такси и комисиони	103 864	110 439	6.3
Нетен доход от такси	681 479	740 643	8.7
Административни разходи	1 189 347	1 180 940	-0.7
Разходи за персонала	558 388	590 572	5.8
Нетен оперативен приход	3 105 983	2 851 143	-8.2
Нетна печалба	1 073 232	871 772	-18.8

Източник: БНБ, Изчисления ОББ

Към края на септември 2017 г. общата сума на активите на банковата система нараства с 0,5 % на месечна база и с 5,9 % на годишна база до 95,1 млрд. лв. и заемат 97,1 % от прогнозния БВП. Брутният кредитен портфейл от клиенти на банковата система нараства с 1,9 % на годишна база до 55,1 млрд. лв. и заема 56,8 % от БВП. Увеличение се наблюдава при кредитите за нефинансови предприятия с 0,4 % на месечна база и с 1,1 % на годишна база до 33,4 млрд. лева и за домакинства с 0,7 % на месечна база и с 6,8 % на годишна база. Нараства както жилищното ипотечно (0,7 % на месечна база и с 5,3 % на годишна база), така и потребителското кредитиране (с 0,5 % на месечна база и с 4,5 % на годишна база). Намаление има при кредитите за други финансови предприятия с 5 % на месечна база при ръст от 13,4 % на годишна база. Общият обем на кредитите и авансите за сектор държавно управление остава почти непроменен.

България	30.09.2016	31.12.2016	30.08.2017	30.09.2017	Изменение	Изменение	Изменение	Дял в
Показатели за финансово посредничество	BGN 000	BGN 000	BGN 000	BGN 000	m/m (%)	y/y (%)	yend (%)	БВП (%)
АКТИВИ НА БАНКОВАТА СИСТЕМА (BGN '000)	89 822 557	92 094 979	94 684 945	95 112 404	0.5	5.9	3.3	97.9
Кредити за държавно управление	583 181	686 170	619 510	621 361	0.3	6.5	-9.4	0.6
Кредити за нефинансови предприятия	33 087 442	33 180 349	33 338 755	33 464 761	0.4	1.1	0.9	34.4
Кредити на финансови предприятия	1 996 889	2 025 583	2 382 753	2 263 932	-5.0	13.4	11.8	2.3
Кредити на домакинствата общо, в т.ч.	18 473 747	18 575 301	19 598 320	19 731 927	0.7	6.8	6.2	20.3
Жилищни, ипотечни на физически лица	8 742 562	8 771 553	9 142 240	9 203 547	0.7	5.3	4.9	9.5
Потребителски	8 752 676	8 677 385	9 099 904	9 147 200	0.5	4.5	5.4	9.4
Микро-кредити и други кредити	978 509	1 126 363	1 356 176	1 381 180	1.8	41.2	22.6	1.4
ОБЩО КРЕДИТИ	54 141 259	54 467 403	55 939 338	56 081 981	0.3	3.6	3.0	57.7
ПРИВЛЕЧЕНИ СРЕДСТВА ОТ КЛИЕНТИ в т.ч.	72 041 162	74 129 417	76 218 959	76 633 134	0.5	6.4	3.4	78.9
Депозити на Местно държавно управление и СОФ	1 665 062	1 652 435	1 859 158	1 865 308	0.3	12.0	12.9	1.9
Депозити на Нефинансови предприятия	20 415 350	21 375 024	22 979 877	23 071 838	0.4	13.0	7.9	23.7
Депозити на Финансови предприятия	4 273 541	3 905 721	3 606 173	3 676 872	2.0	-14.0	-5.9	3.8
Депозити на Домакинства и НТООД	45 687 209	47 196 237	47 773 751	48 019 116	0.5	5.1	1.7	49.4
Собствен капитал	12 214 137	12 133 492	12 274 789	12 262 779	-0.1	0.4	1.1	12.6
Нетна печалба (анюлизирана)	1 073 232	1 262 334	913 228	871 772	-4.5	-18.8		
Банкови показатели (%)								
ROE	11.7	10.4	11.2	9.5	0.8	-0.6	0.8	
ROA	1.6	1.4	1.4	1.2	0.1	-0.1	0.1	
Капиталова адекватност	n.a.	22.2	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
Ликвидност на активите	37.4	38.2	37.6	37.6	0.0	0.3	-0.6	
Проблемни кредити	12.0	11.1	n.a.	9.9	n.a.	-2.1	-1.2	
БВП (млн.лева)	88 282 000	88 282 000	97 156 000	97 156 000				
EUR/BGN	1.95583	1.95583	1.95583	1.95583				

Източник: БНБ, МФ, Изчисления ОББ

При привлечените средства от клиенти в банковата система е отчетено нарастване с 0,5 % на месечна база и с 6,4 % на

годишна база, като общият им размер надхвърля 76,6 млрд. лева. Увеличават се депозитите на нефинансови предприятия (с 0,4 % на месечна база и с 13,0 % на годишна база), на домакинства (с 0,5 % на месечна база и с 5,1 % на годишна база). Депозитите на други финансови предприятия нарастват с 2 % на месечна база, но на годишна база отчитат спад от 14,0 %. Депозитите на сектор държавно управление нарастват с 0,3 % на месечна база и с 12 % на годишна база. Привлечените депозити от резиденти (местни лица) в края на тримесечието съставляват 90,8 % от общите депозити с основен принос на ресурса от домакинства. В края на септември 2017 г. относителният дял на неработещите кредити на брутна основа в банковата система намалява до 9,9 % спрямо 12 % за същия период на предходната година.

Информация за работещите и неработещите кредити	Брутни кредити с редовно обслужване		Брутни кредити с просрочие <= 90 дни		Брутни кредити с просрочие > 90 дни, <= 180 дни		Брутни кредити с просрочие > 180 дни		Неработещи кредити		Натрупана обезценка, натрупани промени в справедливата стойност поради кредитен риск и провизии	
	ОБЩО	%	%	%	%	%	%	%				
Кредити и аванси	63 896 016	53 424 497	83.6	2 830 517	4.4	548 049	0.9	7 092 953	11.1	7 641 002	12.0	-6 898 342
Държавно управление	583 181	576 012	98.8	6 973	1.2	0	0.0	196	0.0	196	0.0	-1 697
Кредитни институции	9 754 757	9 750 235	100.0	0	0.0	3 911	0.0	611	0.0	4 522	0.0	-4 560
Други финансови предприятия	1 996 889	1 876 956	94.0	27	0.0	31	0.0	119 875	6.0	119 906	6.0	-81 437
Предприятия (корпоративни клиенти)	33 087 442	25 642 125	77.5	2 057 975	6.2	348 708	1.1	5 038 634	15.2	5 387 342	16.3	-4 032 003
Експозиции на дребно	18 473 747	15 579 169	84.3	765 542	4.1	195 399	1.1	1 933 637	10.5	2 129 036	11.5	-1 518 145
Ипотечни кредити на физически лица	8 742 240	7 252 673	83.0	407 017	4.7	92 257	1.1	990 293	11.3	1 082 550	12.4	-490 043
Потребителски кредити	8 752 678	7 677 959	87.7	319 204	3.6	87 804	1.0	667 711	7.6	755 515	8.6	-770 457

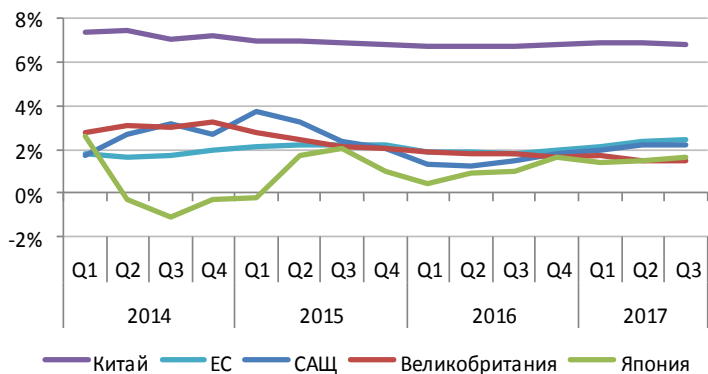
Източник: БНБ, Изчисления ОББ

Неработещите кредити обхващат всички кредити и аванси (без тези от Централни банки) със срок над 90 дни просрочие

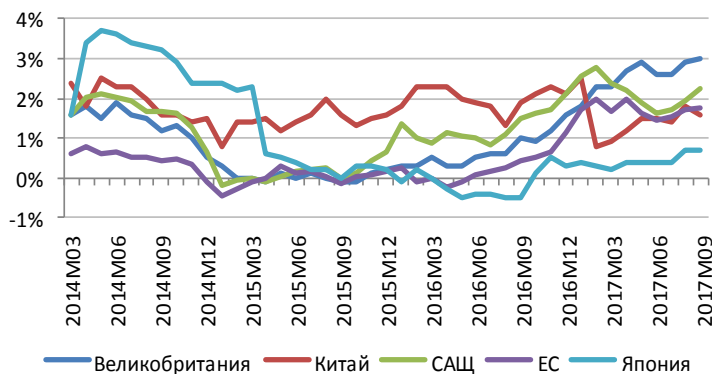
В края на септември 2017 г. ликвидните активи възлизат на 30.9 млрд. лв. Най-голям дял в структурата им продължават да заемат паричните средства и парични салда при БНБ – 53,6 %. Коефициентът на ликвидните активи, изчисляван по Наредба № 11 на БНБ, достига 37,61 %. Собственият капитал в баланса на банковата система в края на септември 2017 г. възлиза на 12,3 млрд. лв., като към края на деветмесечието се увеличава с 0,4 % на годишна база в резултат на нарастването на печалбата и на натрупания друг всеобхватен доход.

ПРИЛОЖЕНИЕ

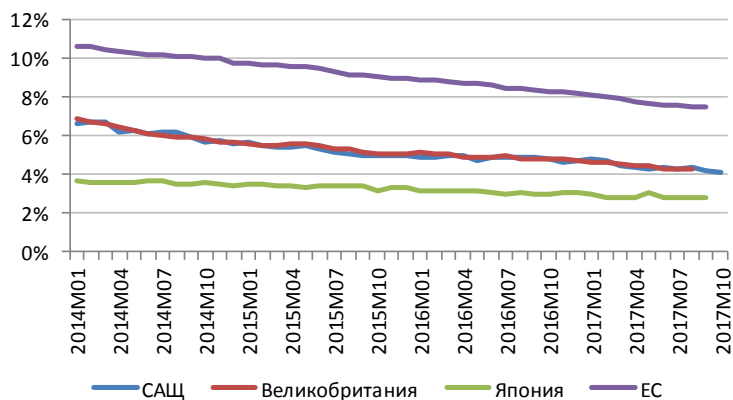
Напреднали икономики: Ръст на БВП спрямо съответното тримесечие на предходната година



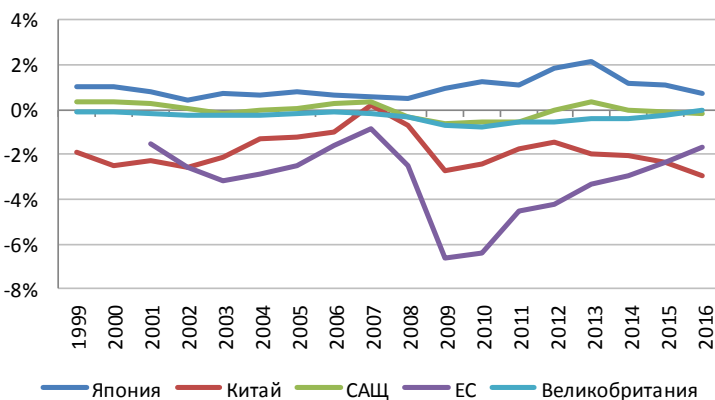
Напреднали икономики: Инфлация по страни, месечно (на годишна база)



Напреднали икономики: Коефициент на безработица (%) по страни, месечно

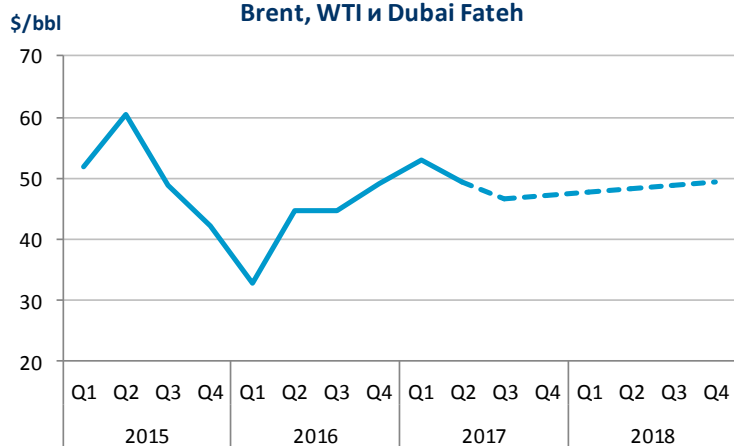


Напреднали икономики: Съотношение на Бюджетен излишък/дефицит към БВП (%)

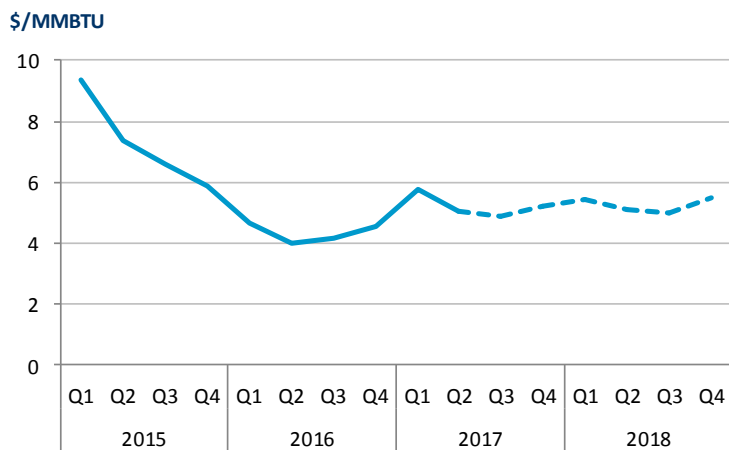


Международни цени на петролни продукти

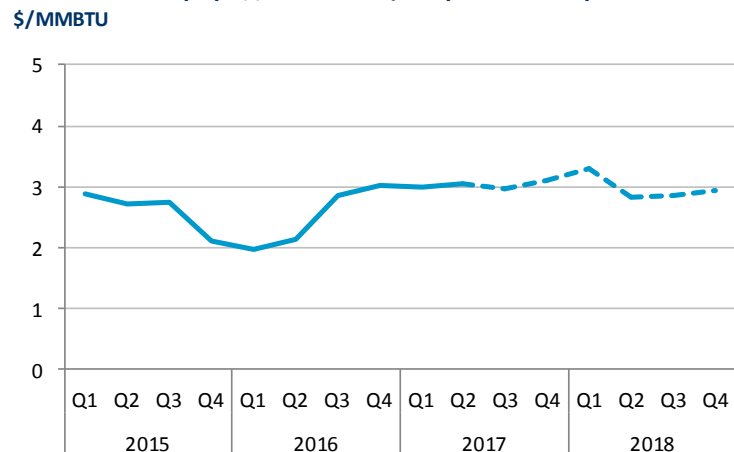
Петрол - средно аритметично на три спот цени:
Brent, WTI и Dubai Fateh



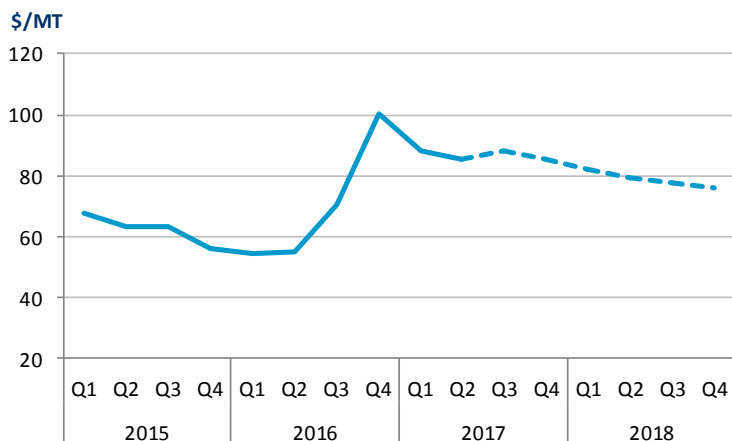
Природен газ: Руски природен газ в Германия



Природен газ: САЩ, вътрешен пазар

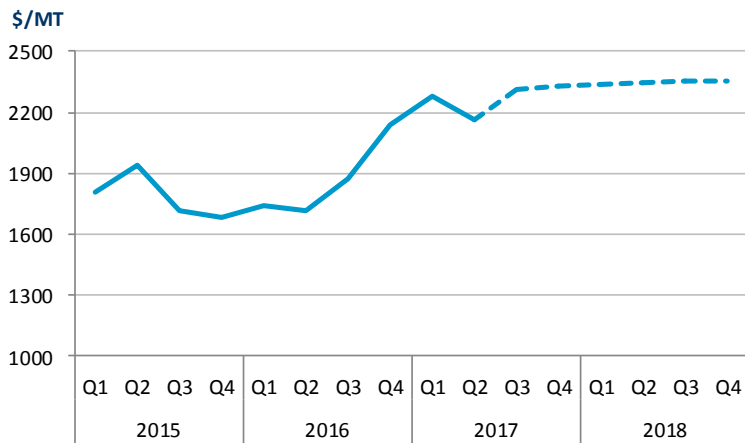


Въглища: Австралийски въглища, външни пазари

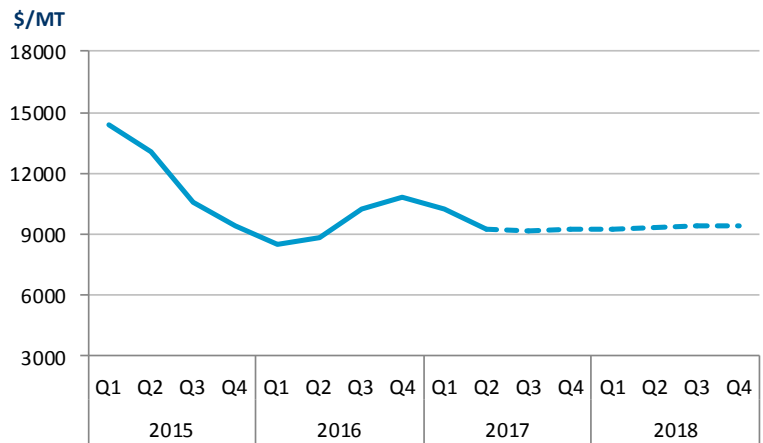


Международни цени на метали

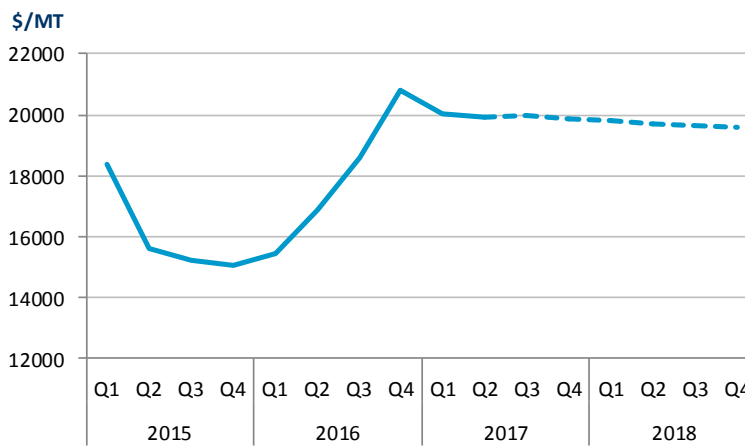
Олово



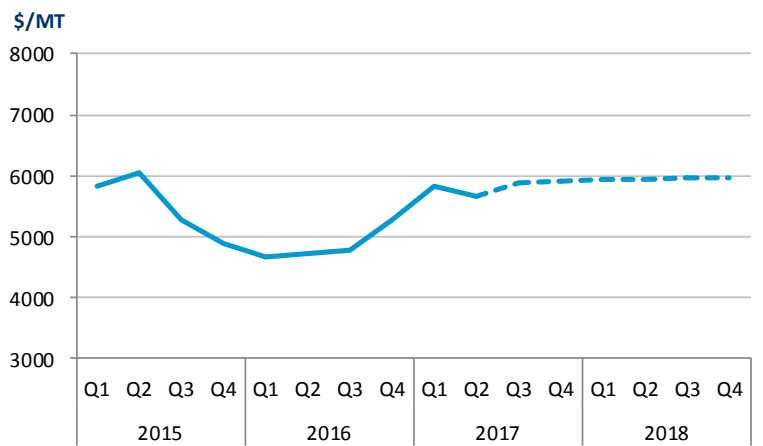
Никел



Калай



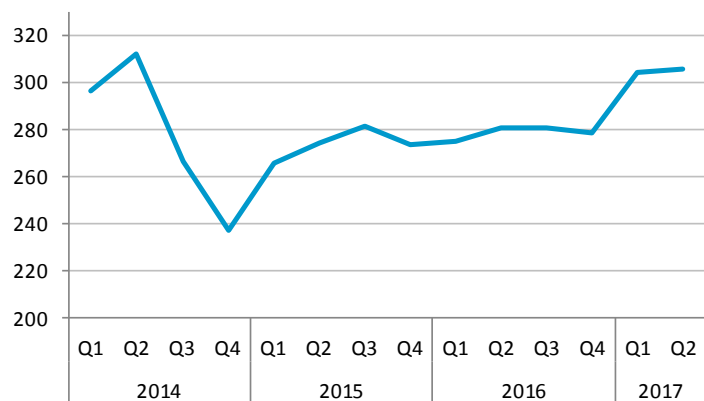
Мед



България: Цени на селскостопански продукти

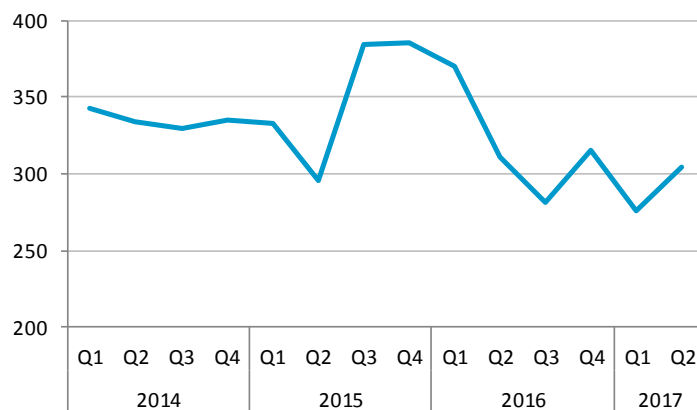
Царевица

BGN per ton



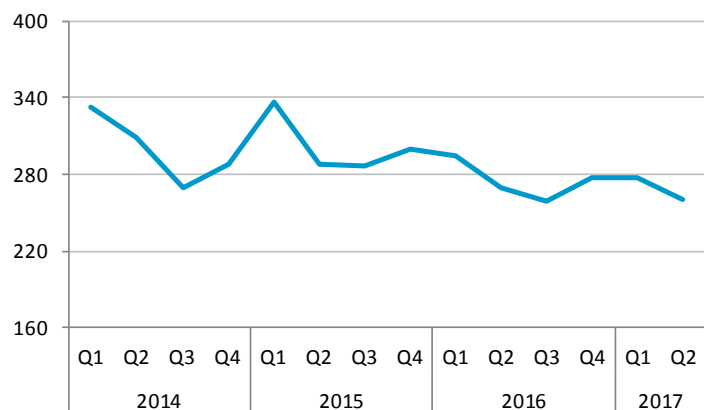
Твърда пшеница

BGN per ton



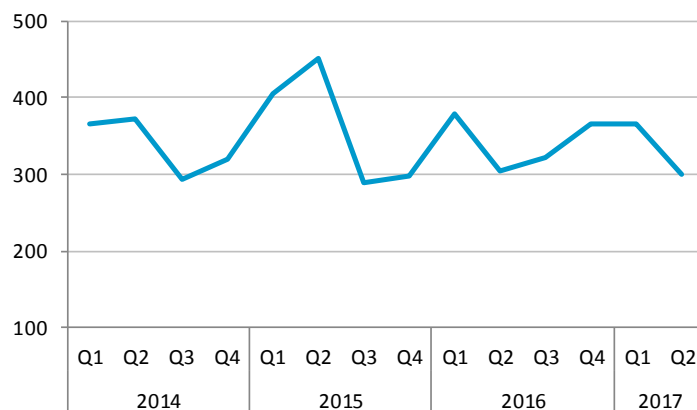
Ечемик

BGN per ton



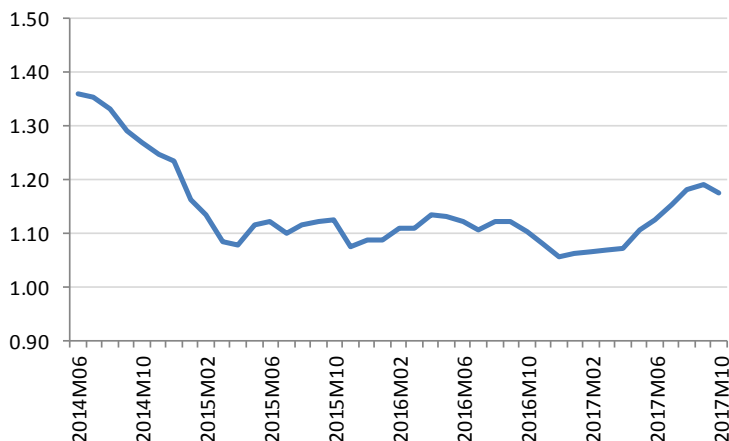
Овес

BGN per ton

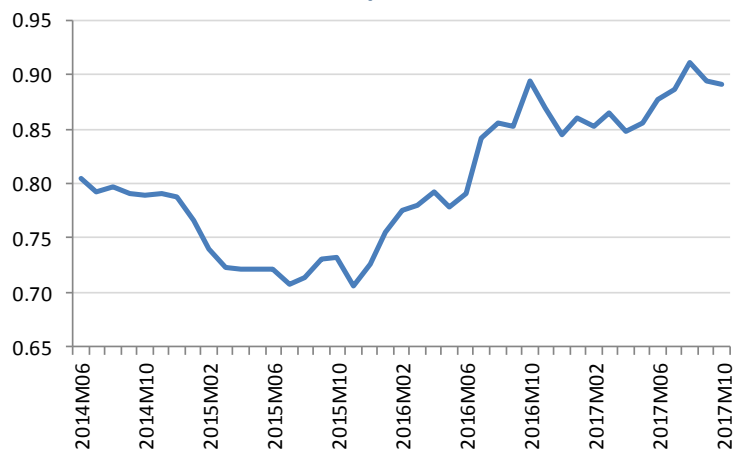


Международни валутни курсове

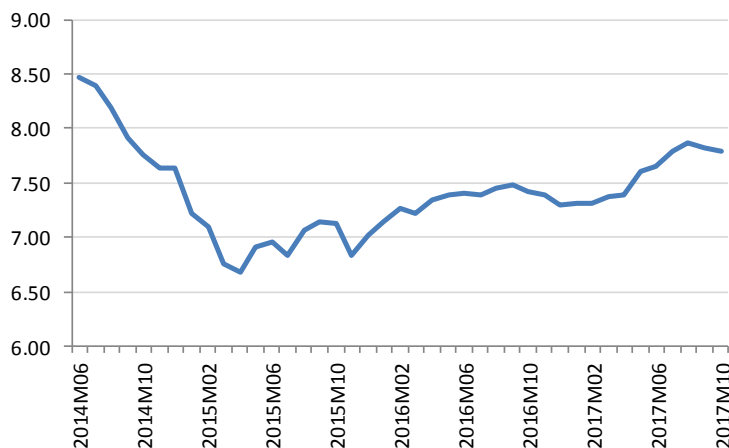
EUR/USD



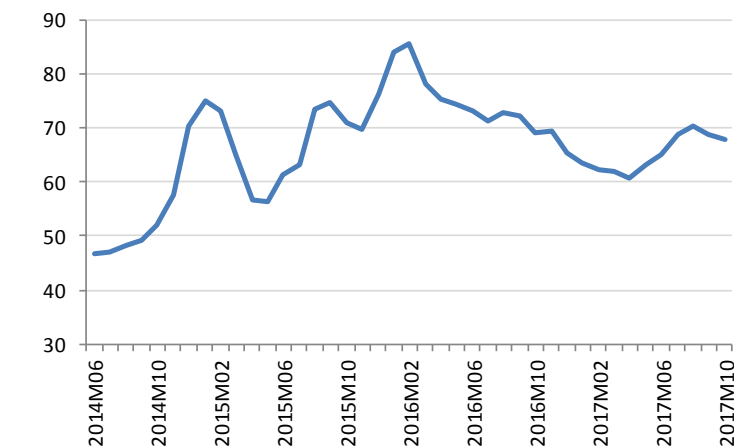
EUR/GBP



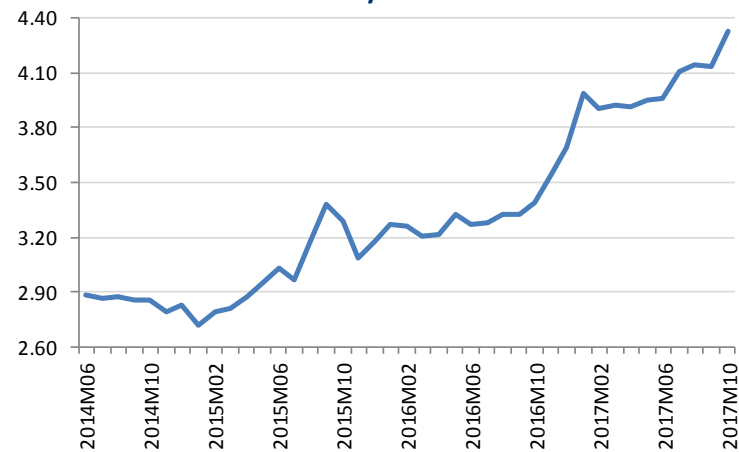
EUR/CHF



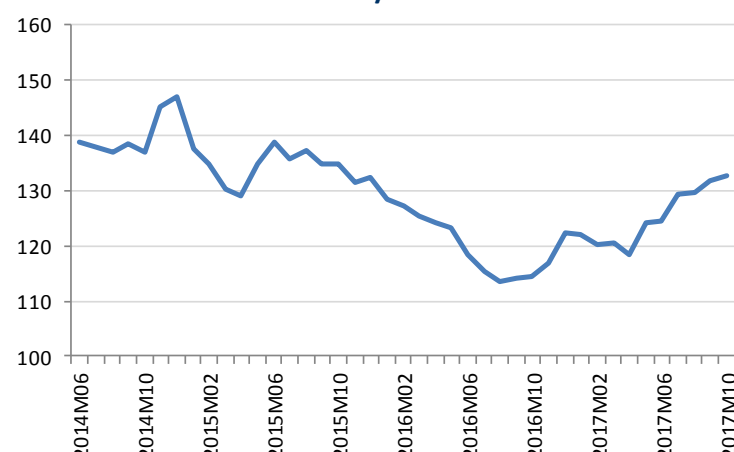
EUR/RUB



EUR/TRY

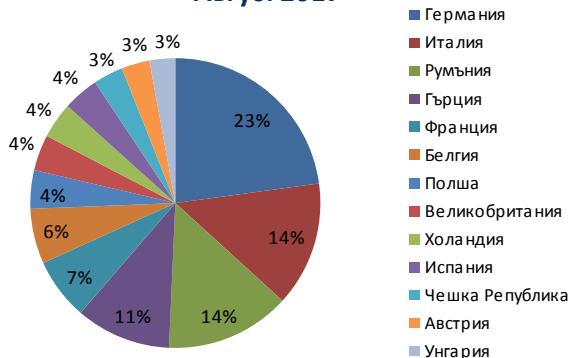


EUR/JPY

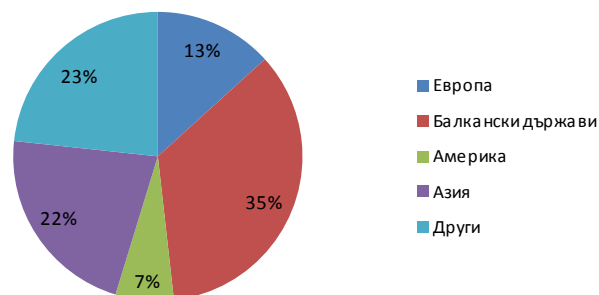


България: Външен сектор

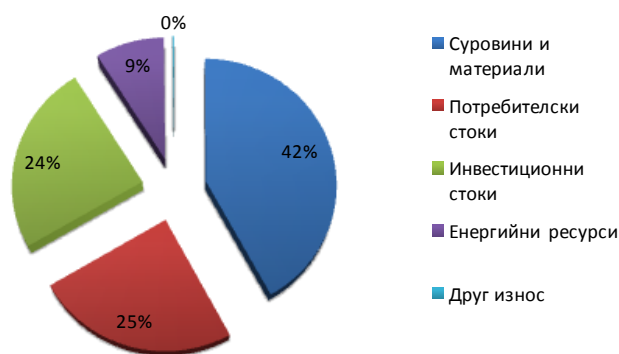
Износ: FOB по държави от ЕС: Януари - Август 2017



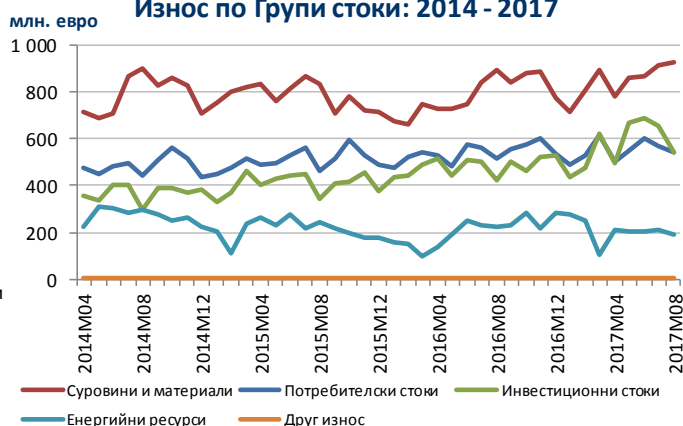
Износ: FOB по държави извън ЕС: Януари - Август 2017



Износ: FOB: Групи стоки - относителен дял към Август 2017



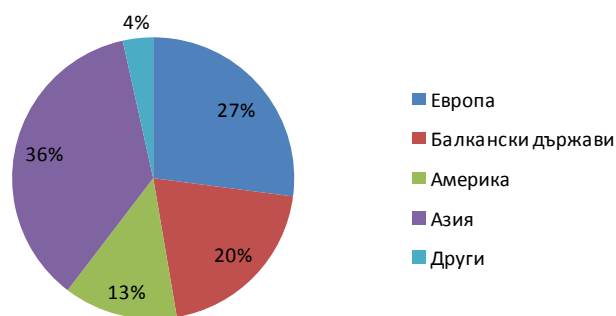
Износ по Групи стоки: 2014 - 2017



Внос: CIF по държави от ЕС: Януари - Август 2017



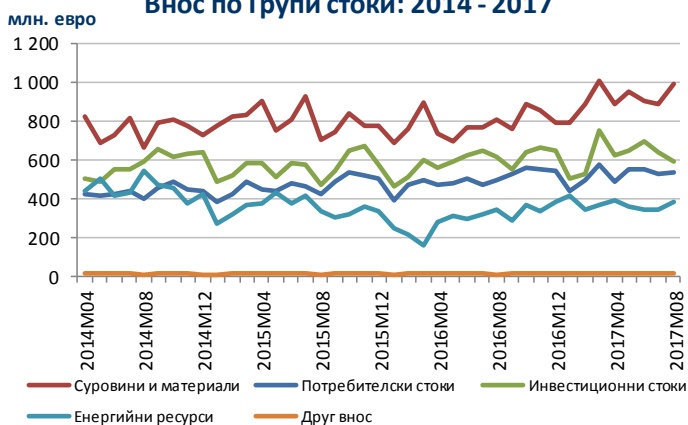
Внос: CIF по държави извън ЕС: Януари - Август 2017



Внос: CIF - Групи стоки - относителен дял към Август 2017

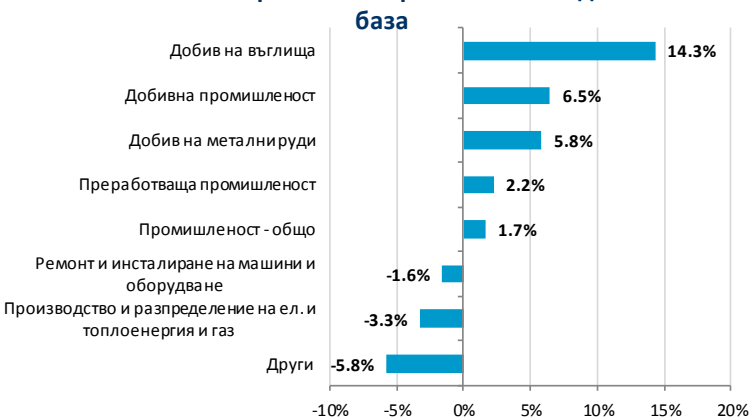


Внос по Групи стоки: 2014 - 2017

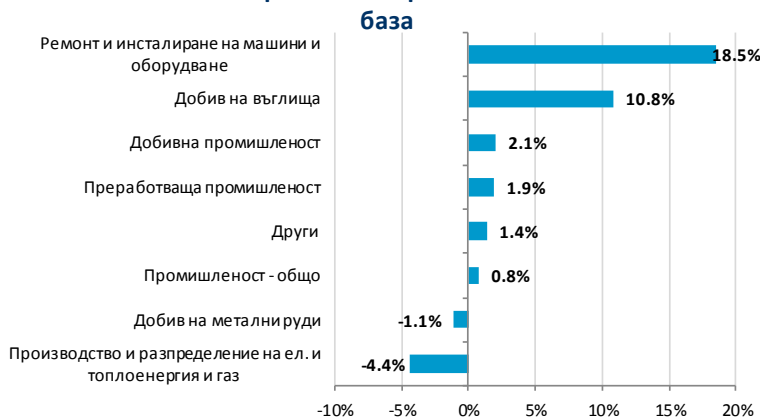


България: Реален сектор

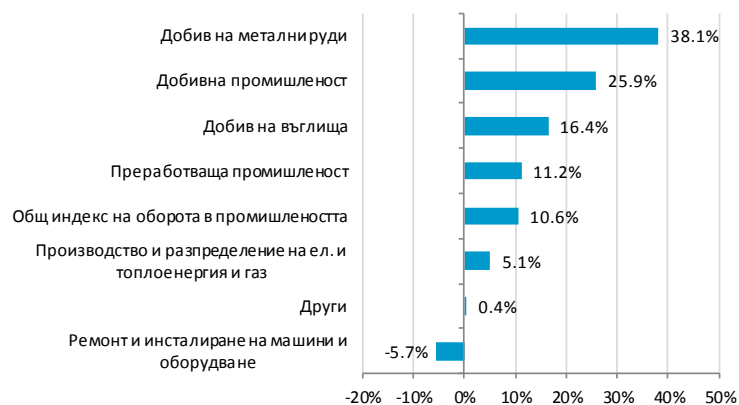
Индекси на промишленото производство: % изменение през Септември 2017 г. на годишна база



Индекси на промишленото производство: % изменение през Септември 2017 г. на месечна база



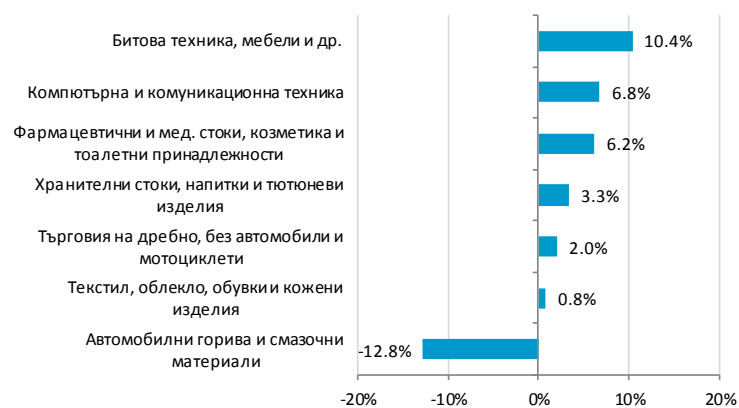
Индекси на оборота в промишлеността: % изменение през Септември 2017 г. на годишна база



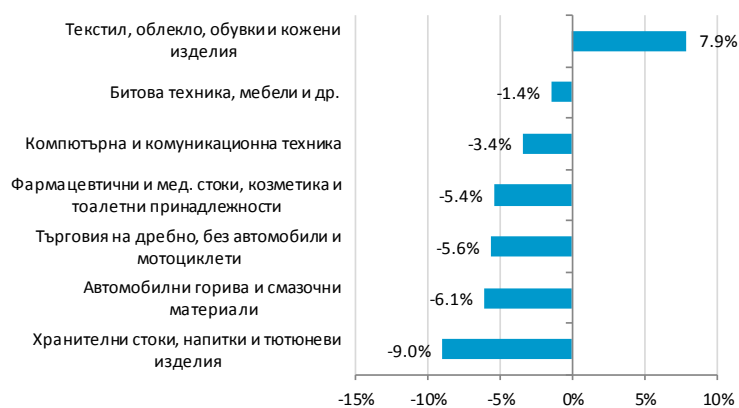
Индекси на оборота в промишлеността: % изменение през Септември 2017 г. спрямо предходния месец



Индекси на оборота в раздел "Търговия на дребно": % изменение през Септември 2017г. на годишна база



Индекси на оборота в раздел "Търговия на дребно": % изменение през Септември 2017г. на месечна база



България: Реален сектор

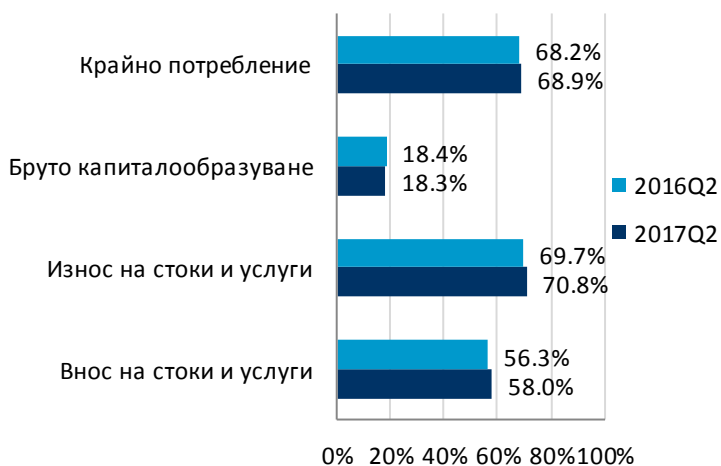
Брутна добавена ст-ст по ик. сектори: Ръст - II-ро трим. спрямо предходното тримесечие на 2017 г.



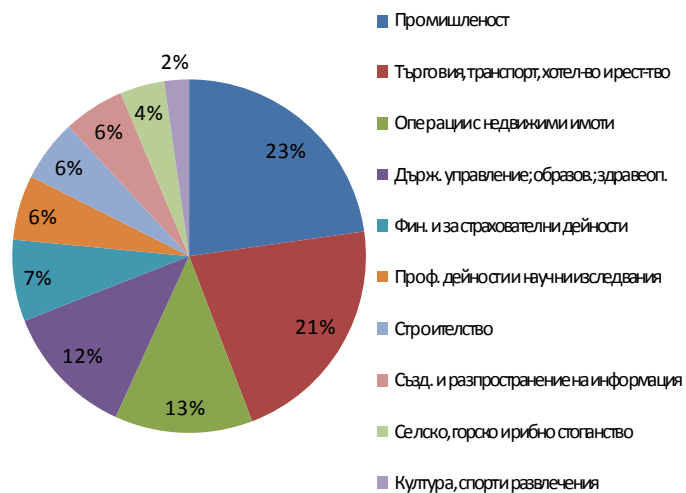
Брутна добавена ст-ст по ик. сектори: Ръст - II-ро трим. спрямо съответното тримесечие на предх. година



БВП по елементи на крайно използване през трето тримесечие на 2016 и 2017 г.

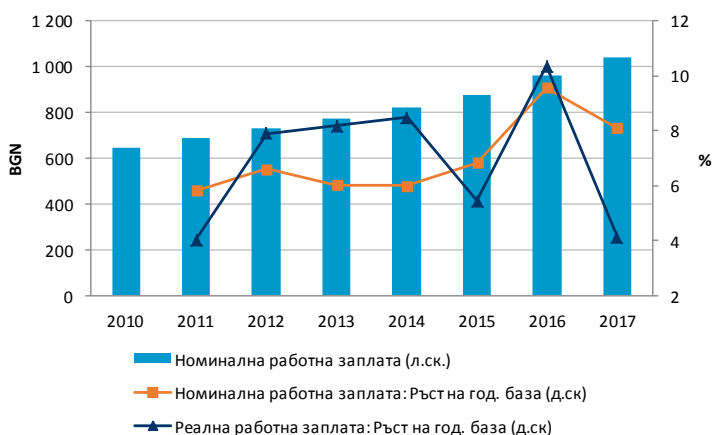


България: Отн. дял на ик. отрасли към Брутната добавена стойност (%) Q2 2017 г.



България: Реален сектор

Динамика на номиналната и реалната работни заплати:
% изменение на годишна база



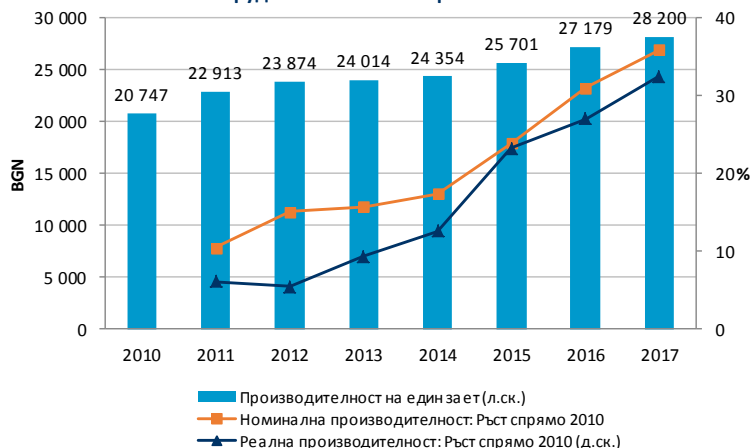
Динамика на номиналната и реалната работни заплати:
% изменение спрямо 2010 г.



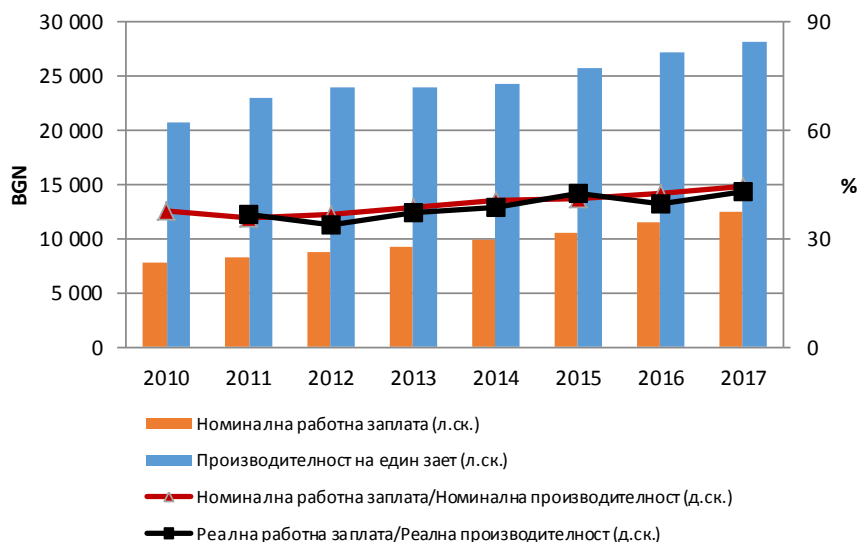
Динамика на номиналната и реалната производителност на труда: % изменение на год. база



Динамика на номиналната и реалната производителност на труда: % изменение спрямо 2010

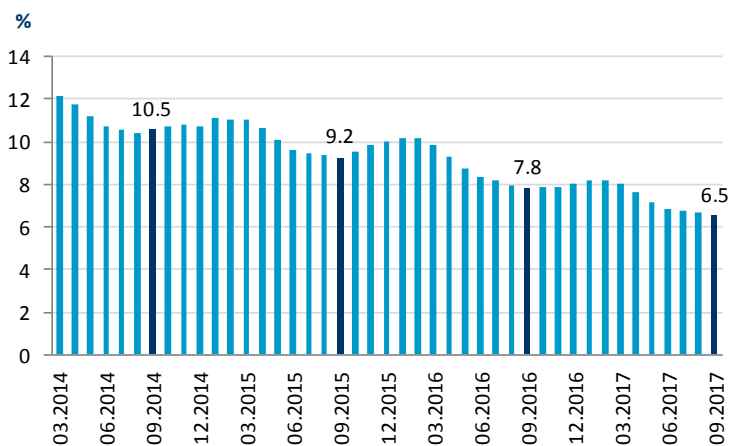


Съотношение на средна работна заплата към производителност на труда, % изменение на год. база

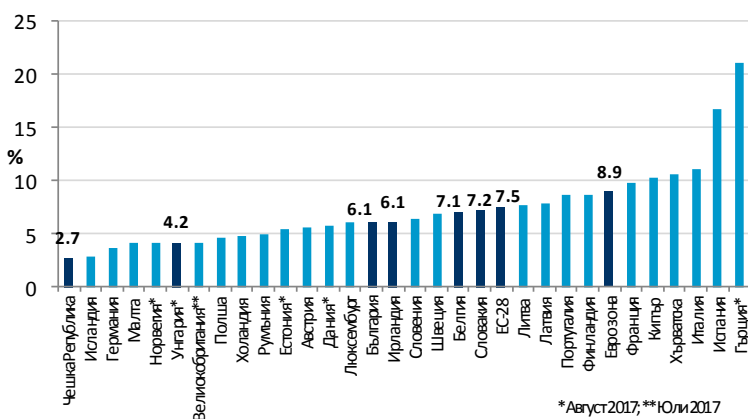


България: Реален сектор

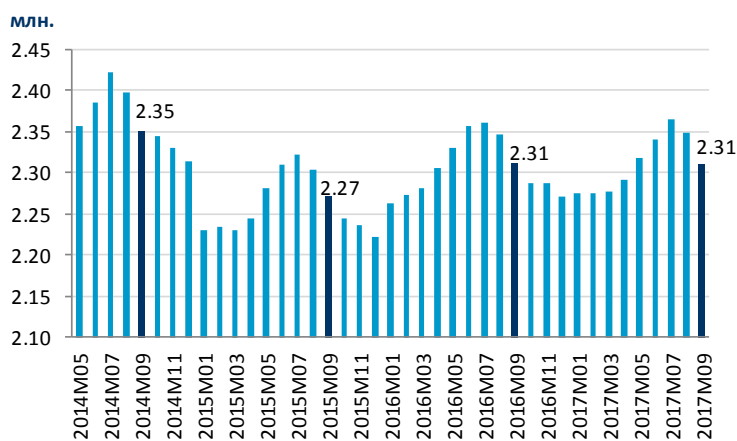
Равнище на безработица: Агенция по заетостта



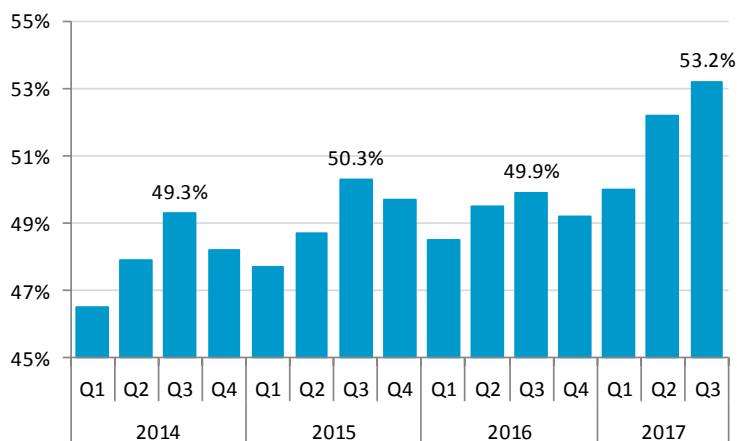
ЕС: Коефициент на безработица, сезонно изгладени данни, по страни към Септември 2017г.



България: Брой наети лица

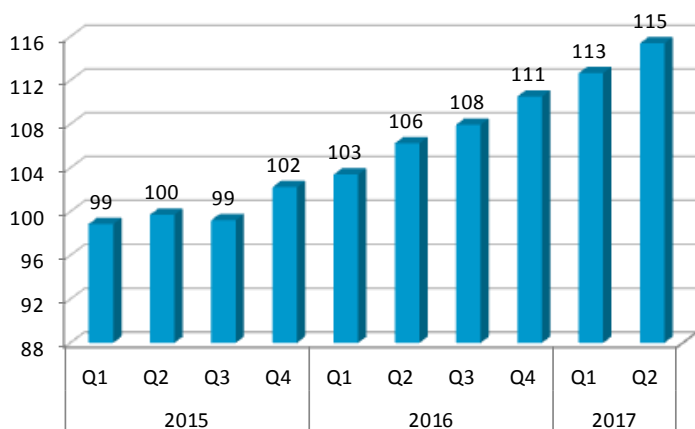


България: Коефициент на заетост

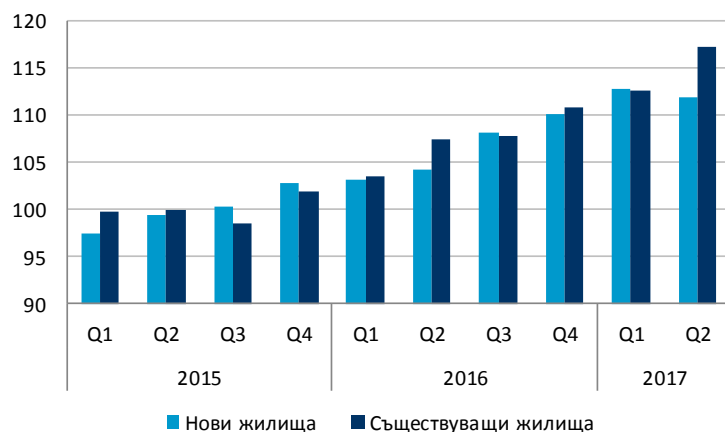


България: Реален сектор

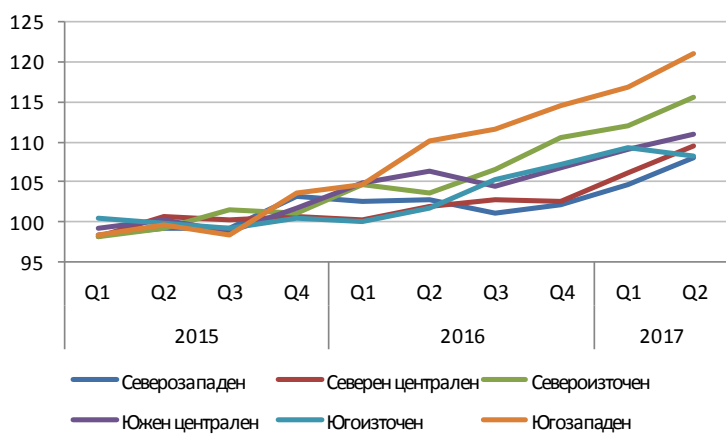
Индекс на цените на жилища (ИЦЖ)



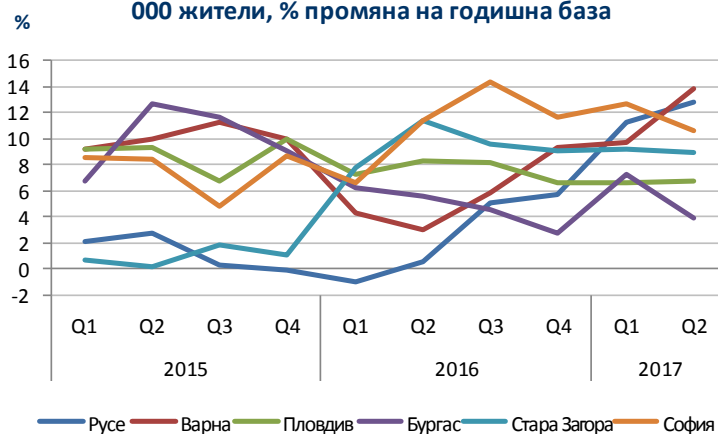
ИЦЖ: Нови и съществуващи жилища



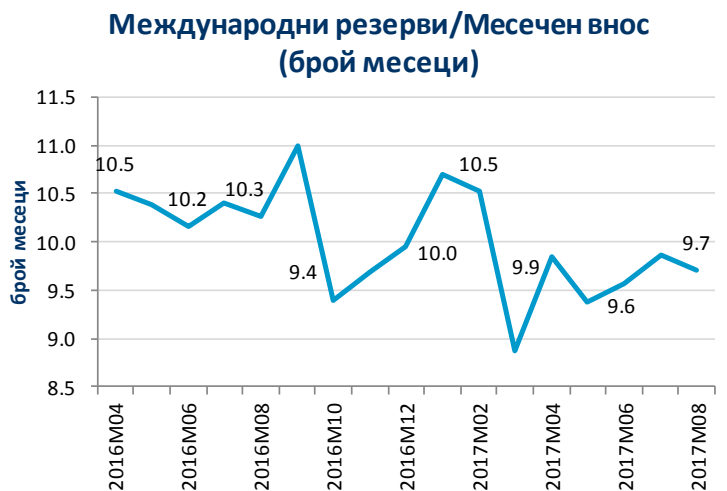
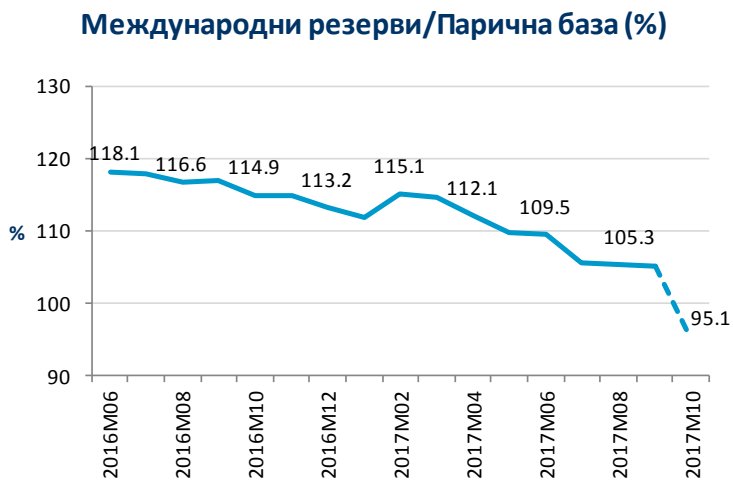
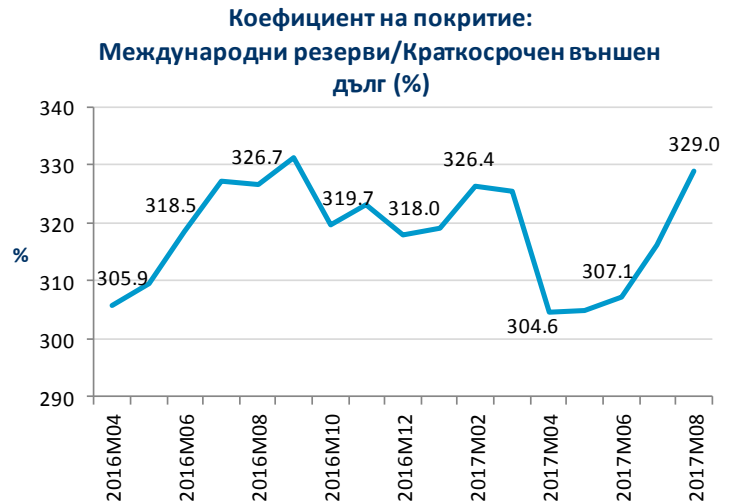
Индекс на цените на жилищата по региони



ИЦЖ за 6-те града в България с население над 120 000 жители, % промяна на годишна база

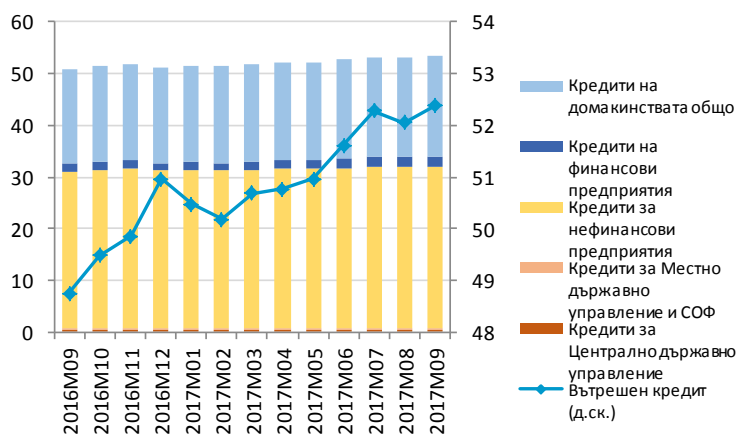


България: Паричен сектор

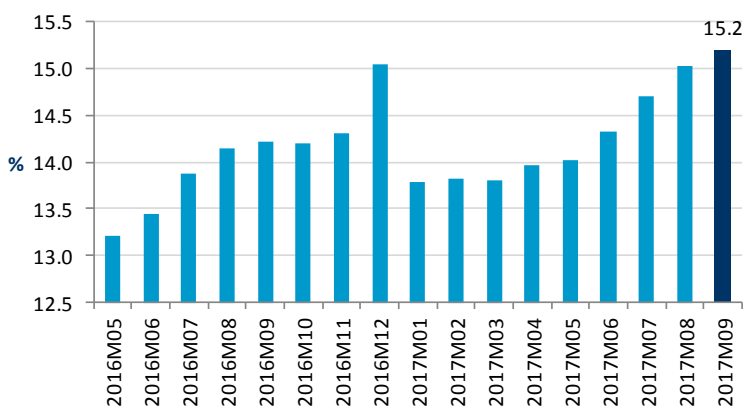


България: Паричен сектор

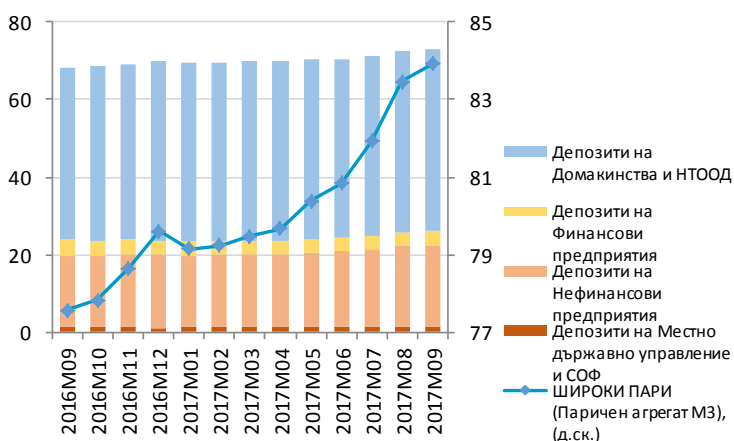
Кредити и вътрешен кредит (млрд. лв.)



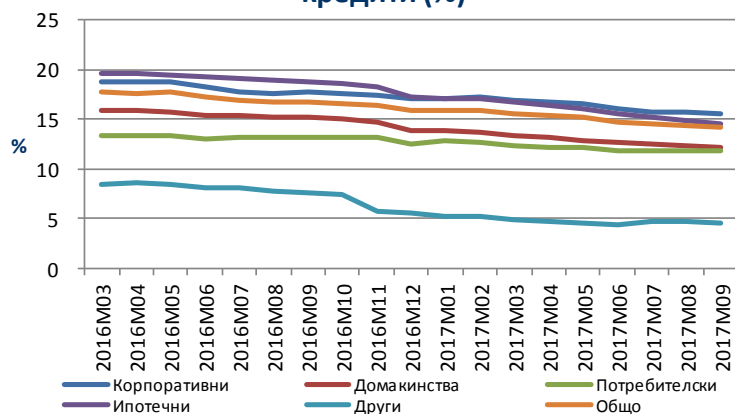
Пари в обращение/БВП (%)



Депозити и широки пари (МЗ), (млрд. лв.)

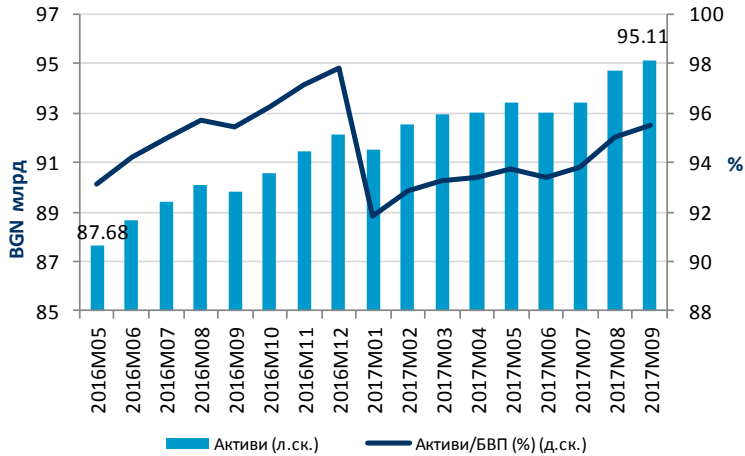


Банков сектор: Лоши и преструктурирани кредити (%)

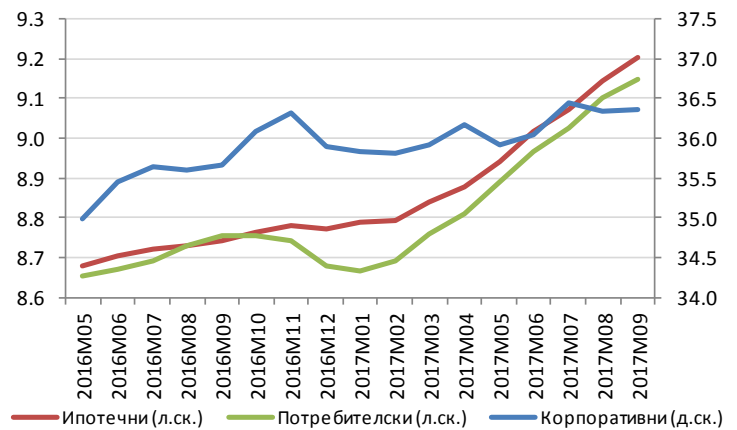


България: Банков сектор

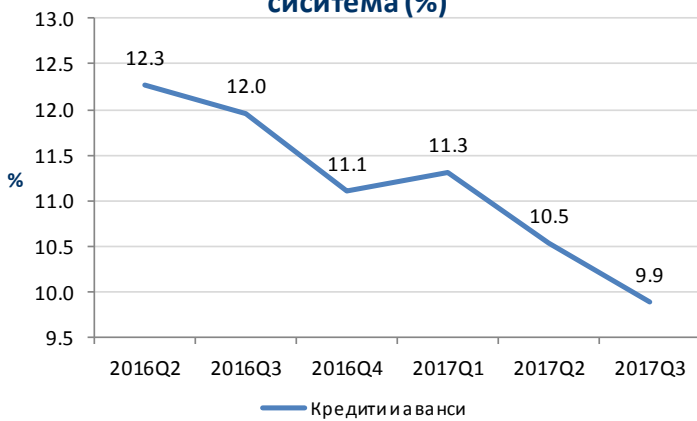
Активи



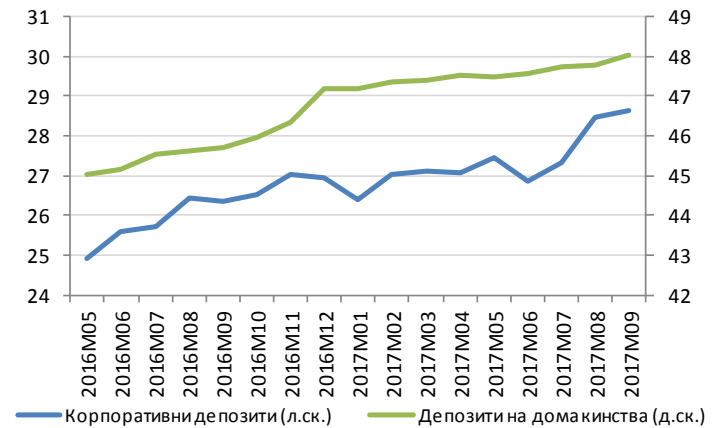
Кредити (BGN млрд)



Необслужвани кредити в банковата сиситема (%)

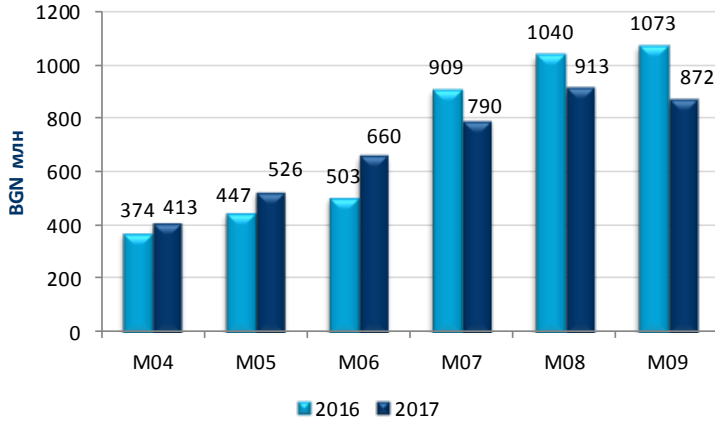


Депозити (BGN млрд)

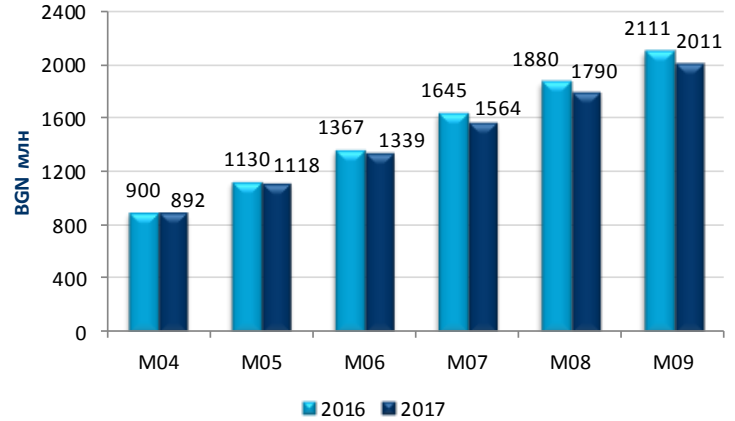


България: Банков сектор

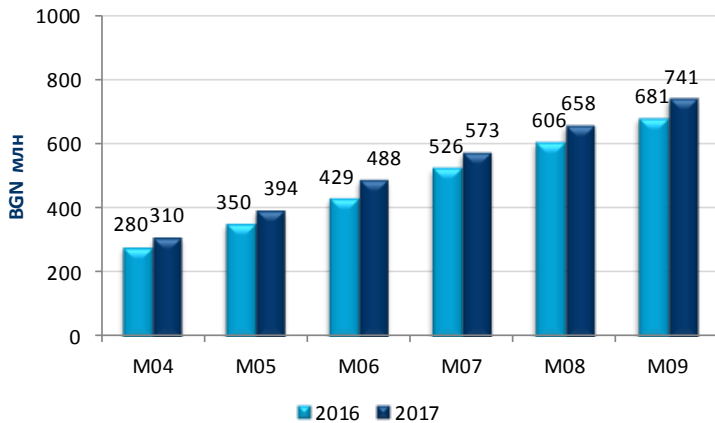
Нетна печалба



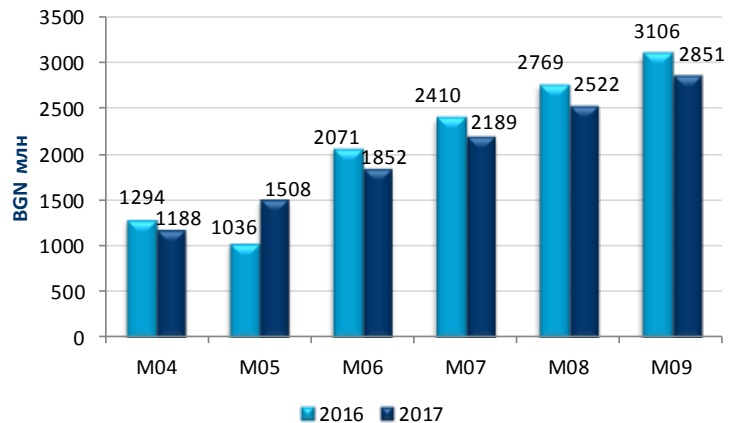
Нетен лихвен доход



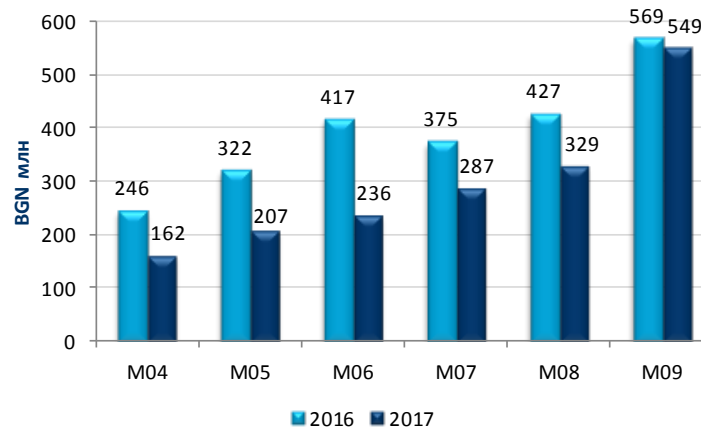
Нетен доход от такси



Нетен оперативен доход

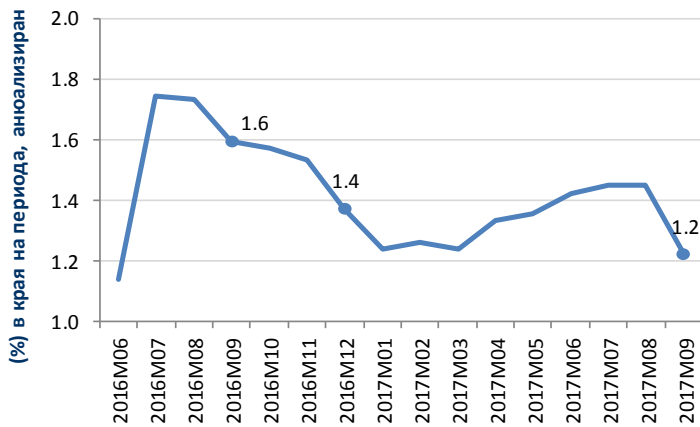


Обезценки

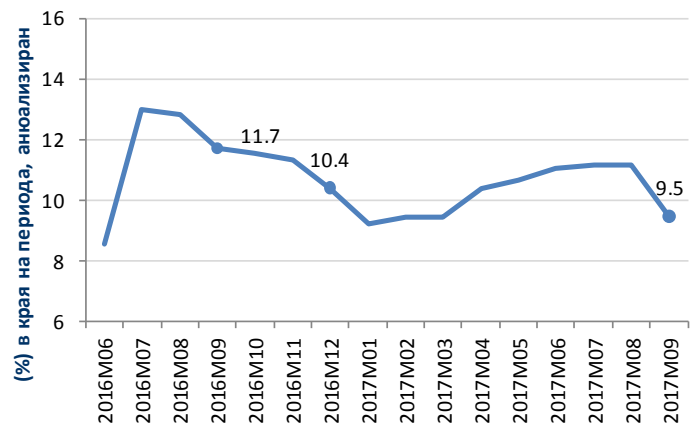


България: Банков сектор

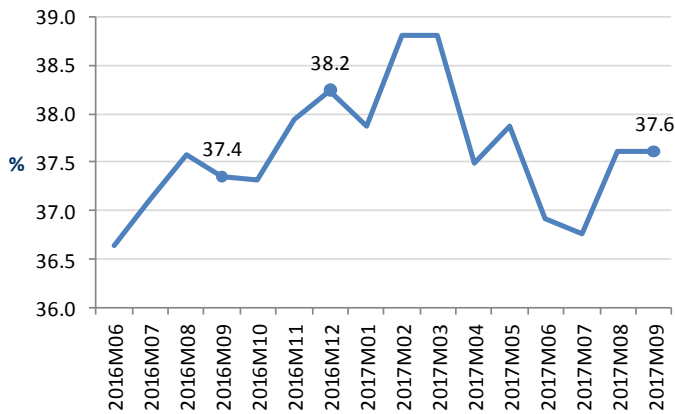
Възвръщаемост на активите (ROA)



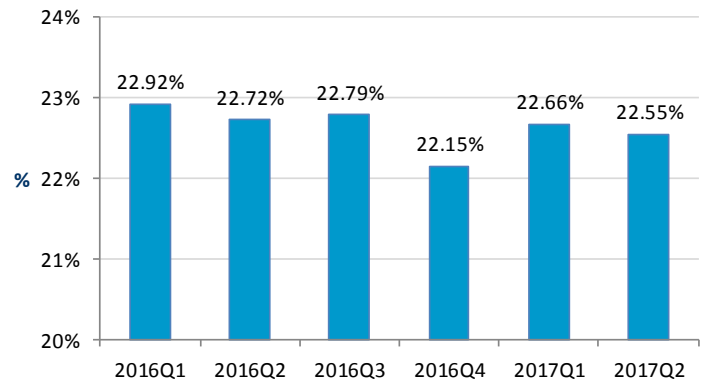
Възвръщаемост на капитала (ROE)



Коефициент на ликвидните активи (КЛА)



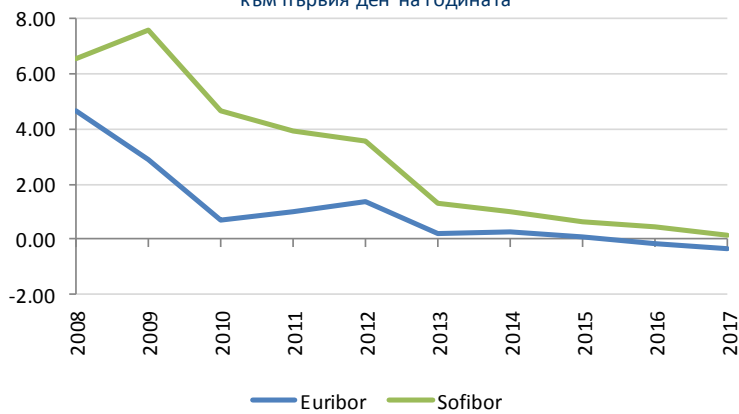
Съотношение на капиталова адекватност



България: Индекси и лихвени проценти

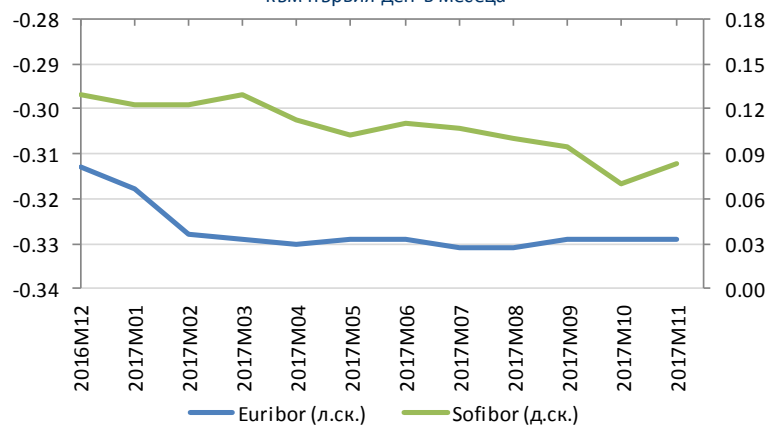
3-месечни индекси

към първия ден на годината

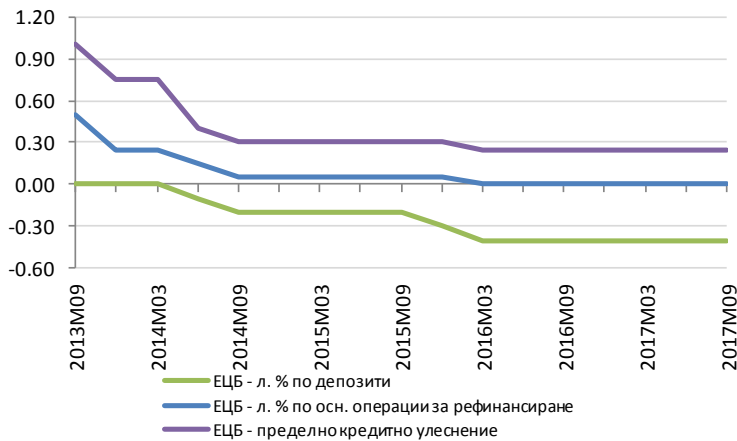


3-месечни индекси

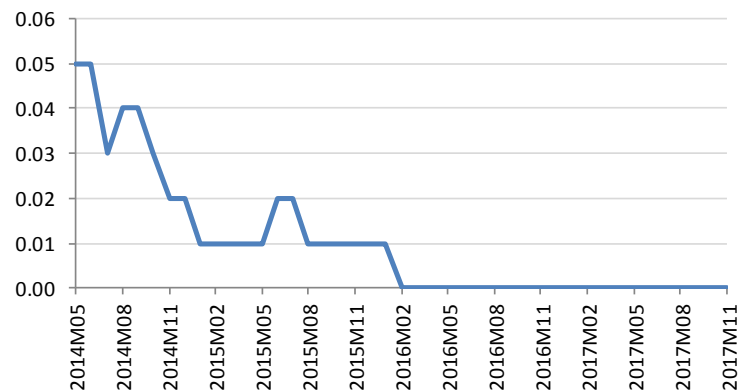
към първия ден в месеца



Лихвени проценти (%)

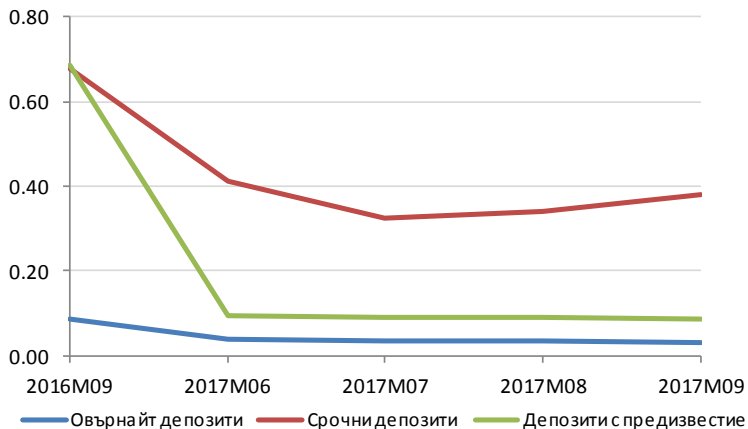


Основен лихвен процент на БНБ (%)

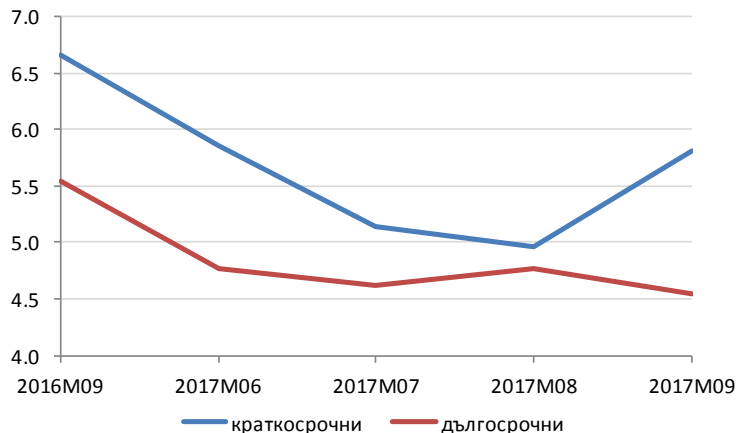


България: Лихвените проценти по нов бизнес по депозити и кредити

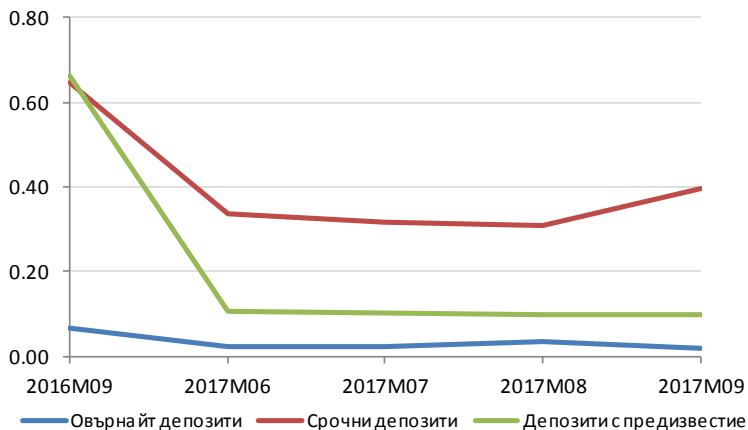
Лихвени проценти (%) в BGN



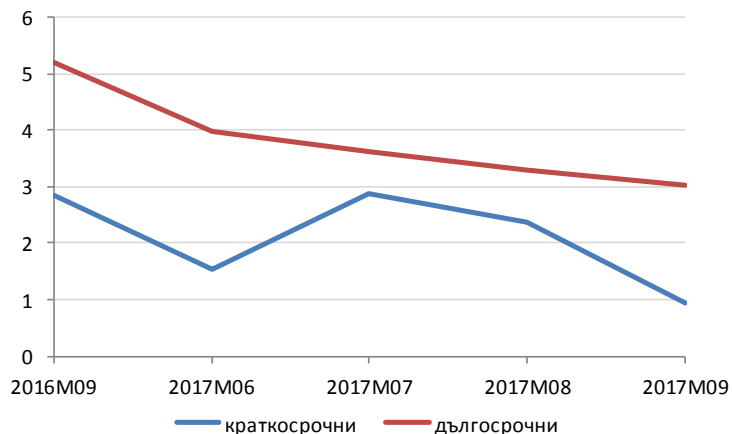
Лихвени проценти (%) в BGN



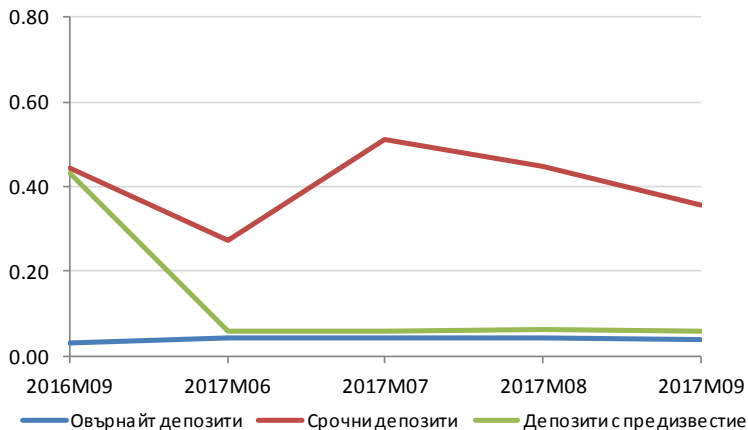
Лихвени проценти (%) в EUR



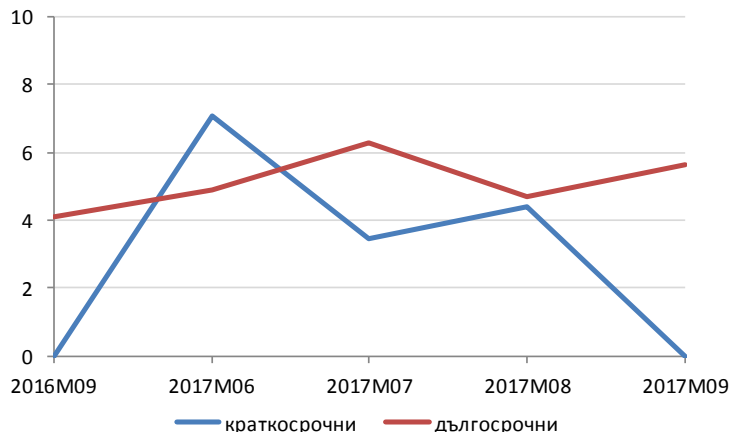
Лихвени проценти (%) в EUR



Лихвени проценти (%) в USD

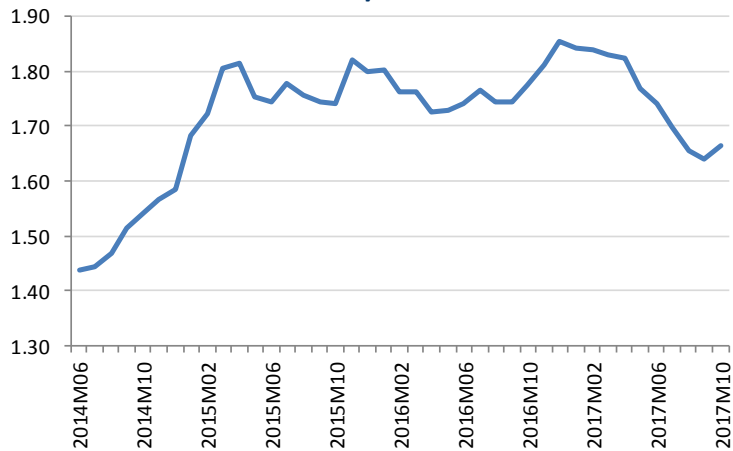


Лихвени проценти (%) в USD



България: Валутни курсове

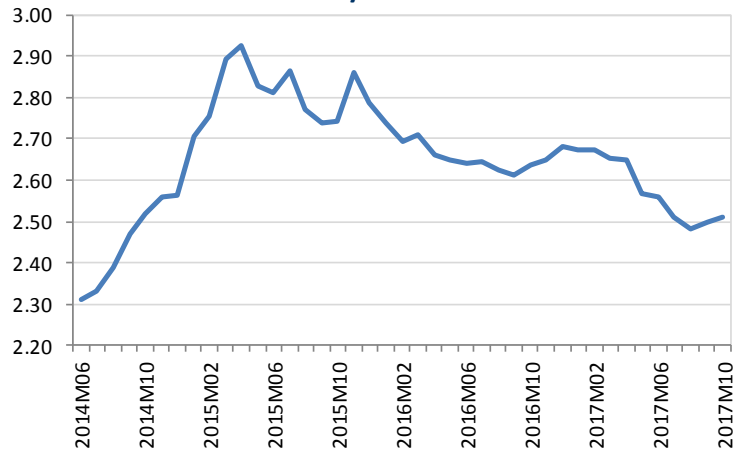
BGN/USD



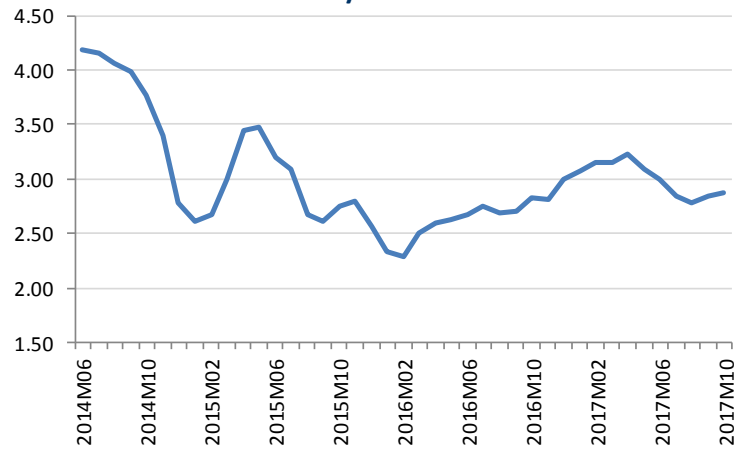
BGN/GBP



BGN/10CHY



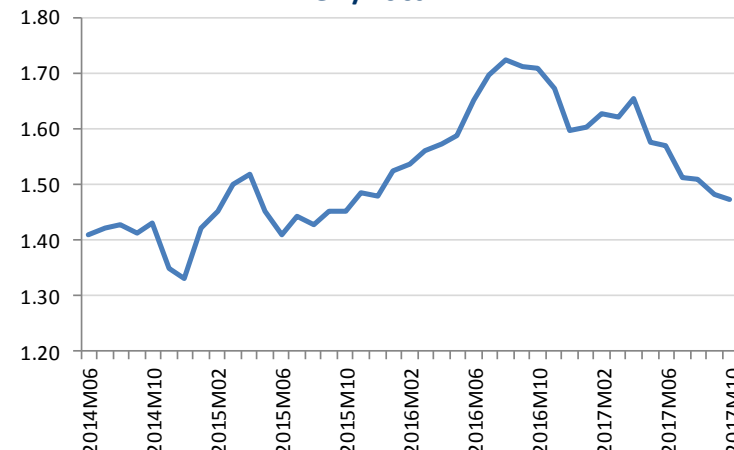
BGN/100RUB



BGN/10TRY



BGN/100JPY



ДЕФИНИЦИИ И МЕТОДОЛОГИЧЕСКИ БЕЛЕЖКИ

Управителният съвет на ЕЦБ определя основните лихвени проценти за еврозоната, както следва: Лихвеният процент по основните операции по рефинансиране (MRO), който осигуряват основната ликвидност на банковата система. Процентът на MRO определя цената, при която банките могат да получат заем от централната банка за период от една седмица. Процентът на депозитното улеснение, който банките могат да използват за овърнайт депозити в Евросистемата. Лихвеният процент на депозитното улеснение е един от трите лихвени процента, който ЕЦБ определя на всеки шест седмици като част от своята парична политика. Ставката определя лихвата, която банките получават за внасяне на пари в централната банка за една нощ. От юни 2014 г. този процент е отрицателен. Ставката на пределното кредитно улеснение, която предлага овърнайт кредит на банките от Евросистемата. Ако банките имат нужда от пари през нощта, те могат да заемат от пределното кредитно улеснение срещу по-висок процент.

ВЪНШЕН СЕКТОР

ТЕКУЩА СМЕТКА

От 17 април 2015 г. в съответствие с Календара за разпространение на статистически данни БНБ започна регулярното публикуване на месечни данни за платежния баланс, съставени по шестото издание на Ръководството по платежен баланс и международна инвестиционна позиция (МВФ, 2008). В европейския съюз преминаването към новите методологически изисквания на шестото издание на Ръководството бе координирано от европейската система на централните банки и европейската статистическа система. С шестото издание на Ръководството по платежен баланс и международната инвестиционна позиция (МВФ, 2008) се въвеждат съществени методологически промени в отчитането на търговията със стоки и на търговията с услуги. На основата на тяхната икономическа същност отделни подстатии се прекласифицират от статия Стоки (внос и износ) в статия Услуги (внос и износ), и обратно. Тези методологически промени водят до различия между данните за износа и вноса на стоки, съставяни от БНБ за статистиката на платежния баланс, и тези съставяни от НСИ за статистиката на външната търговия. Поради това няма равенство между данните за износа, вноса и търговско салдо, съставяни от НСИ, и данните за износа, вноса и търговско салдо, съставяни от БНБ за статистиката на платежния баланс. Съгласно статистиката на външната търговия, износьт на стоки за първите два месеца на 2015 г. е в размер на 3483,1 млн. EUR, като се увеличава с 249,1 млн. EUR (7,7 %) в сравнение със същия период на 2014 г. (3234 млн. EUR). Вносьт на стоки за януари – февруари 2015 г. възлиза на 3856,9 млн. EUR, като се повишава с 58,9 млн. EUR (1,6 %) спрямо същия период на 2014 г. (3797,9 млн. EUR). За отчетния период на 2015 г. търговското салдо е отрицателно в размер на 373,8 млн. EUR (0,9 % от БВП), като дефицитът намалява със 190,2 млн. EUR спрямо януари – февруари 2014 г. (дефицит в размер на 564 млн. EUR, 1,3 % от БВП). Предвид аналитичното значение на данните за износа и вноса на стоки от статистиката на външната търговия БНБ ще продължи практиката да подготвя кратък текст за динамиката на външната търговия, както и поддържането на съответните серии от данни. Тези материали се съдържат в публикацията Платежен баланс и са публикувани на интернет страницата на БНБ. По-подробна информация за тези методологически промени има в материала Съставяне на статистиката на платежния баланс съгласно методологията на шестото издание на Ръководството по платежен баланс и международната инвестиционна позиция. По отношение на преките инвестиции с шестото издание на Ръководството по платежен баланс и международна инвестиционна позиция се въвежда съществено различен принцип при представянето им в платежния баланс – принципът Актив/Пасив. Предвид аналитичното значение на досегашното представяне – на база на принципа на първоначалната посока на инвестицията, в приложението Преки инвестиции към публикацията Платежен баланс и в таблиците за преките инвестиции данните ще продължат да бъдат представяни и в съответствие с принципа на първоначалната посока на инвестицията. В съответствие с принципа на първоначалната посока на инвестицията, преките чуждестранни инвестиции в страната за февруари възлизат на 53,9 млн. EUR (при 94,7 млн. EUR за февруари 2014 г.). За януари – февруари 2015 г. преките чуждестранни инвестиции в страната са в размер на 128,2 млн. EUR (при 137,7 млн. EUR за януари – февруари 2014 г.). Преките инвестиции в чужбина за февруари възлизат на 9,4 млн. EUR (при 5,7 млн. EUR за февруари 2014 г.). За януари – февруари 2015 г. преките инвестиции в чужбина са отрицателни в размер на 16,6 млн. EUR (при положителни в размер на 108,7 млн. EUR за януари – февруари 2014 г.). По-подробна информация за преките инвестиции има в приложението Преки инвестиции (януари – февруари 2015 г.) на публикацията Платежен баланс, а данни – в таблица 10 – Преки инвестиции на публика-

цията. Текущата сметка обхваща получаването и предоставянето на стоки и услуги, доход и текущи трансфери между страната и останалия свят. Потоците, записани в кредитната страна, представляват тази част на brutния вътрешен продукт, предоставени на останалия свят (износ на стоки и услуги), както и предоставянето на фактори на производство, изразени чрез получен (или който следва да бъде получен) доход – компенсации на наетите и инвестиционен доход (лихви, дивиденди и др.). Включват се също така и компенсиращи записи за безвъзмездно получени реални и финансови ресурси (трансфери). Потоците в дебитната страна представляват brutния продукт, създаден в останалата част на света и придобит от националната икономика (внос на стоки и услуги), както и придобиването на фактори на производство, изразени чрез платен (или който следва да се плати) доход. Включват се също така и компенсиращи записи за безвъзмездно предоставени реални и финансови ресурси. Статията Стоки в текущата сметка на платежния баланс обхваща преносими стоки, за които е налице смяна на собствеността между резиденти и нерезиденти. Данните за вноса и износа FOB (Free on board) са базирани на митнически декларации като кодовете, използвани в тях са по „Хармонизираната система за описание и кодиране на стоките“, на Световната митническа организация, въведена през 1988 и допълнена през 1992. Считано с данните за януари 2006 Българската народна банка и Националният статистически институт съвместно прилагат разработена от тях методология за оценка на вноса по цени fob и на приходите и разходите за товарен транспорт. Методологията се базира на анализ на съотношенията cif – fob при вноса на стоки в зависимост от различните видове доставки по вноса, както и от използвания транспорт и националност на превозвача. При представяне на географското разпределение на данните за износа и вноса в платежния баланс на страната се следват следните правила:

Съгласно EURпейските Регламенти, при търговия със страни членки на ЕС:

- при пристигания - страната партньор е страната членка, от която стоките се изпращат за България.
- при изпращания - страната партньор е страната членка, за която се изпращат стоките.

При данните за търговията със страни извън ЕС:

- при внос - страната партньор е тази, която е произвела стоката, наречена “страна на произход”.
- при износа - страната партньор е тази, която ще потребява стоките наречена “страна на потребление”.

Статията Услуги обхваща транспортни, туристически и други услуги.

Българската народна банка извлича данните за товарния транспорт от данните за външната търговия и за пътническия транспорт от данните за туризма на базата на оценки. Считано с данните за м. януари 2006 БНБ въведе нова методология за оценка на приходите и разходите за товарен транспорт. Приходите от товарен транспорт се формират от оценката на приходите на местни превозвачи свързани с износа на стоки на страната. Разходите се калкулират като оценка на разходите направени от местни лица в полза на чуждестранни превозвачи, свързани с вноса на стоки в страната. Приходите и разходите се оценяват по типове транспорт и националност на превозвача. С въвеждането на системата „ИНТРАСТАТ“, от януари 2007 настъпиха промени и в начина на оценяване на приходите и разходите от товарен транспорт на България с останалите страни – членки на ЕС. Поради по-големия срок за получаване от НСИ на подробни данни за търговията на България с останалите страни – членки на ЕС, към датата на публикуване на първоначалния отчет за платежния баланс за съответния месец (42 дни след края на отчетния период) предварителната оценка за приходите и разходите от товарен транспорт е изчислена на база на данните от предходни години. Тези оценки подлежат на ревизия след получаване на предварителните подробни данни (с детайли по страни и стоки) за търговията с останалите страни – членки на ЕС за отчетния месец.

Статия Пътувания обхваща стоки и услуги, включително тези, свързани със здравни и образователни услуги, предоставени на туристи, пътуващи служебно или лично. До края на 2006 данните за туризма се базират на данни от Министерството на вътрешните работи относно броя на туристите, пресекли границата, както и на оценки на разходите, извършени от един турист на база на методология за оценяване на приходите и разходите от туристически услуги – „Методология за оценка на приходите и разходите от пътувания и туризъм в платежния баланс на България“ (Българска народна банка, Министерство на търговията и туризма, 18 ноември 1999). От началото на 2007 данните за броя на чуждестранните граждани, посетили страната се базират на информация от НСГП и дооценки на НСИ. С данните за м. януари 2010 БНБ въведе нова методология за оценка на приходите и разходите за пътувания и пътнически транспорт. Най-общо моделът за оценка на статия Пътувания се базира на производението на броя на презграничните пътувания по размера на направените разходите за едно пътуване от съответния тип (за по-подробна информация виж „Методология за оценка на статии „Пътувания“, “Пътнически транспорт” и “Компенсация на наетите - кредит” на платежния баланс на България“ (Българска народна банка, март 2010)). Оценка за броя и структурата на презграничните пътувания се базират на данни от Министерството на вътрешните работи относно броя на пресичанията на държавната граница и дооценки на Национал-

ният статистически институт. Оценка на размера на разходите, направени по време на едно пътуване са построени в резултат на данните събрани от проведеното от БНБ Проучване на границата сред пътуващите български и чуждестранни граждани (юли 2007 – август 2008). С публикуването на данните за месец януари 2010 бяха ревизирани данните за периода 2007 - 2009.

Статията Други услуги обхваща постъпленията и плащанията по всички останали категории услуги, различни от тези, свързани с транспорт или пътувания (съобщителни, строително-монтажни, финансови, застрахователни, лизингови, услуги в областта на науката, културата и спорта и др.). Източници на информация по тази статия до края на 2009 са отчетите на банките за извършения от тях и техните клиенти износ и внос на нефакторни услуги и на фирмите, които предоставят тримесечна информация за сметките си в чужбина. От 1 януари 2010 влезе в сила Регламент (ЕО) № 924/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 относно презграничните плащания в рамките на Общността и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2560/2001, с който се повиши до 100 000 BGN прага, под който са премахнати задълженията за отчитане въз основа на сетълмент, наложени на доставчиците на платежни услуги за целите на статистическото отчитане на платежния баланс, които са свързани с платежни операции на техни клиенти. Качеството и обхвата на събираната от банките информация зависи в голяма степен от размера на прага, над който банките докладват на БНБ информация за извършвани от тях операции между резиденти и нерезиденти. Въвеждането на праг от 50 000 EUR, считано от 1 януари 2010, при липса на алтернативен източник, би довело до силно влошаване качеството на данните за платежния баланс на страната и преди всичко на текущата сметка. Направеният анализ показва, че загубата на информация при някои видове услуги би достигнала до 90 %. Поради това БНБ промени методологията за събиране на данни за износа и вноса на услуги и някои други операции в текущата сметка на платежния баланс. От 1 януари 2010 влезе в сила Регламент (ЕО) № 924/2009 на европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 относно презграничните плащания в рамките на Общността и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2560/2001, с който се повиши до 100 000 BGN прага, под който са премахнати задълженията за отчитане въз основа на сетълмент, наложени на доставчиците на платежни услуги за целите на статистическото отчитане на платежния баланс, които са свързани с платежни операции на техни клиенти. Качеството и обхвата на събираната от банките информация зависи в голяма степен от размера на прага, над който банките докладват на БНБ информация за извършвани от тях операции между резиденти и нерезиденти. Въвеждането на праг от 50 000 EUR, считано от 1 януари 2010, при липса на алтернативен източник, би довело до силно влошаване качеството на данните за платежния баланс на страната и преди всичко на текущата сметка. Направеният анализ показва, че загубата на информация при някои видове услуги би достигнала до 90 %. Поради това БНБ промени методологията за събиране на данни за износа и вноса на услуги и някои други операции в текущата сметка на платежния баланс. От началото на 2010 БНБ провежда регулярно тримесечно проучване на постъпленията и плащанията между местни и чуждестранни лица във връзка с получаването и предоставянето на услуги, възнаграждения, осигуровки и безвъзмездните постъпления и плащания, които се включват в текущата сметка на платежния баланс. На база на данните събрани от това проучване, с данните за януари 2011 са публикувани ревизирани данни за месеците на 2010 За целите на месечното отчитане на платежния баланс се използват данните от банките за постъпленията и плащанията, свързани с износ и внос на услуги над прага от 100 000 BGN, както и дооценки на БНБ за постъпления и плащания под прага от 100 000 BGN След получаване на тримесечните данни от проучването сред предприятията извършващи внос и износ на други услуги данните подлежат на ревизия.

Статията Доход включва две категории: (1) компенсации на наетите и (2) инвестиционен доход. Компенсациите на наетите обхващат надници, заплати и други плащания към нерезиденти, работещи в страната, или получени от резидентите, работещи в чужбина. Компенсациите на наетите обхващат и доход реализиран в резултат на неофициална заетост. За периода от април 2001 до декември 2006 БНБ оценява този поток съгласно "Методология за оценка на потоците, дължащи се на неофициална заетост", 14 март 2006. С данните за януари 2010 бе въведена нова методология за оценка на кредитната страна на статия Компенсациите на наетите (виж „Методология за оценка на статии „Пътувания“, „Пътнически транспорт“ и „Компенсация на наетите - кредит“ на платежния баланс на България” (Българска народна банка, март 2010). С публикуването на данните за месец януари 2010 бяха ревизирани данните за периода 2007 - 2009. Инвестиционният доход покрива постъпления и плащания на доход, свързан с външни финансови активи и пасиви – по директни инвестиции (дивиденди и реинвестирана печалба), портфейлни инвестиции, други инвестиции и по резервни активи.

Трансфери са всички реални ресурси и финансови средства, предоставени безвъзмездно от една икономика на друга. Текущите трансфери засягат пряко нивото на разполагаемия доход на една икономика и потреблението на стоки и услу-

ги. В този смисъл, текущите трансфери намаляват дохода и потребителските възможности на страната донор и увеличават дохода и потребителските възможности на страната получател. В Текущи трансфери се включват постъпилите средства по предприсъединителните и присъединителните фондове на европейския съюз, парични преводи от частни лица, както и дарения, помощи, наследство, печалби от лотарии, пенсии, данъци, вноски за социални осигуровки и др. С данните за м. януари 2010 БНБ въведе нова Методология за оценка на статия „Парични преводи от българи, живеещи постоянно в чужбина“.

Статията „Парични преводи от българи, живеещи постоянно в чужбина“ е подстатия на статията „Текущи трансфери, кредит“ в текущата сметка на платежния баланс и е балансираща статия за безвъзмездно получени ресурси в брой или в натура. Въвеждането на новата методология за отчитане на тези потоци се налага основно поради промяна в официалния праг на отчитане на търговските банки и поради необходимост от обхващане на трансферите, извършени не само по официален път, но и по неофициални канали. Оценка на емигрантските преводи се базира на умножението на броя български емигранти, превеждащи пари към техни близки, по сума на средния трансфер. Тези изчисления се правят съответно за официалния и неофициалния канал на трансфериране. Сумирането на средствата трансферирани по двата канала представлява общата сума на преводите от български емигранти. Данните за броя на българските емигранти се базира на информация от Държавната агенция за българите в чужбина, българските посолства в чужбина и данни на EURстат. Данните за процента на български емигранти, трансфериращи към техни близки в страната, за дела на трансфериращи по официален канал и неофициален канал и за средния трансфер за всеки от трансферните канали се базира на данни от Проучване на границата сред пътуващите български и чуждестранни граждани (август 2007– юли 2008), проведено от БНБ чрез външен изпълнител. С публикуването на данните за месец януари 2010 бяха ревизирани данните за периода 2007 - 2009.

КАПИТАЛОВА СМЕТКА

Капиталовата сметка включва две категории: (1) капиталови трансфери и (2) придобиване или предоставяне на нематериални, нефинансови активи. Когато са в натура, капиталовите трансфери включват (1) прехвърляне на собственост на основни средства, или (2) безвъзмездно опрощаване на пасив от страна на кредитора. Когато е налице плащане, един трансфер е капиталов, когато е свързан със или зависим от придобиване или предоставяне на основни средства (например инвестиционни субсидии).

ФИНАНСОВА СМЕТКА

Финансовата сметка обхваща всички транзакции (реално извършени и начислени) във външните финансови активи и пасиви на една икономика. Външните активи и пасиви са класифицирани основно според типа на инвестицията. Финансовата сметка включва (1) преки инвестиции, (2) портфейлни инвестиции и (3) други инвестиции. Преки инвестиции включва преки инвестиции в чужбина, преки инвестиции в страната и сливания и придобивания. Пряка инвестиция е категория в международните инвестиции, при която резидент на една икономика – директен инвеститор – придобива дълготраен интерес (поне 10 % от дяловия капитал или правото на глас) в предприятие, намиращо се в друга икономика – директно инвестиционно предприятие. Директната инвестиция включва както първоначалната транзакция, чрез която се установява отношението между директния инвеститор и директното инвестиционно предприятие, така и всички последващи транзакции между тях. Транзакциите могат да касаят промяна в участието на директния инвеститор в капитала на инвестиционното предприятие, промяна във вътрешнофирмената задлъжнялост, както и дела на директния инвеститор в неразпределената печалба/загуба на предприятието за отчетния период. Преките инвестиции в чужбина се отчитат като актив, преките инвестиции в страната – като пасив

В подстатията Сливания и придобивания се отразяват всички сделки по сливания и придобивания, с цел да се елиминира тяхното влияние върху отчитаните данни за преките инвестиции в страната. Международната практика показва, че извършването на такива транзакции като цяло не води до увеличаване на производствените мощности и на заетостта, както и че направените изводи от анализа на данните за преките инвестиции в които са включени данните за сделки по сливане и придобиване могат да бъдат неточни относно размера на инвестициите, тяхната динамика, отраслова и географска структура. (Виж “European Central Bank, Eurostat, Foreign Direct Investment Task Force Report”, March 2004, para.332).

Портфейлни инвестиции включва портфейлни инвестиции, активи и портфейлни инвестиции, пасиви. Портфейлните инвестиции са вложения в акции, когато техният размер не надвишава 10 % от дяловия/акционерен капитал на дружеството, вложения в облигации, бонове, инструменти на паричния пазар или други търгуеми ценни книжа.

Други инвестиции включва търговски кредити, заеми, валутни депозити и други активи и пасиви.

В платежния баланс под търговски кредит се разбират вземания между партньори по търговска сделка, които не са секюритизирани с търгуеми ценни книжа.

Статия Заеми включва получени и изплатени главници по дългосрочни и краткосрочни заеми между резидент и нерезидент, които заеми не са секюритизирани с търгуеми ценни книжа. От статия Заеми, пасиви се изключват транзакциите, свързани с получаване или погасяване на главници по кредити, отпуснати от МВФ, както и получаването на главници по заеми, отпуснати в подкрепа на платежния баланс. Последните се записват в съответните статии на група Д. Резерви и друго финансиране.

Статията Валута и депозити представя в актива си измененията във валутните депозити на резиденти в чужбина, а в пасива си – измененията в задълженията на банките, опериращи на територията на България към нерезиденти в местна и чужда валута. Съгласно основните принципи, залегнали в „Ръководството по платежен баланс“ (МВФ, 1993), при отчитане на промените във валутните депозити, Българската народна банка елиминира промените в тях, дължащи се на валутно-курсови разлики.

Статиите Други активи и Други пасиви включват осъществените транзакции по разни разчети, непокрити в останалите категории и натрупаните просрочия на дъл

Грешки и пропуски (нето) е компенсаторна статия. Тя съществува в представянето на платежния баланс, защото системата за набиране на данни, която Българската народна банка използва, не е затворена, а представлява комбинация от различни източници на информация. За разлика от други статистически отчети, като например паричната статистика, набирането на информацията, необходима за съставяне на платежния баланс, не може да се ограничи само до използването на счетоводните отчети на банките като единствен източник на данни. Колебанията в Грешки и пропуски (нето), както в знака, така и в размера, се дължат главно на: (1) ревизии на данните за вноса и износа (2) усъвършенстване на методологията за компилиране на отделните статии на платежния баланс и (3) съществуването на обективни ограничения при събиране на информацията по отделни статии на баланса.

РЕЗЕРВИ И ДРУГО ФИНАНСИРАНЕ

Резервните активи включват тези външни активи, които са на разположение и са контролирани от централната банка (правителството), и се използват за пряко финансиране на дефицити на платежния баланс. Резервните активи включват монетарно злато, специалните права на тираж, резервната позиция при МВФ, валутните активи (включващи валутни депозити и ценни книжа) и други вземания. Записванията в тази категория се отнасят до транзакциите по активите на управление „Емисионно“ на БНБ. Данните за промените в резервните активи се включват в платежния баланс, като се изчистват от промените, предизвикани от валутно-курсовите разлики и ценовата преоценка.

Тази група в аналитичното представяне на платежния баланс включва също и Ползвани кредити от МВФ и статията Извънредно финансиране. Извънредното финансиране обхваща кредитите, получени в подкрепа на платежния баланс, както и отсрочени/преструктурирани плащания и плащания на просрочия, произтичащи от проблеми с платежния баланс. В съответствие с методологията за отчитане на операциите по извънредното финансиране („Ръководството по платежен баланс“ (МВФ, 1993), т. 454), платените главници по кредитите, получени в подкрепа на платежния баланс се отразяват във Финансовата сметка в позицията Други инвестиции – Пасиви – Заеми – Държавно управление.

РЕАЛЕН СЕКТОР

БВП – производствен метод - национално ниво

Брутният вътрешен продукт, изчислен по производствения метод, характеризира крайния резултат от икономическата дейност и се измерва с добавената стойност, създадена при производството на стоки и услуги от единиците, резиденти на икономическата територия на страната. По производствения метод БВП по пазарни цени се изчислява като сума от брутната добавена стойност по базисни цени общо за икономиката и корективите, които включват нето данъци върху

продуктите, неприпадаем данък върху добавената стойност и мита върху вноса.

БВП - Метод на доходите - национално ниво

Методът на доходите е съставна част от сметките за първично разпределение на доходите. Чрез метода се отразяват доходите като елементи на добавената стойност създадена в процеса на производство. Балансова позиция на метода на доходите е брутният опериращ излишък/брутен смесен доход.

БВП - Разходи за крайно потребление - национално ниво

БВП по метода на крайното използване се изчислява като сума от индивидуалното потребление (вкл. крайни потребителски разходи на домакинствата, крайни потребителски разходи на нетърговските организации, обслужващи домакинствата, крайни разходи на правителството за индивидуално потребление), колективното потребление (крайните разходи на правителството за колективно потребление, които задоволяват потребностите на обществото като цяло), бруто образуване на основен капитал (направените инвестиции за дълготрайни активи), изменението на запасите и външнотърговското салдо на стоки и услуги (разликата между износа и вноса на стоки и услуги).

Наблюдение на бизнес тенденциите в промишлеността, строителството, търговията и услугите

Бизнес наблюденията в промишлеността, строителството, търговията на дребно и сектора на услугите събират информация за мненията на предприемачите по отношение на състоянието и развитието на техния бизнес. Отговорите на въпросите, включени в отделните анкетни карти са представени в тристепенна категорийна скала. Резултати са под формата на баланси, които от своя страна се получават като разлика между позитивните и негативните варианти за отговор. Изчисляват се и така наречените съставни показатели, като: показател на доверието (средна аритметична от балансите на мненията на определени показатели), показател на бизнес климата (средна геометрична на балансите за настоящата и очаквана бизнес ситуация). Част от показателите представляват числова оценка, например осигуреност на производството с поръчки (брой месеци), натоварване на мощностите (%) и други.

Наблюдение на потребителите

Изследването е част от хармонизираната програма на Европейския съюз за наблюдения на бизнес тенденциите и наблюдение на потребителите и е представително за населението на 16 и повече години.

Обект на изследването са лицата на 16 и повече години, методът на подбор - случаен, гнездови и пропорционален на населението по райони, в т.ч. селско/градско население (154 гнезда с по 8 лица в гнездо). Методът на анкетиране е интервю - лице в лице. Анкетата съдържа стандартизирани въпроси, свързани с финансовото състояние на домакинствата, общата икономическа ситуация в страната, инфлацията, безработицата, спестяванията, намеренията за извършване на основни разходи за предмети с дълготрайна употреба и покупка на жилище или кола. Предлаганите варианти на отговор създават възможност за степенуването им от оптимистични през неутрални към песимистични. Балансът на мненията се получава като разлика между относителните дялове на положителните и относителните дялове на негативните мнения със следната особеност: на силно положителното и силно негативното мнение се дава коефициент 1, а на по-умерено положителните и по-умерено негативните мнения - коефициент 0,5.

С резултатите от наблюденията се цели да се улови посоката на изменение на изследваните променливи, в т.ч. в „нивото на доверие“ на потребителите, което, от своя страна, дава възможност да се изследват тенденциите в развитието на общественото мнение по основни икономически процеси и явления.

Показателят на доверие на потребителите е средна аритметична на балансите на очакванията за развитието през следващите дванадесет месеца на: финансовото състояние на домакинствата, общата икономическа ситуация в страната, спестяванията на домакинствата и безработицата, като последният баланс се взема с обратен знак.

Инвестиционна активност в промишлеността

Наблюдението събира информация за извършените инвестиции и инвестиционните планове на предприятията. Анкетиранието на мениджърите се провежда два пъти в годината - през м. март и м. октомври, като въпросниците имат различно съдържание. На базата на резултатите от мартенското наблюдение се изчислява очакваното процентно изменение на инвестициите през текущата спрямо инвестициите през предходната. Въз основа на данните, получени от октомвриското наблюдение, се изчислява процентното изменение на инвестициите през текущата спрямо инвестициите през предходната, както и прогнозните инвестиции през следващата спрямо инвестициите през текущата.

Индекси на промишленото производство, индекси на оборота в промишлеността

Индексът на промишленото производство е най-важният краткосрочен икономически бизнес показател, който има за цел да измери месечните изменения в промишленото производство в продължение на дълъг период от време. Месечното наблюдение позволява да се проследи икономическото развитие в най-ранния му стадий т.е. навременният индекс на промишленото производство е подходящ за краткосрочно наблюдение на развитието на икономиката. Индексът на оборота отразява развитието на пазара на стоки и услуги, като измерва изменението в приходите от продажби на предприятията, включително приходите от продажби на стоки (купени и препродадени без допълнителна обработка) и приходите от услуги, предоставени на трети страни. Месечните индекси на производството и оборота измерват измененията в произведената продукция и оборота на промишлените предприятия. Тази информация е подходяща за проследяване на текущото икономическо развитие и за краткосрочни прогнози. Индексите не измерват действителното равнище на производството, а оценяват средното изменение на производството между два времеви периода.

Туризм

При наблюдението и разработката на данните за туризма Националният статистически институт (НСИ) е възприел дефинициите, препоръчани от Световната организация по туризъм и Методологическото ръководство на Евростат. Съгласно тези дефиниции международен турист е всеки посетител, пристигащ в друга страна, която не е страната на неговото постоянно местоживее, поне за 24 часа, но за не повече от една година, и чиято основна цел не е извършване на дейност срещу заплащане.

Целите на посещение в дадена страна могат да бъдат:

- екскурзия, почивка или развлечения (посещения на културни или исторически забележителности, спортни мероприятия и др.);
- гостуване (при близки или познати);
- служебна цел (командировки, участие в конференции, конгреси и симпозиуми и др.);
- други (образование, лечение и др.).

Статистическите данни за пътуванията на българи в чужбина и посещенията на чужденци в България са получени на базата на месечна информация от Министерството на вътрешните работи (МВР) и извадково изследване на НСИ сред преминаващите български и чужди граждани през граничните пунктове на страната.

Данните за броя на пътуванията на граждани от Европейския съюз представляват оценки на базата на информация от МВР и летищните власти. Данните за влезлите в страната граждани на „трети страни“ са получени директно от МВР. Данните за целите на пътуванията са получени въз основа на регулярно провежданото от НСИ месечно извадково изследване сред преминаващите български и чужди граждани през граничните пунктове на страната.

Индекси на потребителските цени (ИПЦ)

Индексът на потребителските цени е официален измерител на инфлацията в Република България. Той оценява общото относително изменение на цените на стоките и услугите, използвани от домакинствата за лично (непроизводствено) потребление, и се изчислява, като се прилага структурата на крайните парични потребителски разходи на българските домакинства. Основен източник на информация за разходите е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. ИПЦ в година t се изчислява при структура на разходите от година $t - 1$.

Хармонизирани индекси на потребителските цени (ХИПЦ)

Хармонизираният индекс на потребителските цени е сравнима мярка на инфлацията на държавите от ЕС. Той е един от критериите за ценовата стабилност и за присъединяването на България към еврозоната. ХИПЦ, както и ИПЦ, измерва общото относително изменение в равнището на цените на стоките и услугите. Двата индекса се изчисляват от една и съща кошница от стоки и услуги и от едни и същи цени, но се различават по използваните тегла. ХИПЦ се изчислява с тегла, представляващи относителните дялове по групи стоки на индивидуалното и колективното потребление на всички домакинства (включително институционалните и чуждестранните) на икономическата територия на страната. Основен източник на информация за теглата са данните от националните сметки. ХИПЦ в година t се изчислява с тегла от година $t - 2$.

В изпълнение на изискванията на Регламент (ЕС) № 2015/2010 от началото на 2016 беше сменена базисната година за ХИПЦ и всички индекси се изчисляват и публикуват при база 2015 година.

Индекси на цени на производител на вътрешния и на международния пазар в промишлеността

Индексите на цени на производител са един от основните краткосрочни икономически показатели, характеризиращи икономическата конюнктура в страната. Индексите измерват средното изменение на цените на промишлените продукти, произвеждани и продавани от българските предприятия на базата на постоянна извадка от групи продукти, произведени от дейността и продадени на вътрешния пазар или директно изнесени на международния пазар, която е представителна за цялото производство.

Нетни чуждестранни активи – получават се като разлика между brutните чуждестранни активи и пасиви на банковия сектор. Brutните чуждестранни активи са представени по инструменти и включват международните валутни резерви на страната и други чуждестранни активи на БНБ и търговските банки. Brutните чуждестранни пасиви отразяват задълженията на БНБ и търговските банки към външния сектор.

Индекси на цените на производител в селското стопанство

Изследванията за цените в селското стопанство се провеждат в съответствие с основните изисквания за Методологията на Евростат за индексите на селскостопанските цени (Handbook for Agricultural Price Indices). По този начин се постига хармонизация в областта на статистиката на цените и индексите в селското стопанство с практиката в ЕС по отношение на:

- използваните дефиниции;
- механизмите за регистрация на цените;
- типа на изчисляваните индекси;
- периодичността при провеждане на наблюденията;
- използваните номенклатури;
- дефинирането на подбраните продукти чрез качествени, количествени, видови и други ценообразуващи характеристики.

Обект на наблюдение са цените на производител на произведените от земеделските стопанства растителни и животински продукти и селскостопански животни и на стоките и услугите за текущо потребление, използвани в селското стопанство.

Цената на производител в селското стопанство е цената, която земеделското стопанство получава за продадените от него селскостопански продукти/живи животни. Тя се отчита на първия пазарен етап от движението на стоките - „цена от производителя за пазара”. Цената на производител не включва получените от стопанството субсидии върху селскостопанските продукти/животни, транспортните разходи и данъците. ДДС също се изключва при формирането на цената.

Изследването за цените на стоките и услугите за текущо потребление, използвани в селското стопанство (Input I), се осъществява чрез провеждането на пет наблюдения, в рамките на които се наблюдават цените на:

- минералните торове;
- фуражите;
- продуктите за растителна защита;
- ветеринарномедицинските продукти;

- посевния и посадъчния материал.

Наблюдаваната цена е цената, която купувачът действително е платил за средствата за закупуването на стоките и услугите за текущо потребление. Тя включва данъците и таксите и изключва субсидиите (ако има такива) и приспадаемия ДДС.

Единици на наблюдение

Единиците за наблюдение в рамките на изследванията на селскостопанските цени са земеделските стопанства - юридически и физически лица, и селскостопанските и ветеринарните аптеки. За всяко от наблюденията се формира списък от респонденти, като през годините се поддържа стабилен брой регистрации на цени по продукти/категории животни и средства за производство.

Наблюденията са изчерпателни и включват всички единици над определен стойностен праг. Критерий за подбора е стойността на продажбите на селскостопански продукти/животни - за цените на производител в селското стопанство, и стойността на разходите за покупки на стоки и услуги за междинно потребление - за цените на стоките и услугите за текущо потребление, използвани в селското стопанство. За осигуряване на представителност на цените освен поддържането на определен брой регистрации в отчетния период се осигурява обхват на поне 50 % от стойността на продажбите за всеки отделен продукт/категория животни или от стойността на покупките на стоки и услуги за междинно потребление за съответната година.

Източници на информация

Източник на информация са еднократни статистически формуляри за събиране на данни за качествените и количествените характеристики на селскостопанските продукти/категории животни и стоки и услуги за текущо потребление и тримесечни въпросници за цените на производител на селскостопанските продукти/живите животни и за цените на стоките и услугите за текущо потребление в селското стопанство.

С еднократните въпросници се осигурява информация за изграждането на номенклатура на наблюденията. Актуализация на номенклатурите се извършва периодично - обикновено в годините, завършващи на 0 и на 5, при смяна на базата на Евростат.

С тримесечните въпросници се осигурява регулярно информация за цените на включените в номенклатурите на наблюденията селскостопански продукти/категории животни и стоки и услуги за текущо потребление в селското стопанство.

Изчисляване на средни цени

В рамките на тримесечните изследвания се изчисляват средни месечни и тримесечни цени. Месечните цени се изчисляват като средни аритметични стойности от всички регистрирани цени. Тримесечните цени се изчисляват като средни аритметични стойности от месечните.

Изчисляване на индекси

Изчисляването на ценовите индекси се извършва по формулата на Ласпер. Този тип индекс има постоянна теглова структура, като базисният период за теглата и цените е един и същ. Като тегла за изчисляването на индексите на цените на производител в селското стопанство се използват стойностите на продажбите на селскостопанска продукция, а за индексите на цените на стоките и услугите за текущо потребление, използвани в селското стопанство - стойностите на покупките на междинно потребление. Теглата се изчисляват в рамките на сателитните икономически сметки за селското стопанство.

Индексите се изчисляват при три бази: предходна година, съответно тримесечие на предходната година и година, завършваща на 0 или 5 (база на Евростат).

За изчисляването на общия индекс на стоките и услугите за текущо потребление (Input 1) освен индексите, изчислени за всяка от петте групи продукти, се използват и индекси на стоки и услуги, наблюдавани в рамките на наблюдението на потребителските цени.

Използвани класификации

За изчисляването на индексите на цените на производител в селското стопанство е използвана Националната класификация на продукцията в селското, горското и рибното стопанство в България (ПРОДАГРО). Класификацията ПРОДАГРО се използва като база за разпад на продуктите за наблюдение съгласно техните качествени и количествени характеристики. За наблюденията на цените на стоките и услугите за текущо потребление се използват собствени класификации, изградени в рамките на еднократните проучвания за съставяне на списък с представителните продукти. За изчисляване и предоставяне на Евростат на хармонизирани индекси на цените в селското стопанство се използва класификацията PRAG (класификация на селскостопанските цени в базата данни на Евростат New CRONOS).

Отчитане на влиянието на качеството върху цените на селскостопанските продукти

За да бъдат елиминирани различията в цените, свързани с измененията в качеството, вида, количеството и опаковките, подобрите продукти са дефинирани чрез качествени, количествени, видови и други характеристики, които оказват влияние върху изменението на цените. Когато даден конкретен продукт отпада от изследването, той се заменя с нов, с близки характеристики на отпадналия от изследването. Новият продукт също трябва да бъде представителен.

Изчисляване на индекси на стоките и услугите с инвестиционно предназначение, използвани в селското стопанство (Input II)

Изчисляването на ценови индекс на стоките и услугите с инвестиционно предназначение в селското стопанство също се извършва по формулата на Ласпер, като използваните тегла са стойностите на направените от земеделските стопанства покупки на стоки и услуги с инвестиционно предназначение, изчислени в рамките на сателитните икономически сметки за селското стопанство. За изчисляването на общия индекс на стоките и услугите с инвестиционно предназначение се използва информация от изследвания, провеждани от НСИ в областта на статистиката на потребителските цени, външната търговия и краткосрочната бизнес статистика.

На базата на изчислените индекси на стоките и услугите за текущо потребление и на стоките и услугите с инвестиционно предназначение се изчислява общ индекс на цените на средствата за производство в селското стопанство (Total Input).

ПАРИЧНИ АГРЕГАТИ

Вътрешен кредит – обединява кредита за консолидирания сектор държавно управление и за неправителствения сектор. Кредитът за консолидирания сектор държавно управление обхваща нетните вземания от централното държавно управление и брунтните вземания от местното държавно управление и социално-осигурителните фондове. Кредитът за неправителствения сектор включва брунтните вземания от нефинансови предприятия, финансови предприятия, домакинства и НТООД.

Широки пари (парично предлагане) – състоят се от пасиви с паричен характер на банките към резидентния сектор с изключение на тези към централното държавно управление и банковия сектор (сектори, притежаващи пари). Инструментите в паричните агрегати са групирани по степен на ликвидност и са представени по валута и по сектори. Използват се следните парични агрегати: М1, М2 и М3. Агрегат М1, известен като тесни пари, включва най-бързо ликвидните инструменти, използвани за разплащане (пари извън банките и овърнайт депозити в левове и чуждестранна валута). Квазипарите и паричният агрегат М1 съставят паричния агрегат М2. Квазипарите се състоят от депозити с договорен матуритет до 2 години и депозити, договорени за ползване след предизвестие (вкл. спестовни депозити) до 3 месеца. Най-ниско ликвидните финансови инструменти са репосделките и издадените дългови ценни книжа до 2 години. Те са в левове и чуждестранна валута и заедно с паричния агрегат М2 формират най-широкия паричен агрегат М3, който е известен като парично предлагане (широки пари).

Дългосрочни пасиви на парично-финансовите институции – дългосрочните финансови пасиви включват пасивите на парично-финансовите институции с матуритет над 2 години или период на предизвестие над 3 месеца, както и капитала и резервите. Капитал и резерви включва основния капитал на банковата система; резервите и финансовия резултат.

Паричното предлагане се основава на мултиплицирането на паричната база (пари извън банките и банкови резерви) от търговските банки. За неговото определяне се използват паричните агрегати М1, М2 и М3.

Паричната база (резервните пари) се състои от парите извън банките и средствата на търговските банки (банковите резерви). Последните включват депозитите на търговските банки в БНБ и парите в касите им. Депозитите на търговските банки обхващат задължителните минимални резерви и свръхрезервите (овърнайт и депозити с договорен матуритет). Динамиката на резервите зависи от размера на задължителните резерви (които са фиксирана част от депозитите) и от свръхрезервите. Размерът на задължителните резерви се определя от УС на БНБ и е единственият инструмент на паричната политика на централната банка в условията на паричен съвет. Равнището на свръхрезервите отразява ликвидното състояние на търговските банки и склонността им към по-голяма сигурност.

Механизъм на паричното предлагане

Паричното предлагане (М3) може да се представя като произведение на паричната база и променливата паричен мултипликатор.

Паричен мултипликатор – характеризира степента на мултипликационния ефект от дейността на търговските банки. Измерва се чрез съотношенията на широки пари (М3) или на отделните агрегати (М1 и М2) към резервните пари. Парич-

ният мултипликатор е функция на съотношението пари извън банките / депозити и на банковите резерви към депозитите, известни като фактори за определяне на паричното предлагане. Съотношението между парите извън банките и депозитите зависи преди всичко от поведението на широката публика, а съотношението между банковите резерви и депозитите е резултат от поведението на търговските банки.

Източници на резервните пари

При стабилен паричен мултипликатор чрез въздействие върху източниците на резервните пари може да се повлияе върху общото предлагане на пари.

Чуждестранни активи (нето) – те отразяват увеличението/намалението на валутния резерв на страната. В условията на паричния съвет изменението на валутните резерви, когато е за сметка на депозитите на правителството, не влияе пряко върху паричната база и автоматично се стерилизира.

Вземания от централното държавно управление (нето) – нетната позиция се получава в резултат от нетиране на активите на централното държавно управление (салдата по левови заеми, отпуснати преди юни 1997 по силата на тогава действащия Закон за БНБ, и по валутните заеми съгласно чл. 45 на Закона за БНБ) с неговите пасиви.

Вземания от търговските банки – в баланса се отчитат салда по разрешени преди юни 1997 кредити и непогасените лихви по тях. Останали позиции (нето) включват неклаифицирани към някоя от останалите позиции активи и пасиви.

КАПИТАЛОВ ПАЗАР

Индекс SOFIX: Базисна дата: 20 октомври 2000; Базисна стойност: 100. SOFIX е индекс, базиран на пазарната капитализация на включените емисии обикновени акции, коригирана с фрий-флоута на всяка от тях. Индексът се състои от 15-те емисии акции, отговарящи на общите изисквания при избор на емисии, които са с най-голяма пазарна стойност на фрий-флоута. Емисия, включена в изчислението на SOFIX, трябва да отговаря и на следните допълнителни условия: 1) да се е търгувала на пазар, организиран от Борсата, не по-малко от 3 (три) месеца преди включването ѝ в индекса. В случаите, когато дадена емисия е преминала за търговия между различни сегменти, за начална дата на търговията се приема първата дата на въвеждане за търговия; 2) да има пазарна капитализация, не по-малка от 40 000 000 (четиредесет милиона) BGN и фрий-флоут не е по-малък от 25 (двадесет и пет)* на сто от размера на емисията, или пазарна стойност на фрий-флоута не по-малка от 10 000 000 (десет милиона) BGN; броят акционери, притежатели на емисията, да не е по-малък от 500 (петстотин); 3) реализираният оборот през последната една да не е по-малък от 2 000 000 (два милиона) BGN; 4) броят на сключените сделки през последната една да не е по-малък от 750 (седемстотин и петдесет). * Размерът на фрий-флоута за изчисляване на SOFIX се определя, както следва: 1) от 1 септември 2010 – 15 (петнадесет) на сто; 2) от 1 март 2011 – 20 (двадесет) на сто; 3) от 1 септември 2011 – 25 (двадесет и пет) на сто.

Индекс BG REIT: Базисна дата: 03 септември 2007; Базисна стойност: 100

BG REIT е индекс, базиран на пазарната капитализация, коригирана с фрий-флоута и се състои от 7-те емисии обикновени акции на дружества със специална инвестиционна цел за секюритизация на недвижими имоти или земя с най-голяма пазарна стойност на фрий-флоута и най-висока медианна стойност на седмичния оборот за последните 6 месеца. Двата критерия имат еднаква тежест. Освен на общите изисквания при избор на емисии, емисия, включена в изчисляването на BG REIT, трябва да отговаря и на следните допълнителни условия: 1) да се е търгувала на пазар, организиран от Борсата, не по-малко от 3 (три) месеца преди включването ѝ в индекса. В случаите, когато дадена емисия е преминала за търговия между различни сегменти, за начална дата на търговията се приема първата дата на въвеждане за търговия; 2) да има пазарна капитализация, не по-малка от 5 000 000 (пет милиона) BGN; 3) фрий-флоутът да е равен на поне 25 (двадесет и пет)* на сто от размера на емисията; * Размерът на фрий-флоута за изчисляване на BG REIT се определя, както следва: 1) от 1 септември 2010 – 15 (петнадесет) на сто; 2) от 1 март 2011 – 20 (двадесет) на сто; 3) от 1 септември 2011 – 25 (двадесет и пет) на сто;

Индекс BG 40: Базисна дата: 01 февруари 2005; Базисна стойност: 100

BG 40 е индекс, базиран на изменението на цената на емисиите и се състои от 40-те емисии обикновени акции на дружествата с най-голям брой сделки и най-висока медианна стойност на дневния оборот за последните 6 месеца, като двата критерия имат еднаква тежест. Освен на общите изисквания емисия, включена в изчисляването на BG 40, трябва да отговаря и на следното допълнително условие: 1) да се е търгувала на пазар, организиран от Борсата не по-малко от

3 (три) месеца преди включването ѝ в индекса. В случаите, когато дадена емисия е преминала за търговия между различни сегменти, за начална дата на търговията се приема датата ѝ на първа котировка; 2) При повече от три компании от една икономическа група, отговарящи на допълнителното условие по-горе, до класацията се допускат само трите емисии на компании от дадена икономическа група с най-голям брой сделки и най-висока медианна стойност на дневния оборот. Ако в резултат на класирането се окаже, че две или повече емисии на компании от дадена икономическа група заемат едно и също място в него, приоритет при включването имат тези с по-голям брой сделки за последните 6 месеца.

Индекс BG TR30 : Базисна дата: 03 Септември 2007; Базисна стойност: 1000

BG TR30 е индекс, базиран на промяната на цените на обикновените акции, включени в него, като всяка една от участващите емисии е с равно тегло. Емисиите, включени в изчисляването на BG TR30, трябва да отговарят на следните условия: 1) да имат пазарна капитализация, не по-малка от 10 000 000 (десет милиона) BGN; 2) фрий-флоутът (общият брой акции в акционери, притежаващи не повече от 5 (пет) на сто от гласовете в общото събрание на емитента), да е равен на поне 10 (десет) на сто от размера на емисията; 3) броя акции от емисията да е не по-малък от 250 000 (двеста и петдесет хиляди) акции. Всички емисии, които отговарят на горепосочените условия се класират по следните критерии, имащи еднаква тежест: 1) Пазарна капитализация; 2) Брой сделки за последните шест месеца; 3) Оборот за последните шест месеца; 4) Фрий-флоут.

Отказ от права: Този документ е само за информация. Анализиранията цифрова информация е осигурена от надеждни, институционални източници като KBC, НСИ, МФ, БНБ, ОИСР, ЕЦБ, ЕК, ЕБВР, МВФ, СБ, EMIS Internet Securities-Bulgaria, CEIC Internet Securities-Bulgaria, EMD Holdings LLC. Обединена Българска Банка (ОББ) приема официално прецизността и пълнотата на изготвените от тях данни. Нито степенята, в която хипотезите, рисковете и прогнозите в този материал отразяват пазарните очаквания, нито техните реални шансове могат да бъдат гарантирани. Прогнозите са индикативни. Данните в тази публикация са от общ характер и е само за информационни цели. Тази публикация не следва да се използва като препоръка или предложение за закупуването или продажбата на никакви финансови инструменти и ценни книжа и не представлява предложение или проспект по смисъла на Закона за публично предлагане на ценни книжа, Закона за пазарите на финансови инструменти или други сходни регулаторни актове, включително чуждестранни. ОББ и KBC не носят отговорност за точността и пълнотата на тази информация. Повече информация по темите можете да получите при допълнително поискване.